

ความคิดเห็นของครูปฐมวัยโรงเรียนเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร
ที่มีต่อการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพครู

ปริญญานิพนธ์
ของ
อมรา สุวรรณมณีแดง

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย
มีนาคม 2546
ลิขสิทธิ์เป็นของ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

372.21
02930
ร.3

ความคิดเห็นของครูปฐมวัยโรงเรียนเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร
ที่มีต่อการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพครู

บทคัดย่อ
ของ
อมรา สุวรรณเมณีแดง

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย
มีนาคม 2546

อมรา สุวรรณมณีแดง. (2546). *ความคิดเห็นของครูปฐมวัยโรงเรียนเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มีต่อการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพครู*. ปริญญาโท กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม : รองศาสตราจารย์ ดร.กุลยา ตันติผลาชีวะ, อาจารย์ ดร.ราชนันท์ บุญธิมา.

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูปฐมวัยโรงเรียนเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ที่แสดงถึงความรู้ความเข้าใจต่อการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพครู

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา เป็นครูปฐมวัยโรงเรียนเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2544 ที่สอนระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1-3 จำนวน 150 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ แบบสอบถามซึ่งมีความเชื่อมั่น .82 โดยวิเคราะห์ ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC

ผลการวิจัย พบว่า ความคิดเห็นของครูปฐมวัยโรงเรียนเอกชนในกรุงเทพมหานคร ที่แสดงถึงความรู้ความเข้าใจที่มีต่อการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพอยู่ในระดับดี ยกเว้นด้านองค์วิชาชีพที่รับผิดชอบ การขึ้นทะเบียนอยู่ในระดับปานกลาง นอกจากอายุ พบว่า มีความคิดเห็นที่ แตกต่างกัน โดยเฉพาะอายุน้อยกว่า 25 ปี กับอายุ 41 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นด้านความหมายของการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพ กับด้านวิธีการขึ้นทะเบียนการประกอบวิชาชีพ แตกต่างกัน

OPINIONS OF PRIVATE PRESCHOOL TEACHERS IN THE BANGKOK METROPOLITAN AREA
CONCERNING PROFESSIONAL LICENSING

AN ABSTRACT
BY
AMARA SUWANMANEEDANG

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree in Early Childhood Education
at Srinakharinwirot University
March 2003

Amara Suwanmaneedang. (2003). *Opinions of Private Preschool Teachers in the Bangkok Metropolitan Area Concerning Professional Licensing*. Master thesis. M.Ed. (Early Childhood Education). Bangkok : Graduate School, Srinakarinwirot University.
Advisor Committee : Assoc. Prof. Dr. Kulaya Tantiphlachiva, Dr. Rachan Boontima.

This study aimed to investigate the opinions of private preschool teachers in the Bangkok Metropolitan toward knowledge and understanding of professional licensing.

The subjects comprised 150 opinions of private preschool teachers in the Bangkok Metropolitan, teaching in Kindergarten I-III during 2001 academic year.

The instrument used for collecting data was questionnaire with .82 reliability. Then data were analyzed by SPSS/PC.

The results revealed that the opinions of private preschool teachers in the Bangkok Metropolitan toward knowledge, understanding of professional licensing was at a good level, except professional organization which had responsibility of professional licensing was at a moderate level. Moreover, there was a significant difference among opinion of teachers with 25 years and more than 41 years toward meaning of professional licensing and how to make professional licensing.

ปริญญานิพนธ์
เรื่อง

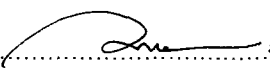
ความคิดเห็นของครูปฐมวัยโรงเรียนเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร
ที่มีต่อการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพครู

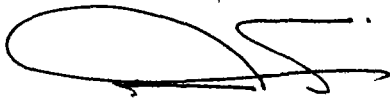
ของ
นางสาวอมรา สุวรรณณีนีแดง

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร. นภาพร หะวานนท์)
วันที่...14... เดือน มีนาคม พ.ศ. 2546

คณะกรรมการสอบปริญญานิพนธ์

..... ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร.กฤษดา ตันติผลชีวะ)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.ราชันย์ บุญธิมา)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(อาจารย์ ดร.พัฒนา ชัยพงศ์)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิริมา ปิญโญนนตพงษ์)

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยดีด้วยความกรุณาอย่างสูงจาก รองศาสตราจารย์ ดร.กุลยา ตันติผลาชีวะ อาจารย์ ดร.ราชนันท์ บุญธิมา ที่ให้คำปรึกษา คำแนะนำ ข้อคิด และตรวจ แก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างดีมาโดยตลอด ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณา จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้ และขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.พัฒนา ชัชพงศ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิริมา ภิญโญนนตพงษ์ ดร.นันทา สุรักษา ที่กรุณาให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ทำให้ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณศาสตราจารย์ ดร.อารี สัตตหะวี รองศาสตราจารย์ทวิบุรณ หอมเย็น ผู้ช่วยศาสตราจารย์พัชรี ผลโยธิน ดร.วรรณาท รักสกุลไทย อาจารย์เอื้องฟ้า สมบัติพานิช ที่กรุณาให้คำแนะนำ และแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิจัยครั้งนี้ ที่ได้กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบแก้ไขและปรับปรุงแบบสอบถามที่เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลจนเรียบร้อยสมบูรณ์เป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณ ผู้บริหารโรงเรียนโรงเรียนเอกชนระดับก่อนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร ทุกท่าน ที่ได้ให้ความช่วยเหลือในการตอบแบบสอบถาม ซึ่งทำให้การวิจัยครั้งนี้สำเร็จลงได้

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ประจำสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัยทุกท่าน ที่ได้กรุณาประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ ทักษะ และประสบการณ์แก่ผู้วิจัย จนทำให้ประสบความสำเร็จในการศึกษา และขอขอบคุณเพื่อนนิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย รุ่นที่ 16 ทุกท่าน ขอขอบคุณพี่และน้องนิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย ที่ให้คำแนะนำ คำปรึกษา ตลอดจนเป็นกำลังใจในการทำปริญญานิพนธ์ด้วยดีตลอดมา

ขอขอบพระคุณคุณแม่อารีย์ สุวรรณมณีแดง ผู้อำนวยการอารยา ชัยวัฒน์ศิริกุล โรงเรียนอนุบาลชูติมา คุณอำพรพรรณ เนียมคำ คุณเบญจะ คำมะสอน คุณอุไรวรรณ โชติสุขณะ คุณอำพร ศรีประทุม คุณธนาภรณ์ ธนดิษฐ์พันธ์ คุณนพรัตน์ ศรีแปดริ้ว คุณศุภมาศ ด่านพานิช คุณศุภราภรณ์ สุวรรณมณีแดง และพี่ ๆ น้อง ๆ ทุกคนในครอบครัว ที่เป็นกำลังใจและให้การสนับสนุนผู้วิจัยด้วยดีตลอดมา

ขอขอบพระคุณทุกท่านที่มีได้กล่าวนามไว้ ณ ที่นี้ ที่กรุณาให้ความช่วยเหลือ สนับสนุน และเป็นกำลังใจจนทำให้ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์

คุณค่าและประโยชน์ของปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณของบิดามารดาที่ได้อบรมเลี้ยงดู ให้โอกาสทางการศึกษาแก่ผู้วิจัย และพระคุณของคณาจารย์ทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทความรู้แก่ผู้วิจัย ทำให้ผู้วิจัยได้รับประสบการณ์อันทรงคุณค่ายิ่ง

อมรา สุวรรณมณีแดง

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	3
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	4
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	4
ประชากร.....	4
กลุ่มตัวอย่าง.....	4
ตัวแปรที่ศึกษา.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
กรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้า.....	6
สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า.....	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7 ✕
วิชาชีพครู.....	7
สภาวิชาชีพและองค์กรวิชาชีพ.....	11
มาตรฐานวิชาชีพครู.....	13
ความหมายและความสำคัญของมาตรฐานวิชาชีพครู.....	13
การขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพครู.....	22
การพัฒนาวิชาชีพครูในต่างประเทศ.....	23
การเตรียมความพร้อมเพื่อการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพครู.....	33
จรรยาบรรณของครู.....	35
การประกอบวิชาชีพของการศึกษาปฐมวัย.....	40 ✕
การรับรู้เจตคติ.....	44
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	47
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	50
การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	50
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	51
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	53
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้.....	53

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	56
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	56
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	56
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	57
ตอนที่ 1 ปัจจัยพื้นฐานของครูปฐมวัยโรงเรียนเอกชน	57
ตอนที่ 2 ระดับความคิดเห็นของครูปฐมวัยทั้ง 4 ด้าน	58
ตอนที่ 3 เปรียบเทียบความคิดเห็นโดยจำแนกตามปัจจัยพื้นฐาน	65
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	71
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	71
สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า	71
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	71
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	72
วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	72
การวิเคราะห์ข้อมูล	72
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า	73
การอภิปรายผล	73
ข้อเสนอแนะ	75
ข้อเสนอแนะทั่วไป	75
ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป	76
บรรณานุกรม	77
ภาคผนวก	82
ภาคผนวก ก หนังสือติดต่อขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญ	83
ภาคผนวก ข หนังสือติดต่อขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย	89
ภาคผนวก ค แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย	91
ประวัติย่อผู้วิจัย	101

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	ร้อยละของปัจจัยพื้นฐานของครูปฐมวัยผู้ตอบแบบสอบถาม	57
2	ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นที่แสดงถึง ความรู้ความเข้าใจที่มีต่อการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพครูปฐมวัย โรงเรียนเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายด้านทั้ง 4 ด้าน	58
3	ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นที่แสดงถึง ความรู้ความเข้าใจที่มีต่อการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพครูปฐมวัย โรงเรียนเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านความหมายของการขึ้น ทะเบียน	59
4	ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นที่แสดงถึง ความรู้ความเข้าใจที่มีต่อการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพครูปฐมวัย ในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านคุณค่าของการขึ้นทะเบียน ประกอบวิชาชีพ	60
5	ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นที่แสดงถึง ความรู้ความเข้าใจที่มีต่อการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพครูปฐมวัย โรงเรียนเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านวิธีการขึ้นทะเบียนการ ประกอบวิชาชีพ	61
6	ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นที่แสดงถึง ความรู้ความเข้าใจที่มีต่อการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพครูปฐมวัย โรงเรียนเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านองค์กรวิชาชีพที่รับผิดชอบ การขึ้นทะเบียน	62
7	ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นที่แสดงถึง ความรู้ความเข้าใจที่มีต่อการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพครูปฐมวัย โรงเรียนเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ทั้ง 4 ด้าน โดยรวม จำแนก ตามระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และระดับชั้นที่สอน	63
8	แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นที่แสดงถึงความรู้ความเข้าใจต่อการขึ้น ทะเบียนประกอบวิชาชีพของครูปฐมวัยโรงเรียนเอกชนในเขตกรุงเทพ มหานคร ทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามอายุ	65
9	การทดสอบความแตกต่างระหว่างคู่ของความคิดเห็นที่แสดงถึงความรู้ความ เข้าใจต่อการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพของครูปฐมวัยโรงเรียนเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านความหมายของการขึ้นทะเบียน	66
10	การทดสอบความแตกต่างระหว่างคู่ของความคิดเห็นที่แสดงถึงความรู้ความ เข้าใจต่อการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพของครูปฐมวัยโรงเรียนเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านวิธีการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพ	66

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง

หน้า

11 การทดสอบความแตกต่างระหว่างคู่ของความคิดเห็นที่แสดงถึงความรู้ความเข้าใจต่อการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพของครูปฐมวัยโรงเรียนเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร รวมทุกด้าน	67
12 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นที่แสดงถึงความรู้ความเข้าใจต่อการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพของครูปฐมวัยโรงเรียนเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา	68
13 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นที่แสดงถึงความรู้ความเข้าใจต่อการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพของครูปฐมวัยโรงเรียนเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน	69
14 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นที่แสดงถึงความรู้ความเข้าใจต่อการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพของครูปฐมวัยโรงเรียนเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามระดับชั้นที่ทำการสอน	70

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

1	แสดงกระบวนการสมัครขอใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูตามคุณวุฒิ คุณสมบัติ และผลงานของครู	28
2	ชนิดของใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู	30
3	ขั้นตอนในการดำเนินการจัดทำสาระสำคัญเพื่อบรรจุในพระราชบัญญัติครู	32

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การศึกษานับเป็นรากฐานที่สำคัญที่สุดประการหนึ่งสำหรับการสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าและการแก้ไขปัญหาการพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ (สำนักคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2535 : 1) เพราะการศึกษาเป็นเรื่องที่มีความสัมพันธ์โดยตรงต่อการพัฒนาทรัพยากรบุคคลของประเทศให้เป็นผู้รู้จักคิด รู้จักทำ รู้จักแก้ไขปัญหา ตลอดจนรู้จักใช้ทรัพยากรวัตถุที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด และสิ้นเปลืองน้อยที่สุด การที่ประเทศจะเจริญก้าวหน้าได้จำเป็นต้องมีทรัพยากรบุคคลที่มีความรู้ ความคิด ความสามารถจำนวนมาก ดังนั้นการศึกษาซึ่งเป็นกระบวนการเสริมสร้างบุคคลให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ดังกล่าวจึงเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญยิ่ง

การศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับเด็กวัย 3-6 ปี โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อส่งเสริมเด็กให้มีความพร้อม ทั้งด้านร่างกาย สังคม อารมณ์ จิตใจและ สติปัญญา ประสพการณ์ต่าง ๆ ที่เด็กได้รับจะมีอิทธิพลต่อการเสริมสร้างความพร้อมและการพัฒนา ต่อไป รัฐบาลได้ตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษาระดับนี้ จึงได้กำหนดนโยบายเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กระดับก่อนประถมศึกษาไว้ในแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ หน่วยงานต่าง ๆ ทั้งรัฐบาลและเอกชนได้เริ่มเข้ามามีบทบาทในการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตลอดชีวิตของแต่ละบุคคล (คณะกรรมการการปฏิรูปการศึกษา. 2521 : 6)

1) ครูคือบุคคลสำคัญยิ่งในการจัดการศึกษาเพราะครูหมายถึงบุคคลซึ่งทำหน้าที่ทางด้าน การเรียนการสอนและการส่งเสริม การเรียนรู้ด้วยวิธีการต่าง ๆ ในสถานศึกษาทั้งของรัฐและเอกชน (สำนักคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2542 : 4) เป้าหมายการสอนคือการกระทำให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ของการสอนโดยเกิดประสิทธิภาพสูงสุด ผู้เรียนมีความวิตกกังวลน้อยที่สุด ซึ่งการสอนที่มีประสิทธิภาพสูงที่สุดนี้จะเกิดขึ้นเมื่อครูและผู้เรียนเข้าใจในเป้าหมายและจุดประสงค์ของการสอนตรงกัน จุดประสงค์การสอนสอดคล้องกับความต้องการส่วนบุคคลและความสามารถของผู้เรียน ประสพการณ์การเรียนการสอนที่จัดขึ้น สามารถทำให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ได้ มีความก้าวหน้าและสามารถทบทวนตนเองเพื่อให้ก้าวหน้าไปสู่สัมฤทธิ์ผลตามวัตถุประสงค์ของการสอนในแต่ละเรื่องได้อย่างดี (Kilber, et.al. 1981 : 33) ครูต้องพร้อมต่อการประกอบวิชาชีพครูและสามารถปรับตัวให้สอดคล้องกับภาวะการเปลี่ยนแปลงของสังคมและความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นสิ่งจำเป็นเพราะยุทธศาสตร์ของการสร้างคนคือการศึกษา (ประเวศ วะสี. 2533 : 39) ดังนั้นเมื่อการปฏิรูปการศึกษา การปฏิรูปครูจึงเป็นส่วนหนึ่งด้วย ครูรุ่นใหม่ต้องเป็นครูที่มีความรู้ความสามารถที่สอดคล้องกับยุคสมัย เพื่อให้การถ่ายทอดความรู้ให้กับผู้เรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดการเรียนรู้แบบเก่ง ดี มีสุข

การปฏิรูปครูเกิดขึ้นหลังจากมี พ.ร.บ. การศึกษา พ.ศ. 2542 เช่นเดียวกับในหลาย ๆ ประเทศ การพัฒนาครูในหลายประเทศสะท้อนให้เห็นความพยายามในการสร้างครูยุคใหม่ที่จะจัดการเรียนการสอนที่ดี จะจัดให้เด็กเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ (อมรวิรัช นาคกรทรรพ. 2541 : 113) รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2540 ให้ความสำคัญกับการพัฒนาวิชาชีพครู โดยกระทรวงศึกษาธิการได้ส่งเสริมการจัดการศึกษาครูให้เป็นไปอย่างมีระบบโดยการกำหนด แนวทาง กระบวนการผลิต การพัฒนาครูและ

บุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐาน เหมาะสมด้วยการกำกับและประสานกับสถาบันการผลิตและพัฒนาครูอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องไปกับการปฏิรูปการศึกษา ประเทศไทยมุ่งพัฒนาครูและยกฐานะวิชาชีพครูให้เป็น วิชาชีพชั้นสูงด้วยการพัฒนาครูส่วนหนึ่งในแง่ของการศึกษา แต่อีกส่วนหนึ่งคือความเป็นวิชาชีพ

นโยบายด้านการสรรหาครูนั้น แม้กฎหมายการศึกษาแห่งชาติจะมีได้กำหนดไว้ว่า หน่วยงานใดจะเป็นผู้รับผิดชอบ แต่กฎหมายดังกล่าวได้กำหนดรูปแบบของการปฏิบัติต่อครูเพื่อให้ครูมีคุณภาพ ตามมาตรา 53 ที่กล่าวว่า ให้มีองค์กรวิชาชีพครู ผู้บริหารสถานศึกษาและบริวารการศึกษา มีฐานะเป็นองค์กรอิสระภายใต้การบริการของสภาวิชาชีพ ออกและเพิกถอนใบอนุญาตประกอบวิชาชีพกำกับดูแลการปฏิบัติตามมาตรฐานและจรรยาบรรณของ วิชาชีพ รวมทั้งการพัฒนาวิชาชีพครู ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้บริหารการศึกษาให้ครูผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษาและบุคลากรทางการศึกษาอื่นทั้งรัฐและเอกชนต้องมีใบอนุญาต ประกอบวิชาชีพตามกฎหมายกำหนด (กมล สุตประเสริฐ, 2544 : 48)

การออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูเป็นปรากฏการณ์ใหม่ที่ต้องสร้างความเข้าใจและเตรียมความพร้อมให้แก่ครู สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติในฐานะองค์กรที่มีการจัดแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติได้เตรียมการเพื่อปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งเป็นกฎหมายเกี่ยวกับการศึกษาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 โดยให้มีการศึกษาวิจัยเอกสารเรื่องใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์สำคัญเพื่อรวบรวมข้อมูล ความคิด ประสบการณ์ เทคนิคการนำไปใช้และเสนอตัวอย่างที่เกี่ยวข้องเพื่อทำรายงานและแนวทางเหมาะสมในการออกใบอนุญาตประกอบอาชีพครูสำหรับประเทศไทย โดยเริ่มต้นจากการวิจัยเอกสารใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู ด้วยการรวบรวมเอกสารที่เกี่ยวข้องทั้งในและ ต่างประเทศ สัมภาษณ์เกี่ยวข้อง และเชิญวิทยากรมาให้ข้อมูลบางประการในต่างประเทศประกอบกัน ได้ข้อสรุปเป็น 4 ประเด็น ประเด็นที่หนึ่ง รัฐประสงค์การณแห่งชาติวิชาชีพครู ประเด็นที่สอง รัฐฯ เป็นการวิเคราะห์เพื่อให้รู้จักตนเองในความพยายามแต่ไร้ซึ่งความสำเร็จในการออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูมีบทเรียนอะไรบ้างที่ควรจดจำและนำมาใช้ประเด็นที่สาม รัฐฯ เป็นการเรียนรู้จากความคิด ประสบการณ์และการดำเนินงานออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูของประเทศต่าง ๆ ที่ประสบความสำเร็จมาแล้ว จำนวน 7 ประเทศ และที่มีแผนที่จะดำเนินงานใบอนุญาตประกอบ วิชาชีพครูของประเทศต่าง ๆ และมีแผนที่จะดำเนินการเพื่อนำความคิดและประสบการณ์มาประยุกต์ให้บริบทของสังคมไทยและประเด็นสุดท้าย เป็นการนำเสนอเส้นทางสู่ความสำเร็จในการออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูในประเทศไทย (มติน. 2542 : 10)

จากการรวบรวม และประมวลสังเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูแล้วจากนั้นสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา และสถาบันราชภัฏในส่วนภูมิภาคได้จัดให้มีการประชุมสัมมนาใช้ในการจัดข้อเสนอสาระบัญญัติที่จะทำมาไปปรับแก้พระบัญญัติครู และกฎหมายที่เกี่ยวข้องและได้จัดการประชุมสัมมนา เพื่อรับฟังความคิดเห็นต่อข้อเสนอสาระบัญญัติเกี่ยว กับใบอนุญาตประกอบอาชีพครูใน 4 ภูมิภาค และกรุงเทพมหานครอีกครั้งหนึ่ง โดยกลุ่มเป้าหมาย ผู้เข้าร่วมประชุมสัมมนาในแต่ละครั้ง ประกอบด้วย กลุ่มครู ผู้บริหาร และบุคลากรทางการศึกษา กลุ่มผู้ประกอบการ กลุ่มนักการเมือง นักวิชาการ และข้าราชการทั่วไป กลุ่มนักธุรกิจ/กลุ่มวิชาชีพ/สื่อมวลชน/ผู้นำทางศาสนา และรวมทุกจุดมากกว่า 1,000 คน ปรากฏว่าความเข้าใจของครูเป็นไปอย่างหลากหลาย

การขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพเป็นกระบวนการวิชาชีพตามกฎหมายซึ่งใหม่สำหรับครูหมายถึง ดำเนินการออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพและส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพครูด้วยวิธีการทางกฎหมายขณะนี้ ประเทศไทยวิชาชีพที่ขึ้นทะเบียนแล้วหลายอาชีพได้แก่ แพทย์ พยาบาล วิศวกร สถาปนิก นักกฎหมาย ทนายความ ผู้สอบบัญชีจะเห็นได้ว่าจรรยาบรรณเป็นสิ่งจำเป็นต้องมีสำหรับประกอบวิชาชีพ เพราะเป็นเรื่องของคุณสมบัติทางจิตใจ และทางความประพฤติอันเป็นคุณสมบัติฝ่ายดี ซึ่งควรแก่การยกย่องผู้มีจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพของตน นอกจากจะช่วยให้บุคคลนั้นประกอบวิชาชีพได้อย่างราบรื่นเป็นที่เลื่อมใสศรัทธาแก่บุคคลทั่วไปแล้วยังมีส่วนสำคัญในการรักษาศักดิ์ศรี และเกียรติภูมิแห่งวิชาชีพของตนอีกทางหนึ่งจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพต่าง ๆ จะเป็นสิ่งที่เอื้ออำนวยให้เกิดประโยชน์ทั้งในทางส่วนตัวและส่วนรวมด้วย

การเปลี่ยนแปลงวิชาชีพครู อันเนื่องมาจากการปฏิรูปการศึกษา และการปฏิบัติครูตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มีผลต่อครูโดยตรงทั้งในด้านการรับรู้และการปรับตัว ทางวิชาชีพ โดยเฉพาะเกี่ยวกับเรื่องของการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพ ความชัดเจนในการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นเป็นปัญหาที่ผู้วิจัยพบว่า ครูมีความเห็นต่อการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพแตกต่างกัน โดยเฉพาะครูปฐมวัย ซึ่งการศึกษาปฐมวัยมิได้ถูกกำหนดเป็นการศึกษาภาคบังคับ แต่ในร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดให้การจัดการศึกษาปฐมวัย มีการจัดในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย (กรกนก รูปประสม. 2542 - 2543 : 20) การศึกษาปฐมวัย มีทั้งจัดเป็น เอกเทศ และผนวกให้อยู่กับโรงเรียนที่เป็นโรงเรียนอนุบาลที่มีชั้นประถมศึกษาาร่วมด้วย ซึ่งหมายความว่าครูผู้สอนต้องมีใบประกอบวิชาชีพครูเป็นที่ยอมรับว่าเป็นวิชาชีพชั้นสูง และครูที่ดีก็ได้รับการยกย่องว่าเป็นปูชนียบุคคล เพื่อให้ครูสามารถปฏิบัติตนได้อย่างเหมาะสม (เจริญ ไวรจันกุล. 2531 : 180)

การขึ้นทะเบียนวิชาชีพครูมีความสำคัญต่อครูในแง่กฎหมายที่ครูทุกคนต้องเข้าใจและยอมรับในแนวทางปฏิบัติ ซึ่งจากการสอบถามเบื้องต้นโดยเฉพาะครูปฐมวัย จากการสัมภาษณ์ของผู้วิจัย พบว่า ครูยังขาดความรู้ ความเข้าใจในการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพและเจาะลึก จากการสัมภาษณ์ครูปฐมวัยจากโรงเรียนอนุบาลสุติมา เขตบางกะปิ จำนวน 10 คน พบว่า ครู 7 คน มีความเห็นด้วยว่าควรมีการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพครู เพราะเชื่อว่าจะช่วยให้สังคมมองวิชาชีพครู ดีขึ้น และหวังว่าจะได้คำตอบแทนในอัตราที่สูงขึ้นด้วย ส่วนอีก 3 คน ไม่เห็นด้วย เพราะเห็นว่าเป็นการปรับที่ต้องอาศัยเวลา เนื่องจากการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพจะมีผลกระทบต่อสวัสดิภาพในวิชาชีพของตนเอง ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงความเห็นของครูปฐมวัยโรงเรียนเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งนับเป็นกลุ่มครูที่ได้รับข้อมูลข่าวสารที่กว้างขวางที่สุด ว่ามีความคิดเห็นต่อการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพ เพื่อจะได้นำผลการศึกษามาเป็นข้อมูลพื้นฐานในการเตรียมความพร้อม และทำความเข้าใจเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและมีใบประกอบวิชาชีพให้ถูกต้อง รวมทั้งงานวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ทางการบริหารงานโรงเรียนเอกชนและหน่วยงานต้นสังกัด ที่เกี่ยวข้อง ในการสร้างความรู้ ความเข้าใจที่ดีซึ่งจะส่งผลให้ครูปฐมวัยมีทัศนคติ ค่านิยมที่ดี และ มีความสุขในอาชีพครูปฐมวัยในโรงเรียนเอกชน หรือโรงเรียนอื่น ๆ ต่อไป

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของครูปฐมวัยโรงเรียนเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ที่แสดงถึงความรู้ความเข้าใจต่อการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพเกี่ยวกับ

1.1 ความหมายของการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพ

1.2 คุณค่าของการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพ

1.3 วิธีการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพ

1.4 องค์กรวิชาชีพที่รับผิดชอบการขึ้นทะเบียน

2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นที่แสดงถึงความรู้ความเข้าใจที่มีต่อการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพของครูปฐมวัยโรงเรียนเอกชนในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามปัจจัยพื้นฐานของ ผู้ตอบแบบสอบถาม

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลการวิจัยครั้งนี้ จะเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับการเตรียมความพร้อมครูปฐมวัยใน โรงเรียนเอกชน และของรัฐเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพ และการให้ความรู้เกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพครูเพื่อการปฏิบัติที่ถูกต้อง

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นครูผู้สอนระดับชั้นอนุบาล โรงเรียนเอกชนใน กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2544 จากทั้งหมด 50 เขตของกรุงเทพมหานคร

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ กำหนดกลุ่มตัวอย่างจากเขต ๆ ละ 1 โรงเรียน ๆ ละ 3 คน ทั้งหมด 50 เขต รวม 150 คน กำหนดให้เป็นครูปฐมวัยที่ทำการสอนระดับชั้นอนุบาลระดับชั้นละ 1 คน ด้วยการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย

3. ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษาในครั้งนี้แบ่งเป็น

3.1 ตัวแปรอิสระ คือ ปัจจัยพื้นฐานของครู ได้แก่

3.1.1 อายุ

3.1.2 ระดับการศึกษา

3.1.3 ประสบการณ์ทำงาน

3.1.4 ระดับชั้นที่สอน

3.2 ตัวแปรตาม คือความคิดเห็นของครูปฐมวัยโรงเรียนเอกชนในกรุงเทพมหานคร

สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนในเขตการศึกษาที่มีต่อการขึ้นทะเบียนประกอบ วิชาชีพ

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ความคิดเห็น หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดของครูปฐมวัยโรงเรียนเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ที่แสดงถึงความรู้ ความเข้าใจที่มีต่อการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพ ซึ่งประเมินจากการตอบแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำแนกเป็น 4 ด้าน ดังนี้

1.1 ความหมายของการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพครู หมายถึง ความรู้ความเข้าใจของครู เกี่ยวกับวิชาชีพครู และการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพที่สัมพันธ์กับพระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ. 2542

1.2 คุณค่าของการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพครู หมายถึง ผลประโยชน์ที่ครูคิดว่าเป็นสิ่งที่ครูจะได้รับในการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพในด้านจิตใจ สังคม และความภูมิใจในวิชาชีพ

1.3 วิธีการขึ้นทะเบียน หมายถึง ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการขึ้นทะเบียน อันได้แก่ คุณสมบัติของครู การพักและการเพิกถอนใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ

1.4 องค์การวิชาชีพหมายถึง หน่วยงานที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพครูที่กำหนดตามกฎหมายวิชาชีพ

2. ครูปฐมวัย หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่สอนในระดับอนุบาลศึกษาในโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนกรุงเทพมหานคร โดยเป็นผู้สอนมาแล้วอย่างน้อย 1 ปี

3. ปัจจัยพื้นฐานของครู หมายถึง ข้อมูลส่วนบุคคลของครูซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง แบ่งเป็น ปัจจัยพื้นฐานเกี่ยวกับอายุ การศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และระดับชั้นที่สอน ดังนี้

3.1 อายุ หมายถึง อายุจริงตามปฏิทิน สำหรับการวิจัย ได้แบ่งออกเป็น 3 ระดับคือ น้อยกว่า 25 ปี, 25 - 40 ปี และ 41 ปีขึ้นไป

3.2 ระดับการศึกษา หมายถึง วุฒิทางการศึกษาสูงสุดที่ได้รับ แบ่งเป็นต่ำกว่าปริญญาตรี, ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า และสูงกว่าปริญญาตรี

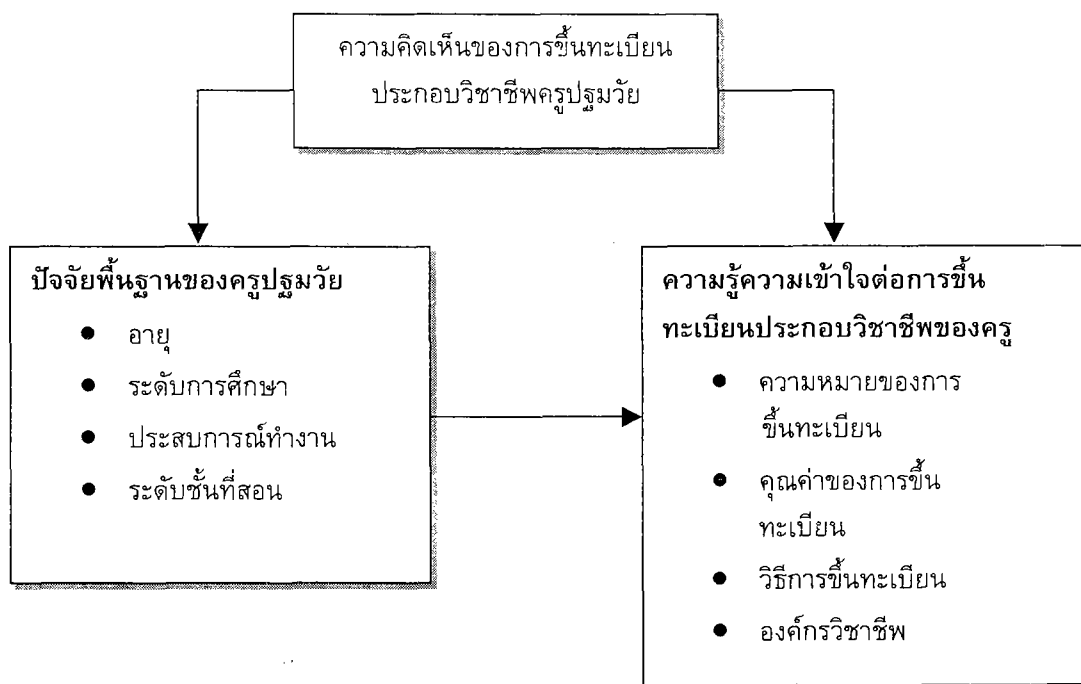
3.3 ประสบการณ์การทำงาน หมายถึง ระยะเวลาที่ปฏิบัติการสอนตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงปัจจุบัน แบ่งเป็น 1 – 5 ปี, 6 – 10 ปี และ 11 ปีขึ้นไป

3.4 ระดับชั้นที่สอน หมายถึง ระดับชั้นที่ครูทำการสอนอยู่ แบ่งเป็นชั้นอนุบาล 1, ชั้นอนุบาล 2 และชั้นอนุบาล 3

4. โรงเรียนเอกชน หมายถึง โรงเรียนที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการที่เปิดทำการสอนระดับชั้นอนุบาลในเขตกรุงเทพมหานคร

5. การขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพครู หมายถึง กระบวนการการรับรองคุณสมบัติและความสามารถของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ในการประกอบวิชาชีพครูและการออกแบบใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู ตามที่กฎหมายกำหนดในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

กรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้า

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

ความคิดเห็นที่แสดงถึงความรู้ความเข้าใจที่มีต่อการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพของครูปฐมวัย จำแนกตามปัจจัยพื้นฐานของครู คือ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ ระดับชั้นที่สอน ไม่แตกต่างกัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา จำแนกได้ดังนี้

1. วิชาชีพครู
2. สภาวิชาชีพและองค์กรวิชาชีพ
3. มาตรฐานวิชาชีพครู
4. ความหมายและความสำคัญของมาตรฐานวิชาชีพครู
5. การขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพครู
6. การพัฒนาวิชาชีพครูในต่างประเทศ
7. จรรยาบรรณของครู
8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วิชาชีพครู

การประกอบอาชีพเป็นการปฏิบัติหน้าที่การทำงานในสังคมที่มีความซับซ้อน รูปแบบของการประกอบอาชีพที่ซับซ้อน ทำให้ลักษณะการทำงานในสังคมแตกต่างกัน จึงมีการบัญญัติศัพท์เพื่อใช้ตามลักษณะที่ผิดแผกแตกต่างกันไป เช่น งาน การงาน งาน อาชีพ และงานอาชีพ งาน (Job) หมายถึง สิ่งหรือเรื่องที่ทำเป็นการกิจต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดเป็นคราว ๆ การงาน (Work) หมายถึง การกิจที่ต้องทำอยู่เสมอ อาจมีงานหลายอย่างที่ทำเป็นประจำ อาชีพ (Career) หมายถึง งานที่ทำเป็นประจำเพื่อเลี้ยงชีพ เป็นภารกิจที่ต้องทำเพื่อเลี้ยงชีพ ส่วนวิชาชีพ (Profession) นั้นก็เป็นอาชีพ แต่อาชีพที่ต้องใช้วิชาชีพความรู้ที่ได้ฝึกฝนมาจนเชี่ยวชาญโดยเฉพาะ (ธีรศักดิ์ อัครบวร. 2542 : 153)

ในปัจจุบันนี้ครูเป็นวิชาชีพสาขาหนึ่งที่จำเป็นสำหรับสังคมทุกสังคม การเปลี่ยนแปลงทางด้านวิทยาการ เศรษฐกิจ สังคม การเมือง และวัฒนธรรม ทำให้วิชาชีพครูต้องพัฒนา และได้รับการส่งเสริมให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงนั้น ๆ กระบวนการและวิธีการในการดำเนินวิชาชีพครูก็มีความซับซ้อนและกว้างขึ้น ฉะนั้นบุคคลผู้เข้ามาสู่การวิชาชีพครูจึงต้องมีคุณลักษณะบางประการที่จำเป็นและจำเพาะเจาะจง ไม่ใช่ใครก็มาเป็นครูได้ดังเช่นในอดีต สำหรับบทบาทและความสำคัญของครูต่อสังคมนั้น ไม่ว่าสังคมจะเปลี่ยนแปลงไปเช่นไร ครูก็ยังคงเป็นวิชาชีพที่มีความจำเป็นต่อสังคมไม่เปลี่ยนแปลง สังคมจึงจำเป็นต้องตอบแทนและดูแลรักษาครูให้มีสภาพที่เหมาะสมด้วยเช่นกัน

ความหมายของวิชาชีพ

พจนานุกรม คอลลินส์ (Collins. 1987 : 1146) อธิบายความหมายของวิชาชีพ (Profession) ว่าเป็นลักษณะหนึ่งของงาน (Job) ซึ่งเป็นงานที่ผู้ทำต้องได้รับการฝึกฝนโดยเฉพาะ และเป็นงานที่ทำให้ผู้ประกอบงานนั้นได้รับฐานะที่สูงเป็นพิเศษจากสังคม ตัวอย่างเช่น การงาน (Work) ที่เกี่ยวข้องกับการรักษาโรค กฎหมาย หรือการให้การศึกษาดูแล เป็นต้น

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 (2539 : 766) อธิบายว่า วิชาชีพ เป็นอาชีพที่ต้องอาศัยความรู้ความชำนาญ

ดังนั้นอาจกล่าวได้ว่า วิชาชีพ เป็นที่ผู้ประกอบการต้องมีความรู้ชำนาญที่ฝึกฝนโดยเฉพาะซึ่งมีข้อกำหนดคุณลักษณะบางประการที่ทำให้วิชาชีพต่างจากอาชีพทั่ว ๆ ไป

ในระบบเศรษฐกิจปัจจุบัน อาจแบ่งระดับของการประกอบอาชีพสุจริตในสังคมได้เป็น 4 ระดับ คือ

1. ระดับแรงงานหรือกรรมกร (Labour)
2. ระดับแรงงานฝีมือ (Semilabour)
3. ระดับช่างฝีมือ (Technician)
4. ระดับวิชาชีพหรือวิชาชีพชั้นสูง (Profession)

การประกอบอาชีพทั้ง 4 ระดับนั้น อาจแบ่งให้กว้างขึ้นเป็น 2 ฝ่าย คือ ระดับที่ 1 – ระดับที่ 3 จัดเป็นอาชีพที่ต้องอาศัยกำลังกายหรือแรงงานเป็นสำคัญ ส่วนระดับที่ 4 นั้นเป็นอาชีพที่ใช้กำลังความคิดหรือกำลังสมองเป็นสำคัญ อาชีพระดับนี้เป็นอาชีพที่ได้รับการยกย่องจากสังคมว่าเป็นวิชาชีพที่ทำให้ผู้ประกอบอาชีพมีฐานะที่ได้รับเกียรติเป็นพิเศษในสังคมทุกประเทศทั่วโลก

วิชาชีพชั้นสูง หมายถึง การเตรียมการสำหรับอาชีพที่ต้องใช้ระยะเวลายาวนาน และมี กฎเกณฑ์แห่งจรรยาบรรณ (Good. 1957 : 440)

มาร์ค และคนอื่น ๆ (Marks and others. 1979 : 616) กล่าวถึงลักษณะของวิชาชีพชั้นสูงว่า 1) วิชาชีพชั้นสูงเป็นอาชีพที่ต้องมีการควบคุมเป็นพิเศษ 2) มีการเพิ่มพูนความรู้และฝึกอบรมอยู่เสมอ 3) มีการรักษาระดับมาตรฐานอย่างสูง 4) มีจรรยาวิชาชีพอย่างเคร่งครัด 5) มีฐานะทางสังคมอยู่ในระดับสูงและได้รับค่าตอบแทนในอัตราสูง 6) ใช้ปัญญาอย่างมากในการประกอบ วิชาชีพ 7) มีการค้นคว้าวิจัยทั้งภายในองค์กรวิชาชีพและส่วนบุคคลอยู่เสมอ 8) ใช้วิธีการแห่งปัญญาในการค้นคว้าและเป็นเทคนิคชั้นสูง 9) มีความรับผิดชอบอย่างสูงและเป็นการให้บริการแก่สาธารณชน 10) มีความเป็นพี่น้องในกลุ่มอาชีพเดียวกัน 11) มีการพัฒนาในการประกอบอาชีพและมีใบบรับรองวิชาชีพ

ฮอยล์ (Hoyle. 1969 : 80) กล่าวว่า การสอนเป็นวิชาชีพชั้นสูง กล่าวคือ การสอนเป็นอาชีพที่มีคุณลักษณะสำคัญ 6 ประการคือ 1) เป็นการบริการที่สำคัญแก่สังคม 2) ใช้วิธีการแห่งปัญญาในการประกอบอาชีพ 3) ต้องเพิ่มพูนทางวิชาการและฝึกอบรมอยู่เสมอ 4) มีอิสระในการปกครองตนเองอย่างสูง 5) มีจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ 6) ต้องมีความเจริญก้าวหน้าอยู่เสมอ

เบเลส (Bayles. 1981 : 7-9) ได้วิเคราะห์ลักษณะเฉพาะของอาชีพที่จัดได้ว่าเป็นวิชาชีพชั้นสูง (Profession) จะต้องมียุคประกอบดังนี้ 1) การอาชีพนั้นต้องได้รับการฝึกฝนหรือฝึกอบรมเป็นอย่างดี การได้รับประกาศนียบัตรจากสถาบันต่าง ๆ ถือว่าเป็นองค์ประกอบพื้นฐานอย่างหนึ่งสำหรับการอาชีพนชั้นสูง 2) กระบวนการฝึกอบรมนั้นจะต้องเน้นหนักในด้านสติปัญญา ซึ่งหมายถึงว่าหลักสูตรการฝึกอบรมต้องมีจุดมุ่งหมาย ฝึกทักษะทางปัญญาเพื่อให้เหมาะสมกับการงาน 3) การอาชีพนั้นต้องมีความสำคัญต่อสังคมเป็นอย่างยิ่ง ผู้ประกอบอาชีพวิศวกร แพทย์ ทนายความ และครู ฯลฯ ต้องมีบทบาทอย่างมากต่อความเป็นไปของสังคมและประเทศชาติ 4) ต้องมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ เพราะจะเป็นเครื่องค้ำประกันคุณภาพการปฏิบัติหน้าที่ 5) มีการจัดตั้งองค์กรสำหรับมวลสมาชิก เช่น สภานายความ สมาคมสถาปนิก แพทยสภา สภากายาบาล เป็นต้น 6) มีความเป็นอิสระในการดำเนินงานต่าง ๆ ของตนเอง หมายถึง การกำหนดระเบียบ ข้อบังคับ เพื่อประโยชน์ในการควบคุมและวางแผนพัฒนาวิชาชีพของตนให้เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น

เบเลส ถือว่าวิชาชีพครูเป็นวิชาชีพชั้นสูง เพราะว่า การประกอบวิชาชีพครูจะต้องผ่านองค์ประกอบหลาย ๆ ด้านดังกล่าว โดยเฉพาะอย่างยิ่งอาชีพครูเป็นอาชีพวิชาการ (Scholarly Profession)

บุหงา วัฒนะ (2533 : 2) กล่าวว่า วิชาชีพครูถือเป็นวิชาชีพชั้นสูงเช่นเดียวกับวิชาชีพอื่น ๆ ซึ่งมีลักษณะที่สำคัญของวิชาชีพครู 6 ประการ คือ 1) วิชาชีพครูมีการบริการให้แก่สังคมที่มีลักษณะเฉพาะเจาะจง และจำเป็นที่สังคมจำเป็นต้องมีบริการดังกล่าว 2) วิชาชีพครูเป็นวิชาชีพที่ใช้วิธีการแห่งปัญญาในการให้บริการ 3) วิชาชีพครูเป็นวิชาชีพที่จำเป็นต้องได้รับการศึกษาอบรม ให้เป็นผู้ที่มีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอนอย่างลึกซึ้งและกว้างขวาง 4) วิชาชีพครูเป็นวิชาชีพที่มีความเป็นอิสระ และมีเสรีภาพทางวิชาการในการให้บริการตามมาตรฐานวิชาชีพ 5) วิชาชีพครูเป็น วิชาชีพที่มุ่งบริการแก่ผู้อื่นมากกว่าหาประโยชน์จากผู้รับบริการ จึงจำเป็นต้องเป็นวิชาชีพที่มี จรรยาบรรณเป็นแนวทางในการปฏิบัติวิชาชีพ 6) มีสถาบันวิชาชีพที่เป็นแหล่งกลางในการควบคุมมาตรฐานและส่งเสริมความก้าวหน้าของวิชาชีพ ซึ่งก็คือ ครูสภา นั่นเอง

วิจิตร ศรีสอาน (2535 : 823-824) อธิบายลักษณะของวิชาชีพชั้นสูงไว้ว่า

1. วิชาชีพชั้นสูง เป็นบริการที่ให้แก่สังคมที่มีลักษณะเฉพาะและจำเป็น (Social Service) วิชาชีพหลัก ๆ ในแต่ละวิชาชีพต่างเป็นบริการที่ให้แก่สังคมเป็นการเฉพาะของแต่ละ วิชาชีพโดยไม่ซ้ำซ้อนกับบริการของวิชาชีพนี้อาจมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดกัน เช่น บริการของแพทย์กับพยาบาล หรือวิศวกรกับสถาปนิก แต่ทุกฝ่ายก็มีขอบเขตบริการของตนเองที่ชัดเจนแยกออกจากกันได้ วิชาชีพชั้นสูงเน้นการบริการต่อสังคมมากกว่าการหาประโยชน์จากผู้รับบริการ

2. สมาชิกของวิชาชีพชั้นสูง ต้องใช้วิธีการแห่งปัญญาในการให้บริการ (Intellectual Method) หมายความว่า การวินิจฉัยตัดสินใจในการปฏิบัติต่อผู้บริการของวิชาชีพนั้น จะต้องอาศัยความรู้ ความคิด และสติปัญญาเป็นพื้นฐานสำคัญ มากกว่าการใช้ทักษะและความชำนาญการ แต่เพียงด้านเดียว แต่เป็นกิจกรรมที่ต้องอาศัยความรู้ ความคิด หลักการ และทฤษฎี จึงจะประกอบกรไว้ วิธีการอย่างนี้เรียกว่า วิธีการแห่งปัญญา

3. สมาชิกของวิชาชีพชั้นสูง ต้องได้รับการศึกษาอบรมให้มีความรู้กว้างขวางลึกซึ้งโดยใช้ระยะเวลายาวนานพอสมควร (Long Period of Training) เนื่องจากต้องใช้วิธีการแห่งปัญญาในการให้บริการ โดยปกติจะต้องเป็นเกณฑ์ว่า อย่างน้อยควรต้องได้รับการศึกษาในสาขาวิชานั้น ๆ ไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี และมักใช้เวลาศึกษามากกว่า 4 ปี หลังจากมัธยมศึกษาตอนปลาย ทั้งนี้เพื่อให้หลักประกันแก่ผู้บริการว่า ผู้ให้บริการสามารถให้บริการที่มีคุณภาพมาตรฐานวิชาชีพได้ เพราะมีการศึกษาอบรมมาพอสมควร

4. สมาชิกของวิชาชีพชั้นสูง ต้องมีเสรีภาพในการใช้วิชาชีพนั้น ๆ ตามมาตรฐานของวิชาชีพ (Profession Autonomy) หมายความว่า การวินิจฉัยในการให้บริการในขอบเขตของวิชาชีพแต่ละวิชาชีพนั้น สมาชิกของวิชาชีพนั้น ๆ ควรจะมีเสรีภาพในการให้บริการโดยปราศจากการแทรกแซงจากบุคคลภายนอก การใช้เสรีภาพทางวิชาชีพเป็นที่ยอมรับผิดชอบสำคัญเมื่อผู้ที่เป็สมาชิกของวิชาชีพได้รับการศึกษาอบรมมาดีพอแล้ว ก็เป็นธรรมดาที่จะสามารถวินิจฉัยเพื่อให้บริการได้ถูกต้องตามลำพัง ความเป็นอิสระในการให้บริการเป็นลักษณะที่จำเป็นที่ทุกวิชาชีพต้องมี แต่จะมีอย่างน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับความยอมรับของสังคมและผู้บริการเป็นสำคัญ

5. วิชาชีพสูง ต้องมีจรรยาบรรณ (Professional Ethics) จรรยาบรรณเป็นแนวทางของการปฏิบัติวิชาชีพ ผู้ที่ละเมิดจรรยาบรรณจะต้องได้รับการลงโทษ ในกรณีร้ายแรงอาจถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบวิชาชีพได้ ในทุกสังคมจะมีกฎหมายควบคุมการประกอบวิชาชีพ โดยเฉพาะวิชาชีพหลัก ๆ ซึ่งให้บริการอันอาจมีผลกระทบต่อสวัสดิการ สวัสดิภาพ และความมั่นคงปลอดภัยของสังคม ในประเทศไทยก็มีกฎหมายคุ้มครองปฏิบัติวิชาชีพอยู่หลายวิชาชีพ ผู้จะปฏิบัติวิชาชีพ จะต้องได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพจึงกระทำได้ เช่น วิชาชีพเวชกรรม วิศวกรรม หรือสถาปัตยกรรม เป็นต้น

6. วิชาชีพชั้นสูง ต้องมีสถาบันวิชาชีพเป็นแหล่งกลางในการสร้างสรรค์จรรยาบรรณมาตรฐานของวิชาชีพ (Professional Institution) สถาบันหรือองค์กรวิชาชีพเป็นแหล่งกลางในการเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกของวิชาชีพ สถาบันวิชาชีพมีสองลักษณะ คือ ลักษณะ ที่หนึ่ง เป็นสถาบันควบคุมและพัฒนา มาตรฐานและการปฏิบัติวิชาชีพ เช่น แพทยสภา หรือ เนติบัณฑิตสภา เป็นต้น ลักษณะที่สอง เป็นสมาคม วิชาชีพเพื่อเป็นแหล่งส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิก และเสริมสร้างความแข็งแกร่ง และความก้าวหน้า ของวิชาชีพ เช่น แพทยสมาคม หรือสมาคมการจัดการธุรกิจแห่งประเทศไทย เป็นต้น

วิชาชีพที่มีสถานภาพเป็นวิชาชีพชั้นสูงโดยสมบูรณ์ จะต้องมีลักษณะเข้าเกณฑ์ทั้ง 6 ประการดัง กล่าวข้างต้น

อุทุมพร จามรมาน (2537 : 2) ชี้ความแตกต่างระหว่างการประกอบวิชาชีพกับการประกอบ อาชีพว่า ต่างกันที่กิจกรรมของการปฏิบัติภาระหน้าที่กิจกรรมของการประกอบวิชาชีพ จะมีลักษณะดังนี้

1. กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับปัญหา
2. กิจกรรมที่อาศัยความรู้เฉพาะสิ่ง
3. กิจกรรมที่ต้องมีการเตรียมตัวล่วงหน้า
4. กิจกรรมที่ต้องการความเจริญก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง
5. กิจกรรมที่ต้องใช้เวลาเต็มเวลา และมีการเป็นสมาชิกที่ถาวร
6. กิจกรรมที่มีมาตรฐาน
7. กิจกรรมที่บริการผู้อื่น
8. กิจกรรมที่องค์กร สถาบันรองรับอย่างชัดเจน และเข้มแข็ง

สุโท เจริญสุข (2515 : 3) ได้สรุปฐานะของวิชาชีพคร่าวๆ จัดเป็นวิชาชีพชั้นสูง ทั้งนี้เพราะมีแนว ทาง 4 ประการที่แสดงให้เห็นอย่างชัดเจน คือ เป็นอาชีพที่มีความจำเป็น มีการศึกษาชั้นสูงอย่างมีกฎเกณฑ์ ต้องใช้ความรู้ความสามารถพิเศษ มีสถาบันรับรองและมีกฎเกณฑ์ของสถาบัน

วิชาชีพครูได้รับการยอมรับว่าเป็นวิชาชีพชั้นสูง ซึ่งการที่จะจัดว่าเป็นวิชาชีพชั้นสูงได้นั้น จะต้อง มี ลักษณะสำคัญ 5 ประการ คือ

1. ให้บริการแก่สังคมที่มีลักษณะเฉพาะเจาะจงและจำเป็น (Social Service) เช่น วิชาชีพ ครู แพทย์ วิศวกร ฯลฯ ซึ่งบริการให้แกสังคมเป็นการเฉพาะ โดยเน้นหนักการบริการต่อสังคมมากกว่าการ หาผลประโยชน์

2. ต้องมีจรรยาบรรณ (Professional Ethics) เพื่อเป็นแนวทางในการประกอบวิชาชีพ สำหรับวิชาชีพครูมีคุรุสภาเป็นสถาบันวิชาชีพ เพื่อตรวจสอบจรรยาบรรณ ผู้ที่ละเมิดจรรยาบรรณจะต้องได้รับ การลงโทษ ในกรณีร้ายแรงอาจถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบวิชาชีพได้

3. ต้องมีความอิสระในการประกอบวิชาชีพ (Professional Autonomy) ตามมาตรฐาน วิชาชีพ ผู้ประกอบวิชาชีพชั้นสูงสามารถมีอิสระที่จะวินิจฉัยให้บริการได้ตามลำพัง ความเป็นอิสระในการให้ บริการเป็นสิ่งจำเป็นต้องมีในวิชาชีพชั้นสูง แต่จะมากหรือน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับกรอบการยอมรับของสังคม ผู้รับ บริการและสถาบันที่ควบคุมวิชาชีพนั้น ๆ เป็นสำคัญ

4. ต้องมีการศึกษาอบรมเป็นระยะเวลายาวนาน (Long Period of Training) ผู้ประกอบ วิชาชีพชั้นสูงจะต้องมีความรู้กว้างขวางและลึกซึ้ง มีความสามารถในการวินิจฉัย โดยปกติมักจะยึดเป็น เกณฑ์ว่าอย่างน้อยจะต้องได้รับการศึกษาอบรมในวิชาชีพนั้นไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี

5. ต้องมีสถาบันวิชาชีพ (Professional Institution) สถาบันวิชาชีพมี 2 ลักษณะ คือ ลักษณะหนึ่งเป็นสถาบันวิชาชีพที่คอยควบคุม พัฒนามาตรฐานและการปฏิบัติวิชาชีพ เช่น แพทยสภา คຸຣຸສກາ เป็นต้น อีกลักษณะหนึ่งเป็นสมาคมวิชาชีพเพื่อเสริมสร้างความก้าวหน้า ความแข็งแกร่งและสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิก เช่น แพทยสมาคม สมาคมสถาปนิกในพระบรมราชูปถัมภ์ เป็นต้น

อาชีพที่สังคมยกย่องหรือมีฐานะพิเศษในสังคมนั้น ต้องมีคุณลักษณะครบทุกประการตามเกณฑ์ต่าง ๆ เมื่อพิจารณาถึงลักษณะวิชาชีพชั้นสูงที่กล่าวมาแล้ว อาชีพครูก็จัดเป็นวิชาชีพ ชั้นสูงเช่นเดียวกับวิชาชีพแพทย์ ทนายความ และอาชีพอื่น ๆ วิชาชีพชั้นสูงต้องใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ในการสอน

อาชีพครูมีวิวัฒนาการและการเปลี่ยนแปลงทั้งบทบาทและฐานะไปตามกาลเวลา ในอดีตอาชีพครูเคยจัดเป็นอาชีพของปุชนียบุคคล คือ เป็นผู้มีบุญคุณแก่สังคม ผู้ทำประโยชน์ให้แก่ชุมชนมากมายแล้วก็รับประโยชน์ตอบแทนเพียงเลี้ยงชีวิตอยู่ได้ อาชีพอย่างนี้เรียกว่า อาชีพปุชนียบุคคล ไม่เหมือนกับอาชีพธรรมดาทั่วไป สำหรับอาชีพครูในสังคมชาติตะวันตกและยุโรปโบราณก็ไม่ต่างไปจากคตินิยมของชาวเอเชียมากนัก เดิมใคร ๆ ก็ตั้งตัวเป็นครูได้ หากได้รับความเชื่อจากชุมชนหรือสังคม โดยเฉพาะเป็นครูในทางการฝึกฝนอาชีพ ส่วนครูที่เป็นผู้สอนวิทยาการเพื่อพัฒนา สติปัญญาและจริยธรรมนั้นเพิ่งเริ่มมีอย่างเป็นกิจลักษณะ

กล่าวโดยสรุป เมื่อพิจารณาคุณลักษณะของวิชาชีพชั้นสูงที่กล่าวมาแล้ว จะเห็นได้ว่า วิชาชีพครูได้รับการยอมรับว่าเป็นวิชาชีพชั้นสูง ทั้งนี้เพราะวิชาชีพครูมีคุณสมบัติครบถ้วนตามเกณฑ์มาตรฐานของวิชาชีพชั้นสูงโดยทั่วไป คือ วิชาชีพครูเป็นวิชาชีพที่ให้บริการแก่สังคม มีจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ มีการใช้วิธีการแห่งปัญญาในการประกอบอาชีพ มีการพัฒนาวิชาชีพ ให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ มีสถาบันวิชาชีพคือคุรุสภาคอยพิทักษ์ผลประโยชน์ให้แก่มวลสมาชิกและ วิชาชีพครูมีอิสระในการประกอบอาชีพ

สภาวิชาชีพและองค์กรวิชาชีพ

สภาวิชาชีพครูตามพระราชบัญญัติครู พ.ศ. 2542 มาตรา 4 หมายความว่า สภาวิชาชีพครู ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษา และบุคลากรทางการศึกษาอื่น (พระราชบัญญัติครู พ.ศ. 2543 : 2) สภาวิชาชีพมีฐานะเป็นสภาบริหาร ประกอบด้วย

1. สภานโยบาย
2. สภาบริหาร

1. สภานโยบาย

(1) มีอำนาจหน้าที่กำหนดนโยบายส่งเสริม สนับสนุน กำกับดูแลการดำเนินงานของสภาบริหาร ให้ความเห็น คำปรึกษา คำแนะนำเกี่ยวกับมาตรฐานวิชาชีพ จรรยาบรรณวิชาชีพ การออกแบบและเพิกถอนใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ การกำกับดูแลการปฏิบัติตามมาตรฐานและจรรยาบรรณของวิชาชีพ การพัฒนาวิชาชีพ การคุ้มครองและส่งเสริมความมั่นคงในการประกอบวิชาชีพ รวมทั้งการจัดการศึกษาแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และสรรหาและถอดถอนคณะกรรมการสภาบริหาร

(2) กรรมการสภานโยบาย ประกอบด้วย ผู้แทนสมาชิกผู้ประกอบวิชาชีพที่ได้รับการเลือกตั้งจากสมาชิกสามัญสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาเขตละ 1 คน สังกัดสถานศึกษาขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น และสถานศึกษาเอกชนตามสัดส่วนของจำนวนสมาชิกแต่ละสังกัด โดยมีเลขาธิการองค์กรวิชาชีพเป็นเลขานุการ

(3) กรรมการสภามหาวิทยาลัย อยู่ในวาระคราวละ 4 ปี และให้เลือกตั้งกันเองเป็น ประธาน 1 คน รองประธาน 2 คน โดยให้มีการประชุมสามัญปีละ 1 ครั้ง และประชุมวิสามัญตามความจำเป็น

2. สภามหาวิทยาลัย

(1) ให้สภามหาวิทยาลัยมีอำนาจหน้าที่บริหารองค์การวิชาชีพให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของสภาวิชาชีพและองค์การวิชาชีพ

(2) กรรมการสภามหาวิทยาลัยมีจำนวน 30 คน ประกอบด้วย

1) กรรมการสภามหาวิทยาลัยมีจำนวน 30 คน ประกอบด้วย

- ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน
- ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการศึกษาโดยตรง
- ผู้แทนองค์กรกลางบริหารบุคคลของข้าราชการครู
- เลขาธิการองค์การวิชาชีพ

2) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คน แต่งตั้งโดยรัฐมนตรี

3) กรรมการผู้แทนสถาบันผลิตครู โดยเลือกตั้งกันเองจากคณะบดีหรืออธิการบดี

จำนวน 5 คน

4) กรรมการผู้แทนสมาชิก สรรพมาโดยสภามหาวิทยาลัย จำนวน 15 คน ตามสัดส่วนจำนวนสมาชิกสามัญ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษา เอกชน และสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(3) กรรมการสภามหาวิทยาลัยเลือกตั้งกันเอง เป็นประธาน 1 คน รองประธาน 1 คน เลขาธิการองค์การวิชาชีพเป็นกรรมการและเลขานุการ อยู่ในตำแหน่งคราวละ 4 ปี และให้มีการประชุมเดือนละ 1 ครั้ง

แนวคิดในการจัดตั้งองค์การวิชาชีพ

องค์การวิชาชีพ จำแนกได้ 2 ประเภท คือ องค์การวิชาชีพชั้นสูง และองค์การวิชาชีพทั่วไป

การจัดตั้งองค์การวิชาชีพ จะมีลักษณะการจัดตั้ง 3 รูปแบบดังนี้

1. จัดตั้งโดยรัฐและควบคุมการดำเนินงานโดยรัฐ วิชาชีพที่มีองค์ประกอบลักษณะนี้ปกติจะเป็นวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับการใช้อำนาจรัฐหรือการรักษาวัฒนธรรมประเพณีอันเป็นเอกลักษณ์ของชาติ เช่น เนติบัณฑิตสภา ราชบัณฑิตสภา เป็นต้น

2. จัดตั้งโดยผู้ประกอบการวิชาชีพและผู้ประกอบวิชาชีพควบคุมดูแลกันเอง องค์การวิชาชีพลักษณะนี้เป็นองค์การวิชาชีพทั่วไป จัดตั้งขึ้นเป็นชมรมหรือสมาคมวิชาชีพ วัตถุประสงค์โดยทั่วไปจะมีการดูแลเกียรติของวิชาชีพ รักษาและพัฒนามาตรฐานวิชาชีพ รวมทั้งการรักษาสิทธิประโยชน์ของบุคคลในวิชาชีพ

3. รัฐและผู้ประกอบวิชาชีพเห็นความจำเป็นที่จะต้องมีองค์การวิชาชีพและให้ผู้ประกอบวิชาชีพควบคุมดูแลกันเอง โดยอิสระภายใต้การกำกับของรัฐ องค์การวิชาชีพลักษณะนี้เป็นองค์การวิชาชีพชั้นสูงเท่านั้น องค์การวิชาชีพจะจัดตั้งขึ้นโดยการออกกฎหมายระดับพระราชบัญญัติ ทั้งนี้เพราะวิชาชีพชั้นสูงมีลักษณะการทำงานที่เป็นการละเมิดหรือเป็นการกระทำผิดกฎหมายต่อผู้รับบริการ (กองบรรณาธิการ. 2534 : 32)

บทบาทและหน้าที่ขององค์กรวิชาชีพที่ได้รับการจัดตั้งขึ้นในการศึกษา

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ได้มีมติดังนี้

1. ให้สำนักงานเลขาธิการสภาวิชาชีพเป็นองค์กรวิชาชีพ มีฐานะเป็นนิติบุคคล มีอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 53 แห่ง พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของสภาวิชาชีพ โดยมีเลขาธิการองค์กรวิชาชีพเป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการและปกครองบังคับบัญชาเจ้าหน้าที่ขององค์กรวิชาชีพ
2. ให้มีสำนักงานองค์กรวิชาชีพประจำเขตพื้นที่การศึกษาทุกเขตพื้นที่ มีหน้าที่ปฏิบัติงานให้เป็นไปตามแนวทางและแผนขององค์กรวิชาชีพ บริหารภายใต้คณะกรรมการองค์กรวิชาชีพเขตพื้นที่การศึกษา
3. สมาชิกองค์กรวิชาชีพมี 3 ประเภท
 - (1) ประเภทสามัญ ได้แก่ ผู้มีคุณวุฒิปริญญาดุษฎีทางการศึกษาและปฏิบัติการสอนประจำในสถานศึกษา
 - (2) ประเภทวิสามัญ ได้แก่ ผู้มีคุณวุฒิปริญญาดุษฎีและปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับวิชาชีพหรือประกอบวิชาชีพครูในสถานศึกษาลักษณะพิเศษ (เช่น ร.ร.นานาชาติ)
 - (3) ประเภทกิตติมศักดิ์ ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิที่สภาวิชาชีพแต่งตั้งให้เป็นสมาชิก (คณะกรรมการการปฏิรูปครูและบุคลากรทางการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. 2543 : 1-5)

มาตรฐานวิชาชีพครู

ความหมายมาตรฐานวิชาชีพ

คำว่า “มาตรฐานวิชาชีพ” สามารถแยกความหมายออกได้เป็น 2 คำ คือ มาตรฐานกับ วิชาชีพ พจนานุกรมภาษาไทยฉบับเฉลิมพระเกียรติ พ.ศ. 2530 (2531 : 412) ให้ความหมายคำว่า “มาตรฐาน” หมายถึง สิ่งที่เป็นหลักเกณฑ์ในการเทียบกำหนด

พจนานุกรมภาษาไทยฉบับเฉลิมพระเกียรติ พ.ศ. 2530 (2531 : 493) ให้ความหมายคำว่า “วิชาชีพ” หมายถึง อาชีพที่ต้องอาศัยวิชาความรู้ความชำนาญ

ดังนั้น คำว่า “มาตรฐานวิชาชีพ” จึงหมายถึง สิ่งที่เป็นหลักเกณฑ์ในการเทียบหรือกำหนดแห่งวิชาชีพนั่นเอง เช่น กำหนดคุณสมบัติส่วนตัว ความรู้ ประสบการณ์ หรือคุณลักษณะ อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพนั้น โดยมีสถาบันวิชาชีพเป็นผู้กำหนด

ความสำคัญของมาตรฐานวิชาชีพ

องค์กรวิชาชีพทั้งหลายเกิดจากการรวมตัวของผู้ประกอบการวิชาชีพ มีวัตถุประสงค์ที่จะทำกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อผลประโยชน์ของผู้ประกอบการวิชาชีพและผลประโยชน์ของส่วนรวม และการประกอบวิชาชีพต่าง ๆ จะมีกฎเกณฑ์หรือกติกาข้อตกลงร่วมกันไว้ให้สมาชิกปฏิบัติ

การกำหนดกฎเกณฑ์ข้อตกลงข้อกำหนดต่าง ๆ ของวิชาชีพ ซึ่งเราเรียกว่า มาตรฐาน วิชาชีพนั้น มีความสำคัญต่อวิชาชีพหลายประการ คือ 1) ใช้กำหนดคุณลักษณะความรู้ ความสามารถเฉพาะของสมาชิกที่จะเข้ามาประกอบวิชาชีพหนึ่งวิชาชีพใด หรือเป็นแนวทางในการกลั่นกรองคนเข้าทำงานได้สะดวก 2) ช่วยในการพัฒนาคุณภาพของงานให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น 3) เพื่อยกย่องเชิดชูเกียรติสมาชิกที่มีผลงานดีเด่นตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพ 4) ใช้ในการประสานงานกับผู้ผลิต ผู้ควบคุม ผู้ใช้ เพื่อหาแนวทางในการ

ปรับปรุงกฎระเบียบที่ส่งผลให้เกิดการยกระดับมาตรฐานวิชาชีพ 5) ใช้เป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาวิชาชีพ 6) ใช้เป็นหลักในการประเมินผลงานของสมาชิกในการพิจารณาเลื่อนระดับเลื่อนฐานะในตำแหน่งหน้าที่การงานให้สูงขึ้น 7) ช่วยให้ผู้สมาชิกเกิดความมั่นใจในตนเอง พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพ 8) เพื่อใช้ในการพัฒนาบุคลากรแห่งวิชาชีพให้เป็นที่ยอมรับของทุกวงการได้อย่างแท้จริง 9) เป็นแนวทางในการพัฒนามาตรฐานวิชาชีพให้สูงขึ้นเป็นลำดับ

โดยสรุปนั้น วิชาชีพชั้นสูงต้องมีมาตรฐานเป็นเครื่องกำหนด ประกอบด้วย คุณลักษณะของบุคคลที่จะเข้าสู่อาชีพ มาตรฐานในการปฏิบัติตามภาระหน้าที่ คุณธรรม และจริยธรรมของผู้ประกอบอาชีพ และประการสุดท้าย ได้แก่ องค์การที่จะทำหน้าที่ควบคุมวิชาชีพ

เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู

คุรุสภาซึ่งเป็นสภาของครูในกระทรวงศึกษาธิการ ในฐานะองค์กรส่งเสริมและพัฒนาวิชาชีพครูได้กำหนดเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2533 ประกอบด้วยเกณฑ์ 4 ด้าน คือ รอบรู้ สอนดี มีคุณธรรมและจรรยาบรรณ มุ่งมั่นพัฒนา และได้เผยแพร่เกณฑ์ดังกล่าวไปยังครูและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติ แต่เนื่องจากเกณฑ์ดังกล่าวมีลักษณะเป็นนามธรรม ยากแก่การปฏิบัติและการประเมิน ดังนั้น ในปี พ.ศ. 2537 คุรุสภาจึงได้พัฒนาเกณฑ์มาตรฐาน วิชาชีพครูจากเดิม 4 ด้าน มาเป็น 11 ข้อ โดยนำเกณฑ์เดิมมาแยกย่อยให้มีลักษณะเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น มีเนื้อหาครอบคลุมเกณฑ์เดิม ซึ่งได้มีการปฏิบัติการหลายขั้นตอนจนกว่าจะได้เป็นเกณฑ์ มาตรฐานทั้ง 11 ข้อ ได้มีการตั้งคณะกรรมการร่างเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพขึ้นมา 1 ชุด ซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิและเป็นผู้ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับข้าราชการครูจากหลาย ๆ หน่วยงาน ประกอบด้วย ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ รองเลขาธิการคุรุสภา นักวิชาการจากกรมวิชาการ ผู้อำนวยการกองจากสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู ศึกษานิเทศก์จากสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ศึกษานิเทศก์จากสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดต่าง ๆ ข้าราชการครูจากโรงเรียนเจ้าหน้าที่ฝ่ายวิจัยของคุรุสภา ได้มีการประชุมปฏิบัติการของคณะทำงานประชุมสัมมนาข้าราชการครู ตำแหน่ง 3 อาจารย์ 2 ข้าราชการครูบรรจุใหม่ เพื่อสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู แล้วนำมาปรับข้อความของเกณฑ์ให้มีความเหมาะสม เพื่อเป็นแนวทางให้ครูสามารถปฏิบัติและประเมินตนเองเพื่อพัฒนาตนเองและพัฒนาการทำงานของตนให้เกิดผลดีต่อตนเองและผู้เรียนมากยิ่งขึ้น และเพื่อให้เกิดการปฏิบัติที่เป็นรูปธรรมและชัดเจนยิ่งขึ้น คุรุสภาจึงได้จัดทำชุดฝึกอบรมการพัฒนาวิชาชีพครูตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูขึ้นชุดละ 14 เล่ม ประกอบด้วย คู่มือการใช้ชุดฝึกอบรม ความเชื่อถือเกี่ยวกับวิชาชีพครู การปฏิบัติตามเกณฑ์ มาตรฐานที่ 1 ถึง 11 การรายงานผลการปฏิบัติงาน ก่อนที่จะเผยแพร่ชุดฝึกอบรมนี้ คุรุสภาได้พัฒนาวิทยากรเครือข่ายการใช้ชุดฝึกอบรมก่อน โดยเลือกตัวแทนจังหวัดละ 5 คน เข้ารับการ พัฒนา มอบหมายภารกิจให้วิทยากรเหล่านั้นเป็นแกนนำในการพัฒนาครูตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของ คุรุสภาในจังหวัดนั้น ๆ ต่อไป คุรุสภาได้จัดส่งชุดฝึกอบรมนี้เผยแพร่ไปยังจังหวัดต่าง ๆ ด้วย และในปี 2539 กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศให้เป็นเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของกระทรวงศึกษาธิการ และกำหนดให้ การดำเนินการส่งเสริมสนับสนุนการปฏิบัติตนและปฏิบัติงานในหน้าที่ของข้าราชการครูในสังคม รวมทั้งให้มีการนำเอาเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูนี้ไปเป็นแนวทางส่วนหนึ่งในการประเมินผลการปฏิบัติงานและการ พัฒนาข้าราชการครูด้วย ซึ่งเกณฑ์นี้ครูแต่ละคนสามารถประเมินตนเองและประเมินระดับคุณภาพของตนเอง ได้ว่าอยู่ในระดับใด ซึ่งเกณฑ์นี้กำหนดระดับคุณภาพไว้ 3 ระดับ คือ ระดับต่ำ ระดับปานกลาง และระดับสูง เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูมีดังนี้ (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. 2541 : คำนำ-26)

มาตรฐานที่ 1 ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ
ระดับคุณภาพ

ระดับ 1 แสวงหาความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพครูอยู่เสมอ โดยพิจารณาจาก

- การศึกษาเอกสาร ตำรา และสื่อต่าง ๆ
- การเข้าร่วมประชุม อบรม สัมมนาทางวิชาการครู

ระดับ 2 มีบทบาทในการพัฒนาวิชาชีพครู โดยพิจารณาจาก

- การเป็นสมาชิกและการเข้าร่วมกิจกรรมขององค์กร สมาคม ชมรมที่ส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพครู นอกเหนือจากที่ทางราชการจัดตั้ง
- การเป็นผู้ดำเนินการหรือมีส่วนร่วมในการดำเนินการกิจกรรมขององค์กรวิชาชีพครู

- การเผยแพร่ความรู้ทางวิชาการ

ระดับ 3 เป็นผู้นำในการพัฒนาวิชาชีพครู โดยพิจารณาจาก

- เป็นกรรมการ อนุกรรมการ หรือคณะทำงานขององค์กร สมาคม ชมรมที่ส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพครูนอกเหนือจากที่ทางราชการจัดตั้ง
- เป็นวิทยากรการประชุม อบรม สัมมนา หรือกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครู
- เป็นผู้จัดทำและเสนอรายงานทางวิชาการในการประชุม อบรม สัมมนา

- มีผลงานทางวิชาการเผยแพร่อยู่เสมอ

มาตรฐานที่ 2 ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้นกับผู้เรียน

ระดับคุณภาพ

ระดับ 1 ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรม โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้นแก่ผู้เรียนเฉพาะในด้านการเรียนการสอนในชั้นเรียน โดยพิจารณาจาก

- เป็นกิจกรรมที่พัฒนาความสามารถของผู้เรียนได้จริง
- เป็นกิจกรรมสร้างลักษณะนิสัยในการลงมือปฏิบัติแก่ผู้เรียน
- เป็นกิจกรรมสร้างคุณธรรมที่มีผลให้ผู้เรียนปฏิบัติตาม

ระดับ 2 ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมโดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้นแก่ผู้เรียนเฉพาะในด้านการเรียนการสอนในชั้นเรียน รวมไปถึงกิจกรรมเสริมความรู้และกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยพิจารณาจาก

- เลือกปฏิบัติกิจกรรมเสริมตามลำดับความสำคัญก่อนหลังโดยให้ความสำคัญกับกิจกรรมที่มีผลต่อเด็กโดยตรงมากกว่ากิจกรรมที่มีผลต่อเด็กโดยอ้อม

ระดับ 3 เป็นผู้นำในการพัฒนาวิชาชีพครู โดยพิจารณาจาก

- กิจกรรมทุกอย่างมีความสัมพันธ์กับการพัฒนาการของผู้เรียน
- กิจกรรมและงานต่าง ๆ ในหน้าที่ครูส่งผลต่อการพัฒนาความสามารถของผู้เรียนทุกด้าน
- กิจกรรมและการปฏิบัติงานต่าง ๆ แสดงถึงความสัมพันธ์ในการพัฒนาความสามารถของผู้เรียนอย่างเป็นระบบให้ส่งผลถึงตัวผู้เรียนอย่างชัดเจน

มาตรฐานที่ 3 มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ

ระดับคุณภาพ

ระดับ 1 มีการแก้ไขข้อบกพร่องของผู้เรียน โดยพิจารณาจาก

- การตรวจสอบข้อบกพร่องของผู้เรียน โดยใช้เนื้อหาวิชาเป็นหลัก
- การสอนเสริมตามข้อบกพร่องของผู้เรียน

ระดับ 2 มีการแก้ไขข้อบกพร่องของผู้เรียน และพัฒนาความสามารถของ
ผู้เรียนให้สูงขึ้นกว่าเดิม โดยพิจารณาจาก

- การตรวจสอบข้อบกพร่องของผู้เรียน โดยใช้พัฒนาการของผู้เรียน
ในด้านต่าง ๆ เป็นหลัก

- การจัดกิจกรรมเสริมความสามารถของผู้เรียน โดยการปรับเปลี่ยน
วิธีสอนตามด้านที่บกพร่องอย่างเหมาะสม

ระดับ 3 พัฒนาความสามารถของผู้เรียนให้สูงขึ้นเต็มขีดความสามารถของ
แต่ละคนอย่างเป็นระบบ โดยพิจารณาจาก

- วิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อยของผู้เรียนเป็นรายคน เป็นรายสมรรถภาพ
- การจัดกิจกรรมส่งเสริมความสามารถของผู้เรียนให้เหมาะสมและเต็ม

ตามศักยภาพตามลำดับขั้นการพัฒนา

- ตอบสนองความถนัด ความสนใจของผู้เรียนรายบุคคล โดยใช้กิจกรรม
การเรียนรู้หลายรูปแบบอย่างเป็นระบบ

มาตรฐานที่ 4 พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง

ระดับคุณภาพ

ระดับ 1 เลือกใช้แผนการสอนที่มีอยู่ได้อย่างเหมาะสม โดยพิจารณาจาก

- แผนการสอนที่มีองค์ประกอบต่าง ๆ ครบถ้วน สัมพันธ์กัน
- แผนการสอนที่ใช้เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง
- แผนการสอนที่ใช้เน้นกิจกรรมการปฏิบัติตามกระบวนการแสวงหา

ความรู้และสร้างความรู้

ระดับ 2 ปรับปรุงแผนการสอนที่มีอยู่ให้สอดคล้องกับข้อจำกัดของผู้เรียน ครู
และสถานศึกษา โดยพิจารณาจาก

- แผนการสอนที่ปรับปรุงองค์ประกอบต่าง ๆ ครบถ้วนสัมพันธ์กัน
- แผนการสอนที่ปรับปรุงเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยให้ผู้เรียนปฏิบัติ

จริงมากขึ้น

- แผนการสอนที่ปรับปรุงสอดคล้องกับความสามารถของผู้เรียนและ

ข้อจำกัดของสถานศึกษา

ระดับ 3 สร้างและพัฒนาแผนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนได้ค้นหาคำตอบด้วยตนเอง
โดยพิจารณาจาก

- แผนการสอนที่สร้างและพัฒนาขึ้น มีองค์ประกอบต่าง ๆ ครบถ้วน

สัมพันธ์กัน

- แผนการสอนที่สร้างและพัฒนาขึ้นเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนเป็นผู้ปฏิบัติและค้นหาคำตอบด้วยตัวเอง

- แผนการสอนที่สร้างและพัฒนาขึ้นสอดคล้องกับความสามารถของผู้เรียนและข้อจำกัดของสถานศึกษา

มาตรฐานที่ 5 พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ

ระดับคุณภาพ

ระดับ 1 เลือกใช้สื่อการเรียนการสอนที่มีคุณภาพได้อย่างเหมาะสม โดย

พิจารณาจาก

- ความสัมพันธ์ของสื่อการเรียนการสอนกับองค์ประกอบของการสอน คือ ผู้เรียน กิจกรรมการเรียนรู้ และจุดประสงค์การเรียนรู้

ระดับ 2 ใช้สื่อการเรียนการสอนประกอบกิจกรรมการเรียนการสอนได้เหมาะสมและให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม โดยพิจารณาจาก

- ความเหมาะสมของสื่อกับผู้เรียน กิจกรรม และจุดประสงค์การเรียนรู้
- ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการใช้และบำรุงรักษา
- สื่อมีความหลากหลาย ตอบสนองความแตกต่างของผู้เรียน เน้นการลงมือปฏิบัติของผู้เรียน
- ผู้เรียนได้ใช้สื่อการเรียนการสอนตามความรู้สึกนึกคิดและการตัดสินใจของตนเอง

ระดับ 3 คิดค้น ผลิต และปรับปรุงสื่อการเรียนการสอนที่มีผลต่อการเรียนรู้ และให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม โดยพิจารณาจาก

- ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการคิดค้น ผลิต และใช้สื่อการเรียนการสอน
- สื่อการเรียนการสอนได้มาจากวัสดุในท้องถิ่น
- ประเมินผลการใช้สื่อและปรับปรุงให้เหมาะสมยิ่งขึ้น
- เผยแพร่ผลการใช้สื่อการเรียนการสอนที่ใช้ได้ผลแล้ว

มาตรฐานที่ 6 จัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเน้นผลถาวรที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน

ระดับคุณภาพ

ระดับ 1 จัดกิจกรรมการเรียนการสอนยึดเนื้อหาเป็นหลัก โดยพิจารณาจาก

- ผู้สอนเป็นผู้บอกความรู้
- ผู้เรียนปฏิบัติงานตามแบบหรือทำตามอย่าง
- ผู้เรียนทำตามข้อกำหนดหรือคำสั่ง

ระดับ 2 จัดกิจกรรมการเรียนการสอนยึดความคิดรวบยอด (Concept) เป็นหลัก โดยพิจารณาจาก

- ผู้สอนเป็นผู้ช่วยเหลือและนำให้ผู้เรียนลงมือทำงานตามกระบวนการสร้างความคิดรวบยอด
- ผู้เรียนค้นหาความรู้และสรุปความคิดรวบยอดได้เองตามคำแนะนำ

ระดับ 3 จัดกิจกรรมการเรียนการสอนยึดกระบวนการและสร้างนิสัยเป็นหลัก

โดยพิจารณาจาก

- ผู้สอนเป็นผู้กระตุ้นให้ผู้เรียนค้นหาความรู้และพัฒนาความรู้ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น โดยใช้สถานการณ์ต่าง ๆ อย่างหลากหลาย
- ผู้เรียนเลือกและปฏิบัติงานตามศักยภาพ
- ผู้เรียนประเมินตนเองและปรับปรุงตนเอง
- การเรียนการสอนมุ่งเน้นการสร้างนิสัยการปฏิบัติจนเป็นบุคลิกภาพ

ถาวรติดตัวผู้เรียนตลอดไป

มาตรฐานที่ 7 รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ

ระดับคุณภาพ

ระดับ 1 เป็นรายงานการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนในภาพรวมของกลุ่มผู้เรียนหรือห้องเรียนที่รับผิดชอบ โดยพิจารณาจาก

- ข้อมูลสภาพปัญหาความต้องการและเป้าหมายในการพัฒนาที่เป็นภาพรวมกลุ่มใหญ่หรือผู้เรียนทั้งห้อง
- เทคนิควิธีการ นวัตกรรมที่น่าเสนอ เป็นเทคนิคที่ใช้กับผู้เรียนเป็นภาพรวมกลุ่มใหญ่หรือผู้เรียนทั้งห้อง
- ข้อเสนอแนะใหม่ ๆ เป็นการเสนอในการปฏิบัติต่อผู้เรียนเหมือนกันทั้งห้อง

ระดับ 2 เป็นรายงานการพัฒนาคุณภาพที่แสดงถึงการพัฒนาผู้เรียน จำแนกเป็นกลุ่มต่าง ๆ ของห้องเรียนที่รับผิดชอบ โดยพิจารณาจาก

- ข้อมูลสภาพปัญหา ความต้องการ และเป้าหมายของการพัฒนาผู้เรียนที่จำแนกเป็นกลุ่มเก่ง กลุ่มปานกลาง กลุ่มอ่อน และกลุ่มเฉพาะอย่างอื่น ๆ
- เทคนิควิธีการและนวัตกรรมที่น่าเสนอในการพัฒนาผู้เรียนสนองตอบต่อสภาพของผู้เรียนรายกลุ่ม
- รายงานผลการใช้เทคนิควิธีการหรือนวัตกรรม แสดงผลการพัฒนาผู้เรียนรายกลุ่ม
- ข้อเสนอในการพัฒนาผู้เรียนสอดคล้องต่อการพัฒนาในแต่ละระดับของผู้เรียน

ระดับ 3 เป็นรายงานการพัฒนาคุณภาพที่แสดงถึงการพัฒนาผู้เรียน จำแนกเป็นรายบุคคล โดยพิจารณาจาก

- ข้อมูลสภาพปัญหาความต้องการและเป้าหมายการพัฒนาผู้เรียนที่จำแนกเป็นรายบุคคล
- เทคนิควิธีการและนวัตกรรมที่น่าเสนอในการพัฒนาผู้เรียนสนองตอบต่อสภาพความแตกต่าง ความสนใจ และความต้องการของผู้เรียนรายบุคคล
- รายงานผลการใช้เทคนิควิธีการหรือนวัตกรรม แสดงถึงพัฒนาการของผู้เรียนรายบุคคล
- ข้อเสนอแนะในการพัฒนาผู้เรียนรายบุคคล

มาตรฐานที่ 8 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน

ระดับคุณภาพ

ระดับ 1 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในด้านต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ โดยพิจารณา

จาก

- การแต่งกายสุภาพเรียบร้อยเหมาะสมกับกาลเทศะ
- การใช้วาจาสุภาพ
- มีความประพฤติเรียบร้อย
- มีความเมตตากรุณาต่อผู้เรียน
- รับผิดชอบปฏิบัติงานอย่างขยันขันแข็ง

ระดับ 2 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีอย่างสม่ำเสมอ ให้คำแนะนำและแก้ไขข้อบกพร่อง
ในลักษณะสร้างสรรค์ ตลอดจนสอดแทรกในกระบวนการเรียนการสอน โดยพิจารณาจาก

- การให้คำแนะนำ
- การเชิญชวนให้ปฏิบัติ
- การแก้ไขข้อบกพร่อง
- การสอดแทรกในกระบวนการเรียนการสอน

ระดับ 3 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีจนผู้เรียนเกิดศรัทธาและปฏิบัติตาม
แบบอย่าง que เลือกสรรแล้วเป็นปกตินิสัย โดยพิจารณาจาก

- เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมของครูในสถานศึกษา
- เปิดโอกาสให้ผู้เรียนตัดสินใจเลือกพฤติกรรมของตนเอง
- เสริมแรงทางบวกแก่ผู้เรียน
- เผยแพร่วิธีการที่ถูกต้องในการสร้างคุณธรรม

มาตรฐานที่ 9 ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์

ระดับคุณภาพ

ระดับ 1 ปฏิบัติงานในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายได้ครบถ้วนบรรลุวัตถุประสงค์ของงาน
โดยพิจารณาจาก

- ความเข้าใจงาน
- ความสำเร็จของงาน
- ความเต็มใจรับผลกระทบของงาน

ระดับ 2 อาสาเข้าร่วมปฏิบัติงานในสถานศึกษาตามความรู้ ความสามารถ และ
ความถนัดให้บรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา โดยพิจารณาจาก

- การเข้าร่วมวางแผนและแบ่งงานกันทำ
- การปฏิบัติงานอย่างสร้างสรรค์ โดยยึดประโยชน์ของส่วนรวม
- ความพึงพอใจในบทบาทของตนที่ช่วยให้ผลงานบรรลุเป้าหมาย
- ผลงานของสถานศึกษาบรรลุเป้าหมาย

ระดับ 3 มุ่งมั่นพัฒนางานและสถานศึกษาอย่างเป็นระบบจนเป็นนิสัย โดย

พิจารณาจาก

- การเป็นผู้นำในการวางแผนพัฒนาตามเป้าหมายอย่างครอบคลุมและสัมพันธ์กับงานอื่นที่เกี่ยวข้อง
- การเป็นผู้นำในการพัฒนางานอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นระบบ
- การช่วยเหลือและพัฒนาผู้ร่วมงาน
- การประเมินผลการปฏิบัติงานของตนเองและกลุ่ม แล้วนำมาปรับปรุง

พัฒนางาน

มาตรฐานที่ 10 ร่วมมือกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ในชุมชน

ระดับคุณภาพ

ระดับ 1 ปฏิบัติงานทางการศึกษาเกี่ยวกับชุมชนตามที่ได้รับมอบหมายได้ครบ

ถ้วนบรรลุวัตถุประสงค์ของงาน โดยพิจารณาจาก

- ความรู้ความเข้าใจงานที่ได้รับมอบหมาย
- ความสำเร็จของงานและประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน
- ความเต็มใจรับผลกระทบของงาน

ระดับ 2 อาสาเข้าร่วมปฏิบัติงานทางการศึกษาที่เกี่ยวกับชุมชนตามความรู้ความสามารถหรือความถนัด โดยพิจารณาจาก

- การเข้าร่วมวางแผนและแบ่งงานกันทำ
- การปฏิบัติงานอย่างสร้างสรรค์ โดยยึดถือประโยชน์ของส่วนรวม
- ความพึงพอใจในระหว่างการปฏิบัติงาน
- ความพึงพอใจในบทบาทของตนที่ช่วยให้ผลงานบรรลุเป้าหมาย

ระดับ 3 มุ่งมั่นพัฒนางานการศึกษาเพื่อชุมชน และร่วมมือกันพัฒนาการศึกษาเพื่อพัฒนาชุมชนอย่างเป็นระเบียบ เป็นนิสัย โดยพิจารณาจาก

- การเป็นผู้นำในการวางแผนพัฒนาชุมชนที่ครอบคลุมและสัมพันธ์กับงานอื่นที่เกี่ยวข้อง
- การเป็นผู้นำในการพัฒนางาน ทำให้งานมีประสิทธิภาพเป็นระบบ
- ช่วยเหลือและพัฒนาผู้ร่วมงาน
- การประเมินผลการปฏิบัติงานของตนเองและกลุ่ม แล้วนำมาปรับปรุง

พัฒนางาน

มาตรฐานที่ 11 แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา

ระดับคุณภาพ

ระดับ 1 สามารถแสวงหาข้อมูล ข่าวสารที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตประจำวัน และนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้ ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงที่เกี่ยวกับสภาพทาง การเมือง การปกครอง เศรษฐกิจ สังคมในระดับท้องถิ่น ในระดับประเทศและระดับโลก โดยพิจารณาจาก

- การมีข้อมูลข่าวสารที่เป็นปัจจุบัน

ระดับ 2 สามารถรวบรวมข้อมูลข่าวสารที่จำเป็น และนำมาใช้ในการปรับปรุง การเรียนการสอนได้ ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับเทคโนโลยี เทคนิค วิธีการ นวัตกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนและวิชาชีพครู โดยพิจารณาจาก

- มีการวิเคราะห์ข้อมูลและนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ระดับ 3 สามารถจัดระบบข้อมูลข่าวสาร นำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนได้เป็นปกตินิสัย โดยพิจารณาจาก

- การจัดระบบข้อมูลข่าวสารได้
- การให้บริการข้อมูลข่าวสารได้
- การนำข้อมูลข่าวสารไปใช้ในการพัฒนาอย่างเป็นระบบ

เกณฑ์มาตรฐานทั้ง 11 ข้อนี้ เป็นเกณฑ์ของการปฏิบัติตนและปฏิบัติงานในหน้าที่ครู ซึ่งทั้ง ครูผู้สอนสามารถประเมินตนเองได้และผู้บริหารสามารถนำเกณฑ์ดังกล่าวไปประเมินครู และเป็นแนวทางในการพัฒนาครูเพื่อให้การปฏิบัติงานสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ตามที่คณะกรรมการอำนวยการคุรุสภา (“เพิ่มเกณฑ์ครูเป็น 12 ข้อ รับ พ.ร.บ. การศึกษา”. 2544 : 1, 8) ได้มีมติแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนามาตรฐานวิชาชีพครู โดยมีนายกมล สุตประเสริฐ เป็น ประธาน และมีอนุกรรมการร่วมคณะจำนวน 16 คน เพื่อให้คณะกรรมการ ชุดนี้มีหน้าที่กำหนดมาตรฐาน วิชาชีพ และแนวทางในการพัฒนาวิชาชีพครูเพื่อให้การพัฒนา วิชาชีพเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้อง รัชปบัญญัติของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 นั้น คณะอนุกรรมการฯ ได้พิจารณาเห็นว่า การจัดทำเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูที่คุรุสภากำหนดไว้เดิม 11 มาตรฐานนั้น มีความเหมาะสมอยู่แล้ว แต่ เพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จึงเห็นควรเพิ่ม เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของคุรุสภาอีก 1 มาตรฐาน เป็น 12 มาตรฐาน คือ “สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ ในทุกสถานการณ์” ซึ่งหมายถึง การสร้างกิจกรรมการเรียนรู้ โดยการนำเอาปัญหาหรือความจำเป็นในการ พัฒนาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในการเรียนและการจัดกิจกรรมอื่น ๆ ในโรงเรียนมากำหนดเป็นกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อ นำไปสู่การพัฒนาผู้เรียนที่ถาวร

คณะกรรมการอำนวยการคุรุสภาในการประชุมเมื่อวันที่ 25 เมษายน 2544 พิจารณาแล้ว มี มติเห็นชอบในสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา เพิ่มเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูอีก 1 มาตรฐาน และอนุมัติให้นำ เสนอกระทรวงศึกษาธิการเพื่อใช้เป็นเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของกระทรวงศึกษาธิการ และให้กรมที่มีอยู่ใน สังกัดส่งเสริมให้ครูปฏิบัติตนและปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐาน วิชาชีพครู รวมทั้งให้มีการนำเกณฑ์มาตรฐาน วิชาชีพครูไปเป็นแนวทางหนึ่งในการประเมินผล การปฏิบัติงาน และการพัฒนาข้าราชการครูด้วย

จากจรรยาบรรณครูและเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูที่ได้กล่าวมาข้างต้นนั้น แสดงให้เห็นชัดเจนว่าวิชาชีพครูในประเทศไทยมีลักษณะความเป็นสากลทัดเทียมกับอารยประเทศทั้งหลาย นอกจากนี้ยังจัด เป็นคุณลักษณะของบัณฑิต สาขาวิชาชีพที่ครูที่องค์กรผลิตและอบรมครูพึงใช้เป็นเป้าหมายสำคัญในการ ปฏิบัติหน้าที่ (ศุภวดี บุญญวงศ์. 2542 : 63)

การขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพครู

1. ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู

1.1 หลักการออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ

การออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ มีหลักการและเหตุผลดังนี้ (สุริทย์ มูลคำ, 2543 : 26)

- 1) ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ เป็นหลักฐานรับรองมาตรฐานความรู้ความสามารถและการมีจรรยาบรรณของวิชาชีพของผู้มีสิทธิประกอบวิชาชีพครู
- 2) เป็นการประกันคุณภาพการศึกษาและคุ้มครองผู้บริโภค หรือผู้รับบริการทางการศึกษาให้ได้รับบริการอย่างมีคุณภาพและเป็นไปตามมาตรฐาน
- 3) เป็นการส่งเสริมความก้าวหน้าของวิชาชีพครู และพัฒนาวิชาชีพครูตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 (ม. 81) และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (ม. 9 (4) และ ม. 53)

1.2 วัตถุประสงค์ รัฐได้เห็นความสำคัญของการขึ้นทะเบียนผู้ประกอบวิชาชีพครูดังมีจุดประสงค์

- 1) เพื่อยกระดับมาตรฐานวิชาชีพครูให้เป็นอาชีพชั้นสูง สร้างความเชื่อถือศรัทธา และจูงใจคนดี คนเก่ง เข้าสู่วิชาชีพครูให้มากขึ้น
- 2) เพื่อเป็นหลักประกันคุณภาพการจัดการศึกษาและคุ้มครองผู้บริโภค และผู้รับบริการทางการศึกษา
- 3) เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาและพัฒนาคุณภาพเด็กและเยาวชนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์

2. คุณสมบัติของผู้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ

แนวทางการออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู ได้กำหนดให้มี “ใบอนุญาตประกอบ วิชาชีพครู” (ประเภทเดียว) ออกให้สำหรับผู้มีคุณสมบัติและมีความรู้ความสามารถตามเกณฑ์ มาตรฐานวิชาชีพ และจรรยาบรรณของวิชาชีพ โดยมีหลักเกณฑ์ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาแห่งชาติ, 2542 : 25)

2.1 ครูประจำกลุ่ม ได้แก่ ครูที่ปฏิบัติหน้าที่สอนอยู่ในปัจจุบันก่อนกฎหมายเกี่ยวกับการออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูบังคับ ผู้ที่จะขึ้นทะเบียนได้ต้องมีคุณสมบัติดังนี้

- 1) สำเร็จปริญญาตรีทางการศึกษา หรือปริญญาตรีทางวิชาการ หรือวิชาชีพอื่น และที่ได้รับการบรรจุแต่งตั้ง หรือจ้างให้เป็นครู และมีประสบการณ์ปฏิบัติการสอนมาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปี ให้ได้รับ “ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ” โดยไม่ต้องประเมิน
- 2) สำเร็จปริญญาตรีทางการศึกษา หรือปริญญาตรีสาขาอื่น และได้รับการบรรจุแต่งตั้ง หรือจ้างให้เป็นครู แต่มีประสบการณ์ปฏิบัติการสอนยังไม่ถึง 2 ปี ให้ได้รับ “ใบอนุญาตปฏิบัติการสอน” ไปก่อน เมื่อปฏิบัติการสอนครบ 2 ปี ก็ให้ได้รับ “ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู” ได้เลย
- 3) ผู้มีคุณวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรีให้ได้รับ “ใบอนุญาตปฏิบัติการสอน” ไปก่อน และภายใน 5 ปี ต้องมีการศึกษาอบรมให้ได้รับปริญญาตรีทางการศึกษา หรือเข้ารับการประเมินประสบการณ์ และผลงานที่มีคุณค่าเทียบเคียงได้กับคุณวุฒิปริญญาตรี ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่องค์กรวิชาชีพกำหนด

2.1 ครูก่อนประจำการ หมายถึง

- 1) ผู้สำเร็จปริญญาตรีทางการศึกษา จากสถาบันที่องค์กรวิชาชีพรับรอง หรือ ปริญญาตรีทางวิชาการ หรือวิชาชีพอื่น และได้ศึกษาวิชาการศึกษาไม่น้อยกว่า 24 หน่วยกิต จะได้รับ "ใบอนุญาตปฏิบัติการสอน"
- 2) ได้ทดลองสอน ปฏิบัติการสอนเป็นเวลา 2 ปี และเมื่อผ่านการประเมินตาม หลักเกณฑ์และวิธีที่องค์กรวิชาชีพกำหนด จะได้รับ "ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู"
- 3) ผู้สำเร็จปริญญาตรีทางการศึกษาจากสถาบันทั้งในและต่างประเทศที่ไม่ได้มี การรับรองจากองค์กรวิชาชีพครู เมื่อได้รับการประเมินความรู้ และสมรรถภาพทางวิชาชีพตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่องค์กรวิชาชีพกำหนดจะได้รับ "ใบอนุญาตปฏิบัติการสอน" และเมื่อได้ทดลองปฏิบัติการสอนมา เป็นเวลา 2 ปี และผ่านการประเมินตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่องค์กรวิชาชีพกำหนด จะได้รับ "ใบอนุญาต ประกอบวิชาชีพ"

3. คุณสมบัติสำหรับผู้ขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู

1.1 คุณสมบัติทั่วไปของผู้ขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู

- 1) สัญชาติไทย
- 2) มีอายุไม่ต่ำกว่า 18 ปีบริบูรณ์
- 3) ไม่เป็นผู้มีร่างกายทุพพลภาพจนไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้
- 4) ไม่เป็นผู้มีความประพฤติเสียหายหรือบกพร่องในศีลธรรมอันดี
- 5) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย

1.2 คุณสมบัติด้านคุณวุฒิ

- 1) สำเร็จปริญญาตรีทางการศึกษา (ที่องค์กรวิชาชีพรับรอง)
- 2) สำเร็จปริญญาตรีทางวิชาการหรือวิชาชีพอื่น และได้รับการศึกษาหรือฝึก อบรมวิชาชีพทางการศึกษาไม่ต่ำกว่า 24 หน่วยกิต จากสถาบันหรือหน่วยงานที่องค์กรวิชาชีพรับรอง

การพัฒนาวิชาชีพครูในต่างประเทศ

การปฏิรูปการศึกษาตามเจตนารมณ์แห่งรัฐธรรมนูญ และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 เพื่อพัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งความรู้ อันเป็นเงื่อนไขไปสู่ระบบเศรษฐกิจฐานความรู้ให้คนไทย ทั้งปวงได้รับโอกาสเท่าเทียมกันที่จะเรียนรู้และฝึกอบรมได้ตลอดชีวิต และมีปัญหาเป็นทุนไว้สร้างงานและ สร้างรายได้ นำประเทศให้รอดพ้นจากวิกฤตเศรษฐกิจและสังคม โดยยึดหลักการศึกษาสร้างชาติ สร้างคน และสร้างงาน จึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาครูก่อนเป็นอันดับแรกดังนี้

- 1) ให้มีระบบพัฒนาผู้ประกอบวิชาชีพระหว่างประจำการเพื่อเพิ่มพูนสมรรถนะและ ความชำนาญต่อเนื่อง
- 2) ให้ผู้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพเข้ารับการพัฒนาเข้าสู่เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพ และจรรยาบรรณวิชาชีพตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนด
- 3) หากผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ ไม่เข้ารับการพัฒนามตามหลักเกณฑ์และ วิธีการที่กำหนด หรือพัฒนาแล้วไม่เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพให้องค์กรวิชาชีพพิจารณา พักใช้ หรือเพิกถอนใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ

การพัฒนาครูถือเป็นยุทธศาสตร์สำคัญในการปฏิรูปการเรียนการสอน แม้ว่าเทคโนโลยีสารสนเทศจะเข้ามามีบทบาทในการปฏิรูปการเรียนการสอน โดยมีความเชื่อว่านักเรียนจะมีบทบาทในการเสริมสร้างความรู้ให้กับตนเองมากขึ้น และบทบาทของครูจะเป็นเพียงผู้ชี้แนะทางความคิดและการเรียนแก่นักเรียนเท่านั้นก็ตาม แต่ความสำคัญของครูในการถ่ายทอดความรู้ให้กับนักเรียนก็ยังคงมีความสำคัญอยู่เหมือนเดิม ซึ่งการที่ครูจะเป็นที่ยอมรับและต้องการของสังคมในปัจจุบันได้นั้น ครูจะต้องมีการพัฒนาให้มีความรู้ความสามารถที่แท้จริง และสอดคล้องกับยุคสมัยเพื่อให้การถ่ายทอดความรู้ และการเป็น “พี่เลี้ยง” ให้กับนักเรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ในรอบปี 2540-2543 ที่ผ่านมานี้ กระแสของการพัฒนาครูในหลายประเทศสะท้อนให้เห็น ความพยายามในการสร้าง “ครูยุคใหม่” ที่จะจัดการเรียนการสอนที่ดีให้เด็กเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

ทุกประเทศที่คัดสรร ซึ่งได้แก่ นิวซีแลนด์ ออสเตรเลีย สกอตแลนด์ สหรัฐอเมริกา แคนาดา ญี่ปุ่น และฮ่องกง เป็นประเทศที่มีการขึ้นทะเบียนครูหรือการออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู

1. องค์กรที่รับผิดชอบในการออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูหรือการขึ้นทะเบียนครู

ในประเทศนิวซีแลนด์ ญี่ปุ่น และฮ่องกง เป็นหน้าที่ของกระทรวงศึกษาธิการ โดยในนิวซีแลนด์ มีคณะกรรมการทะเบียนครู ในประเทศญี่ปุ่นการออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูเป็นหน้าที่ของฝ่ายจัดการศึกษา และสภาการศึกษาแต่ละจังหวัด ในออสเตรเลีย ภาครัฐนิวเซาท์เวลส์ มีสำนักทะเบียนครูเป็นหน่วยงานอิสระตามกฎหมาย ส่วนหลักเกณฑ์และวิธีการขึ้นทะเบียนครูจะแตกต่างกันในแต่ละรัฐ ในสกอตแลนด์ สภาครูแห่งสกอตแลนด์เป็นหน่วยงานรับผิดชอบการขึ้นทะเบียนครู ในแคนาดา มีวิทยาลัยครุศาสตร์แห่งออนตาริโอเป็นผู้รับผิดชอบการขึ้นทะเบียนครู ส่วนในประเทศสหรัฐอเมริกา การออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูเป็นหน้าที่ของคณะกรรมการควบคุมวิชาชีพ

2. สภาครู

สกอตแลนด์เป็นประเทศที่มีการจัดตั้งสภาครูใน ค.ศ. 1966 มีกรรมการบริหารสภาครู 49 คน เป็นครูประจำการ 30 คน และตัวแทนจากมหาวิทยาลัยและสถาบันอุดมศึกษา 19 คน โดยมีการเลือกตั้งทุก 4 ปี ฮ่องกงกำลังเสนอจัดตั้งสภาครู ซึ่งกรรมการประกอบด้วยกรรมการ 30-50 คน สำหรับนิวซีแลนด์กำลังเสนอขอจัดตั้งองค์กรวิชาชีพครูเช่นกัน ส่วนในออนตาริโอนั้น มีวิทยาลัยครุศาสตร์แห่งออนตาริโอจัดตั้งขึ้นเมื่อ ค.ศ. 1996 โดยกรรมการบริหาร 31 คน ในญี่ปุ่นมีการ จัดตั้งสภาการศึกษาขึ้น ประเทศที่ไม่มีสภาครู ได้แก่ ประเทศออสเตรเลีย แคนาดา และประเทศสหรัฐอเมริกา

วัตถุประสงค์ของสภาครู

สภาครูของสกอตแลนด์ได้กำหนดวัตถุประสงค์ของสภาครูเพื่อต้องการให้ครูมีอำนาจในการควบคุมกิจกรรมของตนเอง ส่วนสภาการศึกษาในญี่ปุ่นก็มุ่งให้สภาควบคุมและกำหนดมาตรฐานให้ครูในแคนาดา (ออนตาริโอ) ที่มีวิทยาลัยครุศาสตร์แห่งออนตาริโอ มีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. กำหนดเกณฑ์มาตรฐานความรู้ความสามารถของครู
2. กำหนดมาตรฐานผู้สำเร็จการศึกษา
3. ติดตามการเรียนการสอนการอบรมครู
4. พัฒนาการเตรียมครูต้นแบบสำหรับผู้จบการศึกษานอกจังหวัดออนตาริโอ หรือนอก

แคนาดา

สำหรับสมาชิกรองกึ่งที่กำลังเสนอจัดตั้งขึ้น ได้ศึกษาจากประสบการณ์ของสมาชิกรัฐแอตแลนติก และวิทยาลัยครุศาสตร์แห่งออนตาริโอ ผสมกับบริบทได้กำหนดวัตถุประสงค์ของสมาชิกรุ่น 4 ประการ คือ

1. ขึ้นทะเบียนครู
2. บังคับใช้จรรยาบรรณ
3. กำหนดแผนการเรียนรู้ฝึกหัดครู
4. ประกันการพัฒนาวิชาชีพต่อเนื่อง

คุณสมบัติของครูที่มีสิทธิสมัครขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง สามารถสรุปได้ว่าคุณสมบัติของครูที่มีสิทธิสมัคร ขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู ต้องมีคุณสมบัติดังนี้

1. ครุวุฒิระดับปริญญาตรีขึ้นไป และผ่านการอบรมเป็นครู หรือประกาศนียบัตรครู หรือได้รับปริญญาตรีทางการศึกษาหลักสูตร 4 ปี (นิวซีแลนด์ ออสเตรเลีย (นิวเซาท์เวล) สกอตแลนด์ สหรัฐอเมริกา แคนาดา ญี่ปุ่น และฮ่องกง)
2. ผ่านการทดลองสอนเป็นครู 2 ปี (นิวซีแลนด์) ส่วนในสหรัฐอเมริกาครูที่สมัครขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู จะต้องได้รับการรับรองความสามารถโดยสถาบันผลิตครู และผ่านการทดลองสอน 14 สัปดาห์ และศึกษาเพิ่มเติมตามปริมาณที่กำหนดของแต่ละรัฐ
3. กรณีครูก่อนประถมศึกษาไม่จำเป็นต้องจบปริญญาตรีก็ได้ แต่ต้องพัฒนาตนเองจนถึงระดับปริญญาตรี หลังจากครูไม่เกิน 3 ปี ในกรณีครูมัธยมต้องได้รับประกาศนียบัตรบัณฑิตในสาขาวิชาใดวิชาหนึ่ง เป็นข้อกำหนดของนิวซีแลนด์
4. ครูหรือลูกจ้างประจำของโรงเรียน จะได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูโดยอัตโนมัติ ครูโรงเรียนเอกชนก็สามารถขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูได้ แต่ต้องผ่านการตรวจสอบประวัติอาชญากรรม (ออสเตรเลีย)
5. ถ้าครูมัธยมปลายเกรด 1 จะต้องระดับปริญญาโท (ญี่ปุ่น)

ประเภทของครูที่ขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพในต่างประเทศ จำแนกเป็นดังนี้

1. ครูชั่วคราว (นิวซีแลนด์ สหรัฐอเมริกา)
2. ครูต้องขอยืนยันการขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู (นิวซีแลนด์)
3. ครูจำกัดการสอน (นิวซีแลนด์)
4. ครูถาวร หรือตลอดเวลาที่ประกอบวิชาชีพ (นิวซีแลนด์ สหรัฐอเมริกา)
5. ครูตลอดชีวิต (สหรัฐอเมริกา)
6. ครูจำกัดระยะเวลาสอน (สหรัฐอเมริกา)
7. ครูต้องต่ออายุ (สหรัฐอเมริกา)

ประเภทของใบอนุญาตประกอบวิชาชีพของประเทศต่าง ๆ มีดังนี้

1. แบบชั่วคราว (นิวซีแลนด์ ออสเตรเลีย ; นิวเซาท์เวลล์ สก๊อตแลนด์ สหรัฐอเมริกา
แคนาดา ; ออนตาริโอ ญี่ปุ่น และฮ่องกง)
2. แบบถาวร (นิวซีแลนด์ ออสเตรเลีย ; นิวเซาท์เวลล์ สก๊อตแลนด์ สหรัฐอเมริกา
แคนาดา ; ออนตาริโอ ญี่ปุ่น และฮ่องกง)
3. แบบที่ต้องขอยืนยันการมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู (นิวซีแลนด์)
4. แบบจำกัดการสอนหรือวงจำกัด (นิวซีแลนด์ แคนาดา ; ออนตาริโอ)
5. แบบวิชาชีพ (สหรัฐอเมริกา)
6. แบบเฉพาะกาล (สหรัฐอเมริกา)

การสรรหาครูและการทำสัญญา

การจัดการศึกษาในนิวซีแลนด์ ออสเตรเลีย และสหรัฐอเมริกา เป็นแบบกระจายอำนาจการสรรหาครูและการทำสัญญาจึงเป็นหน้าที่ของหน่วยงานท้องถิ่นในแต่ละรัฐ ซึ่งจะมีกฎหมาย หรือข้อกำหนดตามความต้องการของท้องถิ่น ในนิวซีแลนด์เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารโรงเรียน (Broad of Trustees) กำหนดสัญญา 3 ประเภท คือ จ้างเป็นรายปี จ้างตามโครงการ และจ้างถาวร

สำหรับญี่ปุ่น และฮ่องกง มีการจัดการศึกษาแบบศูนย์รวมอำนาจ การสรรหาครูเป็น หน้าที่ของกระทรวงศึกษาธิการ โดยในญี่ปุ่นฝ่ายจัดการศึกษา (Prefectures) จัดจ้างครูตาม ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ

1. การออกและเพิกถอนใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ

ความต้องการที่จะให้ครูสภาเป็นหน่วยงานที่ออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูนั้นมีมาตั้งแต่ปี 2517 โดยคณะกรรมการวางแผนพื้นฐานเพื่อปฏิรูปการศึกษา ได้เสนอให้มีหน่วยงานมาตรฐานวิชาชีพครูในครูสภา ทำหน้าที่ควบคุมมาตรฐานวิชาชีพ ส่งเสริมวิทยฐานะรักษจริยธรรมของ วิชาชีพครู และออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู และแผนพัฒนาการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ระยะที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544) ของกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดมาตรการไว้ในนโยบายข้อที่ 4 การปฏิรูประบบการสรรหา การผลิต และการพัฒนาครู และบุคลากรทางการศึกษาว่า “กำหนดมาตรฐานวิชาชีพครู โดยให้สำนักงานเลขาธิการคุรสภา สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู และสถาบันผลิตครู ดำเนินการปรับปรุงระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และให้มีมาตรการพัฒนาวิชาชีพ โดยการกำหนดให้มีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู” ซึ่งคุรสภาได้เตรียมดำเนินการดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2542 : 18)

2. ทำข้อเสนอต่อคณะกรรมการปฏิรูปการศึกษา เกี่ยวกับนโยบายและแนวการดำเนินงานในการกำหนดนโยบาย หลักเกณฑ์ และวิธีการเกี่ยวกับการออกใบอนุญาต และเพิกถอน ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยร่วมกับหน่วยงานมาตรฐานการผลิต วางนโยบาย หลักเกณฑ์ และวิธีการเกี่ยวกับการรับรองสถาบันผลิตครู และให้มีการดำเนินการเพื่อการควบคุมส่งเสริมการปฏิบัติตามมาตรฐานการใช้และจริยธรรมแห่งวิชาชีพครู ในปี 2522

3. เตรียมการออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู โดยดำเนินงานโครงการสอบเทียบมาตรฐานวิชาชีพครู สํารวจสถานภาพในการประกอบวิชาชีพครู สัมมนามาตรฐานวิชาชีพครู และดำเนินการสรรหาครูที่พร้อมด้วยคุณธรรมและจรรยาบรรณ มีมาตรฐานในวิชาชีพ เพื่อเป็น ผู้ประเมินครูที่จะรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู ซึ่งเรียกว่า ครูผู้อุทิศตนเพื่อคุณธรรมและ มาตรฐานแห่งวิชาชีพครู ตั้งแต่ปี 2523

4. ยกร่างแก้ไขพระราชบัญญัติครู พุทธศักราช 2488 เพื่อให้คุรุสภามีอำนาจในการออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูหลายครั้ง ตั้งแต่ปี 2524-2540 แต่ไม่ทันได้นำเสนอก็มีการยุบสภาเสียก่อน ทั้งนี้ได้มีการดำเนินการประชุมสัมมนาสมาคม/ชมรมวิชาชีพครู เพื่อขอความเห็นในเรื่องการแก้ไขพระราชบัญญัติครู และใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู ตั้งแต่ 2525-2527 ด้วย

5. กำหนดเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรการผลิตครู โดยดำเนินการประชุมสัมมนาและการศึกษาวิจัยเรื่องเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรการผลิตครู และการประชุมสัมมนาเรื่องรูปแบบหลักสูตรการผลิตครู ในปี 2535

6. ได้เตรียมการกำหนดแนวทางการออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูที่ชัดเจน ในเรื่องวัตถุประสงค์ของการออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู ลักษณะของใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู แนวทางในการออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู ในปี 2536

7. แม้การดำเนินงานในการออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ จะยังไม่มีกฎหมายรองรับ แต่การออกกระเบียบคุรุสภา ว่าด้วยหน้าที่และความรับผิดชอบของส่วนงานในสังกัดคุรุสภา พ.ศ. 2538 ก็ได้กำหนดเรื่องนี้ไว้ในข้อ 14.2 (4) ว่า “การออกแบบใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูเมื่อมีกฎหมายรองรับ”

8. หลักการออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู

- (1) มีเป้าหมายเพื่อคุณภาพนักเรียนเป็นหลัก
- (2) ทุกคนได้รับประโยชน์ไม่น้อยกว่าเดิม
- (3) การมีส่วนร่วมในการประเมิน
- (4) การกระจายอำนาจการประเมินสู่เขตพื้นที่หรือจังหวัด และสถานศึกษา
- (5) โปร่งใส เปิดโอกาส และเป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย

8.1 ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูมี 3 ประเภท คือ ใบอนุญาตเฉพาะกาล มีอายุ 2 ปี ใบอนุญาตมาตรฐาน มีอายุ 5 ปี และต่ออายุได้ 10 ปี และใบอนุญาตแบบถาวร

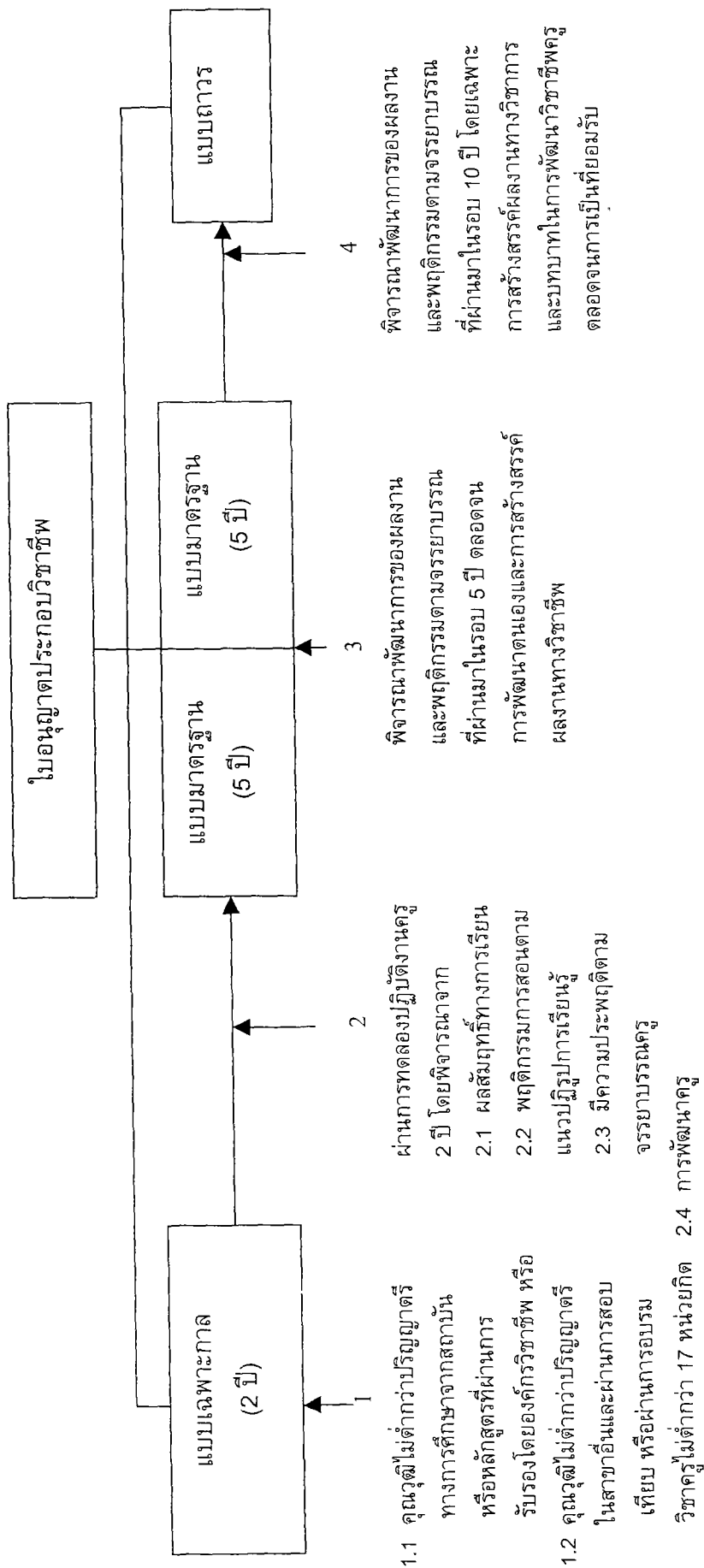
8.2 คุรุสภาผู้มีสิทธิขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู จะต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีและผ่านการทดลองสอนอย่างน้อย 2 ปี สำหรับครูประจำการที่มีคุณวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี ก็อาจกำหนดให้พัฒนาตนเองเพื่อให้มีคุณวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรีภายใน 5 ปี

สำหรับขั้นตอนในการขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู แสดงดังภาพประกอบ 1

8.3 ให้จัดตั้งสภาครูเป็นองค์การมหาชนในกำกับของกระทรวง ทำหน้าที่ออกและเพิกถอนใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู โดยจัดตั้งขึ้นเป็นราชวิทยาลัยครูศาสตร์หรือปรับปรุง ครูสภาให้เป็นครูสภาแห่งชาติ ให้ทำหน้าที่เฉพาะในเรื่องนี้ องค์การมหาชนนี้มีอำนาจหน้าที่กำหนดมาตรฐานวิชาชีพครูออกและเพิกถอนใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู กำกับดูแลการปฏิบัติตาม มาตรฐาน และจรรยาบรรณวิชาชีพ พินิจพิเคราะห์ และคุ้มครองครู และดำเนินการพัฒนาวิชาชีพครู

8.4 หน้าที่ครู ครูมีหน้าที่บ่มเพาะพัฒนาผู้เรียนเท่าที่ความสามารถของครูจะทำได้ ดังนั้นสมควรประเมินเพื่อรับรองคุณภาพครูจากผลการเรียนของผู้เรียน แฟ้มสะสมงานครู และแฟ้มสะสมการสอนพฤติกรรมการสอน และการทำงานความประพฤติและจรรยาบรรณครู และบทบาทการพัฒนาวิชาชีพครู ในการประเมินคุณภาพครูเพื่อต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู โดยกำหนดใบอนุญาตแบบเฉพาะกาล (2 ปี) แบบ มาตรฐาน (5 ปี, 10 ปี) และแบบถาวร ในการพิจารณาการต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูจะต้องพิจารณาตามระดับคุณภาพครู ทั้งนี้ที่จะได้รับต่ออายุใบอนุญาตจะต้องแสดงให้เห็นถึงความสามารถในการสอนและการปฏิบัติหน้าที่ของครูมืออาชีพเพิ่มขึ้นตามระดับคุณภาพครูด้วย

8.5 ให้ครูประจำการที่มีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทั้งภาครัฐและเอกชน ได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูเฉพาะกาล 2 ปี ทั้งนี้อาจขอรับการประเมินเพื่อขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพแบบมาตรฐานเลยก็ได้ ให้ครูที่ผ่านการประเมินได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูมาตรฐาน ได้รับค่าวิชาและเข้าสู่ระดับเงินเดือนใหม่ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ส่วนผู้ที่ไม่ผ่านการประเมินให้ผู้บริหารจัดการระบบการพัฒนาร่วมกับสถาบันผลิตครูและสภาครู แต่ถ้าพัฒนาแล้วยังไม่สามารถมีมาตรฐานตามที่กำหนดในใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู ก็ให้ครูได้รับเงินเดือนและผลประโยชน์ตามระบบราชการ หรือระบบเดิมต่อไป สำหรับเกณฑ์ประเมิน ผู้ขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูในแต่ละประเภทและการต่อใบอนุญาต แสดงในภาพประกอบ 2

สำหรับครูประจำการ

ให้ครูประจำการที่มีคุณวุฒิ 1.1 หรือ 1.2 ได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูแบบเฉพาะกาล 2 ปี

ในกรณีที่ครูประจำการที่ขาดคุณสมบัติข้อ 1 ให้ได้ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูแบบเฉพาะกาล ภายใต้วงเวลา 5 ปี สำหรับครูประจำการที่มีคุณวุฒิและคุณสมบัติ (เช่น อาจารย์ 3) ก็สามารถขอรับการประเมินเพื่อขอใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูแบบมาตรฐานได้โดยไม่ต้องขอใบประกอบวิชาชีพแบบเฉพาะกาล

ภาพประกอบ 2 ชนิดของใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู

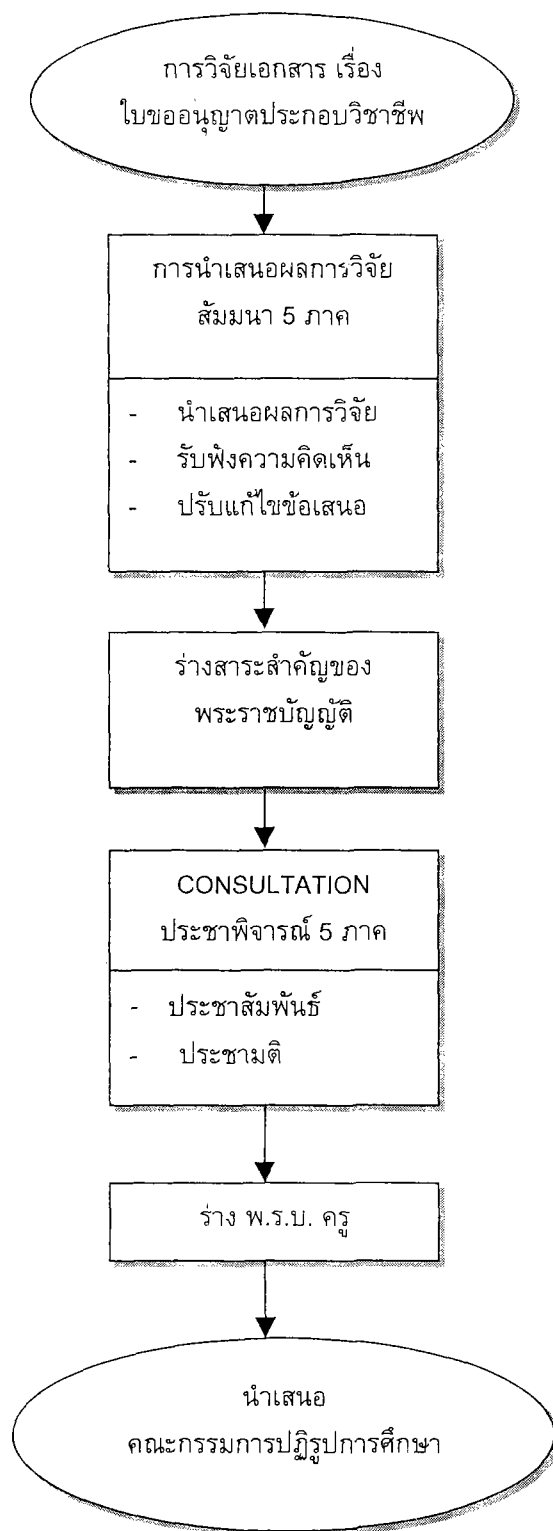
ที่มา : (กองมาตรฐานวิชาชีพครู. 2542 : 5)

8.6 ให้คณะกรรมการโรงเรียนมีบทบาทในการพิจารณาผลงานและจรรยาบรรณของครู
ประจำการและครูทดลองปฏิบัติงาน โดยพิจารณาจากพฤติกรรมและแฟ้มสะสมงานครู

8.7 ในการออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู จะต้องพิจารณาโดยองค์รวมกล่าวคือ ควร
ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูกับการผลิตครู ภาระงานและค่าตอบแทน
และการพัฒนาครู

8.8 ให้มีคณะกรรมการศึกษากฎหมายและปรับปรุงกฎหมาย โดยเฉพาะพระราช
บัญญัติครู พ.ศ. 2488 และพระราชบัญญัติข้าราชการครู พ.ศ. 2523 เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถ
ดำเนินการตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

8.9 ควรมีการเผยแพร่แนวคิด หลักการ และวิธีการออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู
อย่างมีกว้างขวาง แล้วจึงดำเนินการจัดทำประชาพิจารณ์และประชาคมติ ก่อนที่จะสรุปสาระสำคัญเป็นข้อเสนอ
สุดท้าย เพื่อดำเนินการร่างพระราชบัญญัติครูฉบับใหม่ต่อไป ดังแสดงในภาพประกอบ 3

ภาพประกอบ 3 ขั้นตอนในการดำเนินการจัดทำสาระสำคัญเพื่อบรรจุในพระราชบัญญัติครู

ที่มา : (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2542 : 56)

การเตรียมความพร้อมเพื่อการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพครู

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง จะพบว่า ทุกประเทศเห็นว่า ครู คือ กุญแจสู่ความสำเร็จในการปฏิรูปการศึกษา ดังนั้นนโยบายหลักของการยกระดับคุณภาพการศึกษาของประเทศต่าง ๆ คือ การส่งเสริมการพัฒนาและการยกระดับวิชาชีพครู ส่วนกลยุทธ์ที่นำนโยบายการปฏิรูปมีหลากหลาย ขึ้นอยู่กับสถานะของแต่ละประเทศ กลยุทธ์เหล่านั้นคือ

1. การออกกฎหมาย กำหนดมาตรฐานวิชาชีพครู ตั้งแต่การผลิตครู การใช้ครู การพัฒนาครู และการตอบแทนครูตามความสามารถ และผลการปฏิบัติงาน
2. การกำหนดให้มีการประเมินคุณภาพครูเป็นระยะ ๆ โดยวิธีต่าง ๆ เช่น การจดทะเบียนครู การจ้างครูตามสัญญา หรือการออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู
3. การกำหนดให้ครูต้องพัฒนาอย่างต่อเนื่องทั้งด้านความรู้และทักษะโดยให้มีหลักสูตร และวิธีการฝึกอบรมที่มีคุณภาพและมีหลากหลาย

การออกใบอนุญาต มีกระบวนการหลายวิธี วิธีหนึ่งคือ การสอบขอขึ้นใบอนุญาต ซึ่งพบว่า ครูนิวยอร์กสอบตกใบประกอบวิชาชีพเพิ่มขึ้น จำนวนครูที่สอบใบอนุญาตประกอบวิชาชีพไม่ผ่านมีมากขึ้นเรื่อย ๆ ในรัฐนิวยอร์ก ประเทศสหรัฐอเมริกา โดยจากผลการสำรวจของกระทรวงศึกษาธิการ พบว่า ร้อยละ 37 ของครูไม่ผ่านวิชาคณิตศาสตร์ ซึ่งเพิ่มขึ้น 32% จากเมื่อ 3 ปีก่อน และร้อยละ 25 สอบวิชาภาษาอังกฤษไม่ผ่านเพิ่มขึ้นเป็น 2 เท่าจากเมื่อ 3 ปีที่แล้ว นอกจากนี้วิชาการวิทยาศาสตร์ ประวัติศาสตร์ และภาษา มีอัตราการสอบไม่ผ่านสูงเช่นเดียวกัน แสดงให้เห็นว่า ประสิทธิภาพของครูในนิวยอร์กมีแนวโน้มลดลง ดังนั้นสถาบันครูศึกษาและองค์กรวิชาชีพครูของรัฐนิวยอร์กจึงถูกสั่งคมกตดันให้ทบทวนประสิทธิภาพตนเองขนาดใหญ่เพื่อหาวิธีแก้ไขปัญหานี้ (อมรวิรัช นาคทรพรพ และบุญพรทิพย์ บุลภักดี. 2544 : 92)

การเตรียมความพร้อมครูของประเทศไทยเพื่อขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพ ซึ่งเป็นสิ่ง จำเป็นมาก นอกจากครูจะต้องเป็นผู้สอนอย่างมีคุณภาพแล้ว การพัฒนาครูก็เป็นสิ่งจำเป็นเพราะถ้าจะให้ครูเป็นผู้ที่อำนวยความสะดวกที่ดีก็ควรได้รับการฝึกอบรม และเห็นตัวอย่างการสอนแบบใหม่ ครูส่วนใหญ่ไม่ได้รับการอบรมให้มีความรู้ที่ทันสมัย การศึกษาหรือการฝึกอบรมที่ทำกันอยู่ก็ไม่ได้สอดคล้องกับงานที่ทำ ดังนั้นจึงต้องออกแบบการฝึกอบรมใหม่ ในลักษณะที่สัมพันธ์กับการทำงานเชื่อมโยงกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของเด็ก ดังนั้นการแก้ปัญหาที่เกี่ยวกับอาชีพครูต้อง แก้ปัญหาหลาย ๆ ด้านไปพร้อม ๆ กัน ตั้งแต่การให้ได้คนที่เหมาะสมมาเป็นครู เมื่อได้มาแล้ว ต้องดูแลให้เขาทำงานได้เต็มที่มิขวัญกำลังใจมีผลตอบแทนและสิ่งอำนวยความสะดวกที่เพียงพอ ในขณะเดียวกันก็ควรมีการกำหนดแนวทางปฏิรูปและพัฒนาส่วนที่สำคัญ ๆ การเตรียมการของ ครูสภาปัจจุบันสู่การเป็นองค์กรวิชาชีพครู

ครูสภาได้เตรียมการเพื่อให้มีความพร้อมในการดำเนินการตามภารกิจขององค์กรวิชาชีพครู ผู้บริหารสถานศึกษาตามมาตรา 53 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (ข้อเสนอของครูสภา. 2542 : 34-36) ไว้ดังนี้

1. การเตรียมการจัดระบบการบริหาร
 - 1.1 การศึกษาและจัดระบบบริหารจัดการ ครูสภาได้แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นศึกษา ระบบการดำเนินงาน 8 ด้านดังนี้
 - 1) โครงสร้างและระบบบริหารงานสำนักงานเลขาธิการครูสภา
 - 2) การพัฒนามาตรฐานวิชาชีพครู
 - 3) งานจรรยาบรรณครู

- 4) ระบบบริหารงานสถานพยาบาลของคุรุสภา
- 5) ระบบบริหารงานหอพักของคุรุสภา
- 6) ระบบบริหารงานการฉาปนกิจสงเคราะห์
- 7) รูปแบบการดำเนินงานของมูลนิธิและกองทุนของคุรุสภา
- 8) รูปแบบการดำเนินงานขององค์การการค้าของคุรุสภา
- 1.2 การปรับปรุงองค์กรคุรุสภาตามภาคกิจองค์กรวิชาชีพ
 - 1) โครงการนำร่องเพื่อเตรียมปรับปรุงโครงสร้างองค์กรวิชาชีพครู
 - 2) โครงการสำรวจทรัพยากรของคุรุสภา
 - 3) โครงการพัฒนาระบบการคลังของคุรุสภา
 - 4) โครงการพัฒนาระบบงานงบประมาณขององค์กรวิชาชีพครู
 - 5) โครงการปรับปรุงระบบบริหารงานตรวจสอบภายในของคุรุสภา
2. การพัฒนาบุคลากร
 - 2.1 การสำรวจข้อมูลของบุคลากรคุรุสภาที่ส่วนกลางและส่วนภูมิภาค
 - 2.2 การดำเนินงานโครงการพัฒนาบุคลากรของคุรุสภา
3. การเตรียมงานตามภารกิจขององค์กรวิชาชีพ ได้ดำเนินงานดังนี้
 - 3.1 การกำหนดตามมาตรฐานวิชาชีพ
 - 1) โครงการพัฒนามาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ
 - 2) โครงการกำหนดเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรการผลิตครู
 - 3) โครงการจัดทำแผนแม่บทพัฒนามาตรฐานวิชาชีพครู
 - 3.2 การออกแบบและเฟิกถอนใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ
 - 1) โครงการกำหนดแนวทางในการออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ
 - 2) โครงการวิจัยกระบวนการประเมินครูเพื่อออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ
 - 3) โครงการกำหนดวิธีการขึ้นทะเบียนใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ
 - 4) โครงการศึกษาระบบฐานข้อมูลครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อออกใบอนุญาต
 - 3.3 การกำกับดูแลให้ปฏิบัติตามมาตรฐานและจรรยาบรรณของวิชาชีพ
 - 1) โครงการกำหนดหลักเกณฑ์การกำกับดูแลการปฏิบัติตามมาตรฐานและจรรยาบรรณของวิชาชีพ
 - 2) โครงการยกย่องและประกาศเกียรติคุณครู
 - 3.4 การพัฒนาวิชาชีพ
 - 1) โครงการจัดทำแผนพัฒนาวิชาชีพครู
 - 2) โครงการพัฒนาผู้ประกอบวิชาชีพตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ
 - 3) โครงการวิจัยและพัฒนาเครือข่ายการพัฒนาวิชาชีพ
 - 4) โครงการสร้างเครือข่ายเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาวิชาชีพครู
 - 5) การดำเนินงานกองทุนพัฒนาวิชาชีพครู

4. การยกร่องกฎหมายและระเบียบ

4.1 การจัดทำสารบัญญัติเพื่อการแก้ไขปรับปรุงพระราชบัญญัติครู พุทธศักราช 2488

4.2 การยกร่างพระราชบัญญัติครู พ.ศ.ช 2488

4.3 การจัดทำระเบียบ ข้อมูล และหลักเกณฑ์สำหรับการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่

ขององค์กรวิชาชีพ

รัฐบาลจัดตั้งคุรุสภาขึ้น เพื่อให้เป็นสภาของผู้ประกอบวิชาชีพครู ตั้งแต่ปี 2488 และคุรุสภาได้ดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติครู พุทธศักราช 2488 ตลอดมา ซึ่งสอดคล้องกับอำนาจหน้าที่ขององค์กรวิชาชีพตามมาตรา 53 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 จึงมีความเป็นไปได้ที่จะปรับปรุงคุรุสภาให้ทำหน้าที่ขององค์กรวิชาชีพอย่างเข้มแข็งโดยแท้จริง

จรรยาบรรณของครู

วิชาชีพครูได้รับการยกย่องและจัดเป็นวิชาชีพชั้นสูงที่มีความจำเป็นต่อสังคมเป็นอาชีพ ที่ช่วยสรรค์สร้างจรรโลงสังคมให้เป็นไปในทางที่ปรารถนา ฉะนั้นกลุ่มผู้ประกอบวิชาชีพจึงต้อง มีความรับผิดชอบ ต่อสังคมในระดับที่สูงเช่นกัน ยิ่งสังคมยกย่องเคารพ และไว้วางใจผู้ประกอบ วิชาชีพครูมากเท่าใด ผู้ประกอบ วิชาชีพครูก็ต้องประพฤติปฏิบัติตนให้เหมาะสมกับความเคารพ เชื่อถือไว้วางใจเพียงนั้น การกำหนดจรรยาบรรณครู หรือจรรยาวิชาชีพครูจึงเป็นมาตรการหนึ่ง ที่ใช้ควบคุมความประพฤติปฏิบัติของผู้ประกอบวิชาชีพครู อาจกล่าวได้ว่าเป็นการประกันคุณภาพของครูให้กับสังคมประการหนึ่ง เป็นการยืนยันกับสังคมว่าใน วงการครูนั้นครูจะควบคุมสอดส่องดูแลความประพฤติของกลุ่มครูด้วยกันตลอดเวลา มีการลงโทษทั้งทาง กฎหมายและทางสังคม

การควบคุมความประพฤติ หรือการปฏิบัติตนของครูนั้น วิธีการที่ดีที่สุดคือ การสร้างจิตสำนึก หรือการควบคุมทางจิตใจ ครูที่มีจริยธรรมสูงด้วยย่อมเป็นครูที่มีคุณธรรม เป็นมาตรฐานการวัดมาตรฐาน ความเป็นครูของผู้ประกอบวิชาชีพครูที่สำคัญยิ่ง ครูที่มีคุณธรรมย่อมเป็นครูที่มีจรรยาบรรณที่ดีนั่นเอง

ความหมายของจรรยาบรรณ (Moral Codes)

เฟลด์แมน (Feldman. 1978 : 67) กล่าวว่า จรรยาบรรณ คือ กลุ่มของกฎกติกาที่สมบูรณ์ ที่ ครอบคลุมแนวประพฤติปฏิบัติในทุก ๆ สถานการณ์

จรรยาบรรณ ตามรูปศัพท์แล้วก็คือ จรรยา กับ บรรณ คำจรรยา มีความหมายเช่นเดียวกับคำว่า จริย ซึ่งหมายถึง กิริยาซึ่งควรปฏิบัติ สิ่งพึงปฏิบัติ หรือว่าสิ่งที่ต้องปฏิบัติ ในวงการ วิชาชีพต่าง ๆ นั้น นิยม ใช้คำว่า จรรยา ซึ่งแปลว่า กิริยาที่ควรปฏิบัติในหมู่คณะ ส่วนคำว่า บรรณ แปลว่า หนังสือ เมื่อรวมคำขึ้น ใหม่ว่า จรรยาบรรณ จึงหมายถึง ความประพฤติที่ผู้ประกอบวิชาชีพต่าง ๆ กำหนดขึ้น เพื่อรักษาชื่อเสียง เกียรติคุณของวิชาชีพนั้น ๆ โดยบัญญัติไว้เป็นลายลักษณ์อักษร

จรรยาบรรณ จึงเป็นเกณฑ์ที่พึงปฏิบัติโดยกำหนดไว้เป็นลายลักษณ์อักษรที่ชัดเจน สำหรับเป็น กติกาของหมู่คณะในวงการเดียวกัน เป็นกฎที่ทุกคนต้องปฏิบัติตาม หากฝ่าฝืนก็จะถูกรังเกียจหรือต่อต้าน อันเป็นการลงโทษทางสังคม สำหรับวิชาชีพชั้นสูงหลายสาขาอาชีพมักมีกฎหมายรองรับด้วย ฉะนั้นเมื่อผู้ ประกอบวิชาชีพคนใดผิดจรรยาบรรณ จึงต้องถูกลงโทษตามกฎหมายด้วย

การพัฒนาจรรยาบรรณวิชาชีพในอดีต

พัฒนาการของจรรยาบรรณวิชาชีพนั้น มีมาตั้งแต่สังคมมนุษย์ในอดีตกาลแล้ว ยิ่งอาชีพที่ต้องใช้วิชาความรู้ที่เฉพาะเจาะจงในการประกอบกร ในอดีตนั้นมักจะถ่ายทอดกันทางสายเลือดเป็นการถ่ายทอดให้กับทายาทหรือผู้สืบสกุล เช่น วิชาชีพปุโรหิต วิชาชีพแพทย์ วิชาชีพช่างบางแขนง เป็นต้น

ตามความหมายที่ว่า จรรยาบรรณ คือ กฎ หรือข้อบังคับที่ควรปฏิบัติในหมู่คณะนั้น จรรยาบรรณอาชีพที่มีการกำหนดและใช้กันในหมู่ผู้ประกอบวิชาชีพเดียวกันมาตั้งแต่อดีตกาล ดังจะเห็นได้จากเรื่องราวชีวิตของหมอฮิวโกมารกัจ ที่อุทิศตนรักษาผู้ป่วยไม่ว่าเศรษฐกิจ หรือยาก แม้เมื่อรักษาโรคของพระเจ้าพิมพิสารผู้เป็นพระเจ้าแผ่นดินจนหาย เมื่อทรงพระราชทานค่าตอบแทนจำนวนมาก หมอฮิวโกกลับกราบทูลว่า ตนรักษาโดยถือว่าเป็นการปฏิบัติหน้าที่เท่านั้น (พระธรรมปิฎก. 2538 : 57) ส่วนหลักฐานที่เป็นลายลักษณ์อักษรนั้น มีหลักฐานเก่าแก่ที่เรียกว่า คำสาบานของฮิปโปเครติส ซึ่งเป็นหลักฐานที่เก่าแก่ที่สุดที่หลงเหลืออยู่

ฮิปโปเครติส มีชีวิตอยู่ระหว่าง 460-365 ปี ก่อนคริสกาล บนเกาะโคส เป็นเกาะของกรีก แต่อารยธรรมและภาษาพูดเป็นภาษาไอโอเนียน เท่าที่พอจะเก็บความได้จากเอกสารบันทึก คำสาบานที่ฮิปโปเครติสบัญญัติไว้นั้น จะเห็นได้ว่า วิชาการแพทย์มีลักษณะเป็นความรู้ประจำตระกูลและสมาชิกในเครือญาติเท่านั้น ตระกูลของฮิปโปเครติส มีชื่อเรียกว่า อัลเคลปิเต ทุกคนต่างได้ฝึกหัดวิชาแพทย์ทั้งสิ้น คำสาบานตามแบบของฮิปโปเครติส (ม. เกิดสว่าง. 2510 : 124-127) เป็นการแสดงถึงจรรยาแพทย์อันยิ่งใหญ่ดังนี้

“ข้าขอสาบานต่ออาปอลโลผู้บำบัดโรคต่อหน้าอัลเคลปิอุส ต่อสุขภาพและสิ่งที่มีอำนาจในการบำบัดโรคทั้งหลาย และข้าขอเรียกร้องให้บรรดาเทพเจ้าและเทพธิดาทั้งหลายให้มาร่วมเป็นพยานเพื่อให้ข้าได้กล่าวคำสาบานและคำสัญญาไว้เป็นอย่างดีที่สุด เท่าที่ข้าจะสามารถและวินิจฉัย”

“ข้าจะขอเคารพนอบน้อมต่ออาจารย์ผู้ประสาทวิทยาการให้แก่ข้าเจกเซนบิตามารดาของ ข้า และขอร่วมส่วนชีวิตของข้ากับเขา และใช้หนี้ทั้งหมดที่ข้ามีอยู่ต่อเขา ข้าจะถือว่าลูกของเขาก็คือน้องของข้า และจะสั่งสอนความรู้ในวิทยาการให้แก่เขา ถ้าหากเขาต้องการจะเรียนรู้โดยที่ข้าจะไม่เรียกร้องเอาค่าป่วยการ หรือสัญญาผูกมัดแต่อย่างใด ข้าจะถ่ายทอดคำสั่งสอน คำบรรยาย และ ความรู้อย่างอื่น ๆ ทั้งสิ้นให้แก่บุตรของข้าและของอาจารย์ของข้า และต่อบรรดานักศิษย์ผู้ได้รับการฝึกหัดอย่างถูกต้องและได้สาบานตัวแล้ว และจะไม่ถ่ายทอดแก่ใครอีกเลย”

“ข้าจะใช้ความรู้ของข้าในการช่วยเหลือผู้เจ็บป่วย เต็มตามความสามารถและการวินิจฉัยของข้า ข้าจะละเว้นไม่ใช้ความรู้ทำร้ายหรือทำผิดต่อใคร”

คำสาบานของฮิปโปเครติสเป็นเอกสารหลักฐานเก่าแก่ชิ้นหนึ่งที่กล่าวถึงจรรยาบรรณที่เป็นลายลักษณ์อักษร คำสาบานนี้ มหาวิทยาลัยแพทย์หลายแห่งทั่วโลกยังคงใช้เพื่อให้นักศึกษาแพทย์เล่าเรียน โดยเชื่อว่าเป็นจรรยาแพทย์ที่เก่าแก่และยังนำมาใช้ในปัจจุบันได้หลายประเด็น

ฮิปโตเครติส เป็นแพทย์ผู้มีชีวิตอยู่ในสมัยพุทธกาล ในหมู่เกาะที่เป็นส่วนหนึ่งของประเทศกรีก ปัจจุบัน การถ่ายทอดความรู้ทางแพทย์ในสมัยนั้นเป็นเรื่องภายในครอบครัว บางครั้ง ผู้เป็นครูอาจถ่ายทอดให้กับศิษย์ที่ไม่ใช่เชื้อสายโดยตรง แต่ก็บังคับไว้ว่าศิษย์ผู้นั้นต้องถ่ายทอดวิชาคืนกลับให้กับบุตรหลานของตน ในเวลาที่สมควร วิชาชีพนี้จึงเป็นวิชาการของคนเพียงกลุ่มเดียว ไม่ถ่ายทอดให้กับบุคคลทั่วไป หรือบุคคลภายนอก ฮิปโปเครติส ได้เขียนคำสาปขึ้น สำหรับบังคับลูกและศิษย์ทุกคนต้องบ่งกล่าวปฏิญาณและปฏิบัติตาม

อันที่จริงคำสาบดังกล่าวนี้อาจกล่าวได้ว่าเป็นจรรยาบรรณครูด้วยก็ได้ เพราะได้กล่าวถึงการสอน การถ่ายทอดความรู้ และการปฏิบัติตนของผู้เป็นครูควบคู่ไปด้วย

กล่าวโดยสรุป นับว่าการมีจรรยาบรรณวิชาชีพครูนั้น มีมาตั้งแต่ในอดีตและควรดำเนินการส่งเสริมมาตรฐานจรรยาบรรณครูให้สูงขึ้น โดยการให้ครูมีจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพครู ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของวิชาชีพชั้นสูง ซึ่งขณะนี้คุรุสภาได้ประกาศระเบียบคุรุสภาว่าด้วยจรรยาบรรณและวินัยตามระเบียบประเพณีของครู พ.ศ. 2526 สถาบันวิชาชีพครูได้ร่วมมือกับหน่วยงานที่คุรุสังกัด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพครูได้ดำเนินการส่งเสริมจรรยาบรรณครูให้สูงขึ้น ก็จะทำให้วิชาชีพครูเป็นที่ยอมรับของสังคม

การพัฒนาจรรยาบรรณวิชาชีพในปัจจุบัน

การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและระบบเศรษฐกิจของมนุษย์จากยุคเกษตรกรรมมาสู่ยุค อุตสาหกรรม นั้น มีผลต่อวิถีชีวิตของมนุษย์อย่างมาก การจัดระบบระเบียบทางสังคมถูกกระทบและค่อย ๆ เปลี่ยนแปลงไป วงการอาชีพต่าง ๆ ก็มีการปรับตัว ปรับกิจกรรม และวิธีประกอบการโดยเฉพาะอาชีพหลายอาชีพที่มีผลต่อความสงบสุข สันติสุข และความก้าวหน้าของสังคม จำเป็นจะต้องมีการจัดการควบคุม ตลอดจนการประกันมาตรฐานการให้บริการแก่สังคม นักปรัชญา ได้เสนอทฤษฎีเกี่ยวกับคุณค่าและคุณธรรมสังคม เสนอแนวคิดเรื่องจริยธรรมในการประกอบอาชีพขึ้นในลักษณะกลุ่มความคิดต่าง ๆ ซึ่งผู้ประกอบวิชาชีพหลายสาขาต่างก็รับไปดำเนินการในลักษณะการจัดตั้งองค์กรวิชาชีพ หรือสถาบันวิชาชีพขึ้น แล้วจึงตรากติกาเป็นข้อประพฤติปฏิบัติตนของสมาชิกผู้ประกอบวิชาชีพเดียวกัน และได้ใช้ข้อกำหนดต่าง ๆ เหล่านั้นกำกับดูแลความประพฤติ ตลอดจนมาตรฐานการประกอบวิชาชีพของมวลสมาชิก

ไพพรรณ เกียรติโชติชัย (2536 : 128) สรุปความสำคัญของจรรยาบรรณวิชาชีพไว้ดังนี้คือ

1. เพื่อควบคุมมาตรฐานประกันคุณภาพและปริมาณที่ถูกต้องในการประกอบวิชาชีพ
2. เพื่อส่งเสริมมาตรฐานคุณภาพและปริมาณที่ดี มีคุณค่าและเผยแพร่ให้รู้จักเป็นที่นิยม

เชื้อถือของผู้นับผิดชอบ

3. เพื่อควบคุมจริยธรรมของผู้ประกอบวิชาชีพ ช่วยให้มี ความมั่นคง ความซื่อสัตย์

สุจริต ยุติธรรม ฯลฯ

4. เพื่อส่งเสริมคุณธรรมของผู้ประกอบวิชาชีพอาชีพ ให้มีเมตตา กรุณา เห็นอกเห็นใจ

สามัคคีกัน ฯลฯ

5. เพื่อลดปัญหาการประพฤติผิดต่าง ๆ ลดปัญหาการคดโกง ฉ้อฉล เอาเปรียบ โดยใช้อำนาจบังคับ ลดการเห็นแก่ได้ ตลอดจนความมั่งงาย ความใจแคบไม่ยอมเสียสละ ฯลฯ

6. เพื่อเน้นภาพลักษณ์ที่ดีของผู้ประกอบวิชาชีพในด้านการมีจริยธรรมให้เห็นชัดเจนยิ่งขึ้น เช่น การเห็นแก่ประโยชน์ของส่วนรวม การรับผิดชอบในหน้าที่การงาน และอาชีพอย่างแท้จริง

7. เพื่อพิทักษ์สิทธิในการประกอบวิชาชีพตามกฎหมาย และควบคุมวิชาชีพให้ดำเนินตามทำนองคลองธรรม

สังคมปัจจุบันมีการเรียกร้องให้ผู้ประกอบวิชาชีพชั้นสูงต่าง ๆ คำนึงถึงจรรยาบรรณ วิชาชีพค่อนข้างมากขึ้น อาจจะเป็นไปได้ว่าจริยธรรมในการดำเนินชีวิตของมนุษย์ยุคนี้เบี่ยงเบนไปจากหลักการหรือระบบคุณธรรมที่เคยยึดถือกันมา ผลกระทบจากการไม่เคร่งครัดต่อจรรยาบรรณวิชาชีพ ไม่ว่าจะเป็นวิชาชีพ แพทย์ นักการเมือง นักการเงินการธนาคาร วิศวกร นักกฎหมาย หรือแม้แต่ครู ทำให้เกิดความเสื่อมเสียและทำให้สังคมไม่เป็นสุขทั้งสิ้น

การมีกฎหมายการศึกษาและมีบทบัญญัติในส่วนที่เกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูไว้ โดยเฉพาะย่อมเป็นหลักประกันการพัฒนาวิชาชีพครูให้เกิดความต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพก่อให้เกิดการพัฒนาวิชาชีพครูที่ยั่งยืนและถาวร และเป็นที่หวังว่ากฎหมายการศึกษาที่จะประกาศใช้ในเร็ววันนี้จะทำให้ประเทศไทยมีแนวปฏิบัติที่ชัดเจนในการพัฒนาวิชาชีพครู

สรุปได้ว่า บุคคลที่จะประกอบวิชาชีพจำเป็นต้องรักษาชื่อเสียงของตนมิให้ขึ้นชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่ว ห้ามประพฤติการใด ๆ อันอาจทำให้เสื่อมเสียเกียรติและชื่อเสียงของครู

ความเป็นมาของจรรยาบรรณครูไทย

จรรยาบรรณครู หมายถึง ข้อกำหนดเกี่ยวกับความประพฤติ หรือการปฏิบัติตนของ ผู้ประกอบวิชาชีพครู เพื่อรักษาหรือส่งเสริมเกียรติคุณชื่อเสียงและฐานะของความเป็นครู

จรรยาบรรณของครูไทยนั้นได้มีการบัญญัติเป็นลายลักษณ์อักษร และมีกฎหมายรองรับเป็นครั้งแรกเมื่อ พ.ศ. 2506 โดยอาศัยอำนาจบังคับของ พ.ร.บ. ครู พ.ศ. 2488 ที่กำหนดให้คุรุสภาเป็นสถาบันผู้ออกกฎระเบียบบังคับได้ เรียกว่าระเบียบประเพณีของครูว่าด้วยจรรยาบรรณครู 10 ข้อ และระเบียบประเพณีของครูว่าด้วยวินัยอีก 10 ข้อ ระเบียบทั้งสองฉบับนี้มีผลบังคับตามกฎหมาย แต่การแยกระเบียบเป็นจรรยาบรรณกับวินัย ทำให้ยุ่งยากในการใช้บังคับ สืบสนทั้งผู้ใช้และผู้ปฏิบัติ ภายหลังคุรุสภาจึงได้ปรับปรุงยุบรวมระเบียบทั้ง 2 ฉบับ แล้วกำหนดขึ้นใหม่ เมื่อ พ.ศ. 2526 เรียกว่า ระเบียบคุรุสภา ว่าด้วยจรรยาบรรณจรรยาและวินัยตามระเบียบประเพณีของครู พ.ศ. 2526 จนปี พ.ศ. 2539 คุรุสภาได้ปรับปรุงข้อบังคับเกี่ยวกับจรรยาบรรณของครูขึ้นใหม่อีกครั้งโดยตัดข้อความที่มีลักษณะเป็นวินัยออกไป เหลือเพียงบทบัญญัติที่มีลักษณะเป็นจริยธรรมหรือจรรยาบรรณ และมีเพียง 9 ข้อ เรียกว่า ระเบียบคุรุสภาว่าด้วยจรรยาบรรณครู พ.ศ. 2539

คุรุสภาในฐานะองค์กรวิชาชีพครูแห่งชาติ ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการควบคุมสอดส่องจรรยาบรรณของครูตาม พ.ศ. ครู 2488 ได้ปรับปรุงเรื่อยมา คุรุสภาจึงได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับ จรรยาบรรณของวิชาชีพต่าง ๆ รวมทั้งจรรยาบรรณครูของนานาประเทศ เพื่อที่จะกำหนด จรรยาบรรณที่เหมาะสมกับครูไทยในยุคนี้นี้ และในที่สุดก็ได้สร้าง “จรรยาบรรณ” และได้ประกาศใช้เมื่อวันที่ 7 พฤษภาคม 2539 ซึ่งจรรยาบรรณ พ.ศ. 2539 ได้กำหนดไว้ดังนี้

จรรยาบรรณข้อที่ 1 ครูต้องรักและเมตตาศิษย์ โดยให้ความเอาใจใส่ ช่วยเหลือ ส่งเสริม ให้กำลังใจ การศึกษาเล่าเรียนศิษย์โดยเสมอหน้า หมายถึง การตอบสนองต่อความต้องการ ความถนัด ความสนใจของศิษย์จนเป็นที่ไว้วางใจ เชื่อถือ และชื่นชมได้ รวมทั้งเป็นผลไปสู่การพัฒนารอบด้านอย่างเท่าเทียมกัน

จรรยาบรรณข้อที่ 2 ครูต้องอบรม ฝึกฝน สร้างเสริมความรู้ ทักษะ และนิสัยที่ถูกต้อง ดีงามให้แก่ศิษย์อย่างเต็มความสามารถด้วยความบริสุทธิ์ใจ หมายถึง การดำเนินงานตั้งแต่การเลือกกำหนดกิจกรรมการเรียนที่มุ่งผลต่อการพัฒนาในตัวศิษย์อย่างแท้จริง การจัดให้ศิษย์มีความรับผิดชอบ และเป็นเจ้าของการเรียนรู้ ตลอดจนการประเมินร่วมกับศิษย์ในผลของการเรียนและการเพิ่มพูนการเรียนรู้ภายหลังบทเรียนต่าง ๆ ด้วยความปรารถนาที่จะให้ศิษย์แต่ละคนและทุกคนพัฒนาได้อย่างเต็มศักยภาพและตลอดไป

จรรยาบรรณข้อที่ 3 ครูต้องประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ทั้งทางกาย วาจา และจิตใจ หมายถึง การประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี หมายถึง การแสดงออกอย่างสม่ำเสมอของครูที่ศิษย์สามารถสังเกตเห็นได้เอง และเป็นการแสดงที่เป็นไปตามมาตรฐานแห่งพฤติกรรมระดับสูงตามค่านิยม คุณธรรม และวัฒนธรรมอันดีงาม

จรรยาบรรณข้อที่ 4 ครูต้องไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญทางกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์ และสังคมของศิษย์ หมายถึง การไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญทางกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์ และสังคมของศิษย์ หมายถึง การตอบสนองต่อศิษย์ในการลงโทษ หรือให้รางวัล หรือการกระทำอื่นใดที่นำไปสู่การลดพฤติกรรมที่พึงปรารถนา และการเพิ่มพฤติกรรมที่ไม่พึงปรารถนา

จรรยาบรรณข้อที่ 5 ครูต้องไม่แสวงหาประโยชน์อันเป็นอามิสสินจ้างจากศิษย์ในการปฏิบัติหน้าที่ตามปกติ และไม่ใช้ศิษย์กระทำการใด ๆ อันเป็นการหาประโยชน์ให้แก่ตนโดยมิชอบ หมายถึง การไม่แสวงหาประโยชน์อันเป็นอามิสสินจ้างจากศิษย์ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามปกติ และไม่ใช้ศิษย์กระทำการใด ๆ อันเป็นการหาประโยชน์ให้แก่ตนโดยมิชอบ หมายถึง การไม่กระทำการใด ๆ ที่จะได้มาซึ่งผลตอบแทนเกินสิทธิที่มีพึงได้จากการปฏิบัติหน้าที่ในความรับผิดชอบตามปกติ

จรรยาบรรณข้อที่ 6 ครูย่อมพัฒนาตนเองทั้งในด้านวิชาชีพ ด้านบุคลิกภาพ และวิสัยทัศน์ให้ทันต่อการพัฒนาทางวิทยาการ เศรษฐกิจ สังคม และการเมืองอยู่เสมอ หมายถึง การพัฒนา ตนเองทั้งในด้าน วิชาชีพ ด้านบุคลิกภาพ และวิสัยทัศน์ให้ทันต่อการพัฒนาทางวิทยาการ เศรษฐกิจ สังคม และการเมืองอยู่เสมอ หมายถึง การใฝ่รู้ ศึกษา ค้นคว้า ริเริ่มสร้างสรรค์ ความรู้ใหม่ให้ ทันสมัย ทันเหตุการณ์ และทันต่อการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และเทคโนโลยี สามารถพัฒนาบุคลิกภาพ

จรรยาบรรณข้อที่ 7 ครูย่อมรักและศรัทธาในวิชาชีพครู และเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพครู หมายถึง ความรักและศรัทธาในวิชาชีพครู และเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพครู หมายถึง การแสดงออกด้วยความชื่นชม และเชื่อมั่นในอาชีพครู ด้วยตระหนักว่าอาชีพนี้เป็นอาชีพที่มีเกียรติ มีความสำคัญ และจำเป็นต่อสังคม ครูพึงปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจและภูมิใจ รวมทั้งการปกป้องเกียรติภูมิของอาชีพครู เข้าร่วมกิจกรรมและสนับสนุนองค์กรวิชาชีพครู

จรรยาบรรณข้อที่ 8 ครูพึงช่วยเหลือเกื้อกูลครูและชุมชนในทางสร้างสรรค์ หมายถึง การช่วยเหลือ เกื้อกูลครูและชุมชนในทางสร้างสรรค์ หมายถึง การให้ความร่วมมือ แนะนำปรึกษา ช่วยเหลือแก่เพื่อนครู ทั้งเรื่องส่วนตัว ครอบครัว และการงานตามโอกาสอย่างเหมาะสม กิจกรรมของชุมชน โดยการให้คำแนะนำ แนวทางวิธีการปฏิบัติตน ปฏิบัติงาน เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชุมชน

จรรยาบรรณข้อที่ 9 ครูพึงประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้นำในการอนุรักษ์และพัฒนา ภูมิปัญญา และวัฒนธรรมไทย หมายถึง การเป็นผู้นำในการอนุรักษ์และการพัฒนาภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทย หมายถึง การริเริ่มดำเนินกิจกรรมสนับสนุนส่งเสริมภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทย โดยรวบรวมข้อมูล ศึกษาวิเคราะห์ เลือกรสร ปฏิบัติตน และเผยแพร่ศิลปะ ประเพณี ดนตรี กีฬา การละเล่น อาหาร เครื่องแต่งกาย ฯลฯ เพื่อใช้ในการเรียนการสอน การดำรงชีวิตตน และสังคม

คุรุสภาเป็นสภาของครูในกระทรวงศึกษาธิการ ในฐานะองค์กรส่งเสริมและพัฒนา วิชาชีพครู ได้กำหนดเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2533 ประกอบด้วยเกณฑ์ 4 ด้าน คือ รอบรู้ สอนดี มีคุณธรรมจรรยาบรรณ มุ่งมั่นพัฒนา และได้เผยแพร่เกณฑ์ดังกล่าวไปยังครูและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติ

สรุปได้ว่า วิชาชีพชั้นสูงใด ๆ ก็ตาม ไม่ใช่การรวมกลุ่มของบุคคลซึ่งประกอบอาชีพเดียวกัน หรือ ปกป้องผลประโยชน์ของสมาชิกในกลุ่มเดียวกันเท่านั้น แต่ยังต้องมีความรับผิดชอบในเรื่องความสามารถหรือ คุณภาพของสมาชิกในวิชาชีพนั้น ๆ ด้วย ดังนั้นจึงมักมีการกำหนดห้ามให้สมาชิกกระทำหรือประพฤติอันจะก่อให้เกิดความเสียหาย เสื่อมเสียต่อวิชาชีพโดยส่วนรวม ซึ่งสิ่งที่จะช่วยยับยั้งเตือนสติการกระทำนี้คือ จรรยาบรรณของวิชาชีพ (ลัดดา เสนาวงษ์, 2532 : 37-43)

การประกอบวิชาชีพของการศึกษาปฐมวัย

การศึกษาเป็นรากฐานที่สำคัญในการพัฒนาประเทศ การจัดการศึกษาปฐมวัยก็นับว่ามีส่วนสำคัญที่สุด เพราะเป็นการปูพื้นฐานขั้นต้นให้แก่เด็กให้มีพัฒนาการทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้ครบทั้ง 4 ด้าน ทั้งนี้เพื่อให้เด็กนั้นเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพ สามารถอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข การจัดการศึกษาที่มุ่งสร้างพัฒนาการของเด็กให้เกิดขึ้นอย่างมีระบบ โดยคำนึงถึงวุฒิภาวะของเด็กเป็นสำคัญ (วรรณิ พงกษวรรณ. 2539 : 1)

การศึกษาปฐมวัย หมายถึง การจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีอายุตั้งแต่แรกเกิดจนถึง 6 ปี ซึ่งการศึกษาดังกล่าวจะมีลักษณะพิเศษที่แตกต่างไปจากระดับอื่น ๆ เพราะการศึกษาในระดับนี้เป็นการวางรากฐานบุคลิกภาพและการพัฒนาทางสมองให้พัฒนาการทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ซึ่งในการจัดการศึกษาในระดับก่อนประถมศึกษา หรือเราเรียกว่า การศึกษาปฐมวัย เป็นการจัดการศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมให้กับเด็กวัย 3-6 ปี ให้มีความพร้อมทั้งในด้านการเรียนการสอนและการเจริญเติบโตสู่ความเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพในอนาคต (บุผาสวัสดิ์ รัชชตาตะนันท์. 2540 : 6) เพราะการศึกษาปฐมวัยเป็นจุดเริ่มต้นของการพัฒนา เด็กทุกคนควรได้รับการและบริการศึกษาในระดับนี้อย่างทั่วถึง พ่อ แม่ ครู และโดยเฉพาะผู้บริหาร ซึ่งเป็นผู้นำทางการศึกษาจะต้องมีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็กสู่เป้าหมายสู่คุณภาพที่ต้องการ (เยาวพา เดชะคุปต์. 2540 : 10)

จากแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544) ได้มุ่งเน้นพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา โดยมุ่งให้เด็กปฐมวัยทุกคนควรได้รับการเตรียมความพร้อมอย่างน้อย 1 ปี ก่อนปี 2544 และเด็กวัย 3-5 ปี เข้าเรียนในระดับก่อนประถมศึกษาไม่ต่ำกว่าร้อยละ 90 ในปี 2544 (แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8. 2544 : 28) และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2533 : 1) ได้กล่าวถึงการจัดการศึกษาก่อนประถมศึกษา มีพัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาตามศักยภาพ และให้มีความพร้อมในการเข้าเรียนระดับประถมศึกษา โดยจะขยายความพร้อมจะจัดชั้นอนุบาลหลักสูตร 2 ปี (สำนักงานคณะกรรมการ การประถมศึกษาแห่งชาติ. 2533 : 22-23)

หลักในการจัดการศึกษาปฐมวัย เป็นการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นพัฒนาการเด็กใน 3 ประการดังนี้ (ภรณ์ี คุรุรัตน์. 2523 : 1)

1. ความเสมอภาคทางโอกาส

เด็กทุกคนไม่ว่าจะมาจากที่ใด สังคมไทยจะมีความสามารถเท่าเทียมกันในการที่จะได้รับพัฒนาในระดับปฐมวัย เพื่อให้เจริญเติบโตไปสู่ความเป็นพลเมืองดี มีคุณภาพ โดยเฉพาะเด็กในชนบท ในถิ่นสลัม หรือเด็กที่อยู่ในครอบครัวที่ยากไร้ ควรได้รับการพิจารณาช่วยเหลือเป็นพิเศษ เพื่อให้ได้รับพัฒนาตามแนวทางเช่นเดียวกับที่เด็กในเมืองได้รับ

2. การพัฒนาศักยภาพของเด็ก

มนุษย์ทุกคนมีศักยภาพหรือความสามารถอยู่ภายในตัว ซึ่งติดตัวมาแต่กำเนิด ศักยภาพต่าง ๆ เหล่านี้สามารถพัฒนาได้ และจะสามารถนำออกใช้เมื่อได้รับการกระตุ้นทั้งจากสิ่งเร้า ภายนอกและแรงจูงใจภายในตัวเอง การศึกษาสำหรับเด็กในวัยนี้จะต้องพยายามดึงเอาศักยภาพของเด็กแต่ละคนออกมาและพัฒนาศักยภาพนั้นให้เจริญงอกงามสมบูรณ์

3. ความแตกต่างระหว่างบุคคล

ความแตกต่างระหว่างบุคคลเป็นธรรมชาติของมนุษย์ เด็กแต่ละคนซึ่งมีความแตกต่างกันตามคุณสมบัติประจำตัวและสิ่งแวดล้อมที่ได้รับ การจัดการศึกษาจะต้องตระหนักถึงหลักความจริงนี้ การตระหนักถึงธรรมชาติของมนุษย์ในเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคล จะเป็นพื้นฐานในการวางแผนทางพัฒนาเด็กตามลักษณะเฉพาะของเขา และเป็นการพยายามเข้าถึงตัวเด็กแต่ละคนด้วย

จุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาปฐมวัย

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี (2544 : 336) ได้ตั้งคณะกรรมการดำเนินงานวิจัยเรื่องรูปแบบศูนย์เด็กก่อนวัยเรียนหรือศูนย์เด็กปฐมวัย และได้กำหนดจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาปฐมวัยเอาไว้ดังต่อไปนี้

1. เพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางกายของเด็กอย่างเต็มที่ เพื่อที่จะได้เป็นพลเมืองไทยที่มีอนามัยสมบูรณ์แข็งแรง
2. เพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางบุคลิกภาพ อารมณ์และสังคมของเด็ก เพื่อให้เป็นผู้ใหญ่ที่มีสุขภาพสมบูรณ์ มีความแข็งแรงทางจิตใจที่จะเผชิญอุปสรรคและอันตรายได้
3. เพื่อให้เด็กมีนิสัยขยันขันแข็ง ซื่อสัตย์ มีระเบียบวินัย ประหยัด สะดวก
4. เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ด้านต่าง ๆ
5. เพื่อเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับโรงเรียน หรือศูนย์เด็กก่อนวัยเรียนในการส่งเสริมพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของเด็ก
6. เพื่อตระหนักในปัญหาความเปราะบางของพัฒนาการเสียแต่แรก และดำเนินการต่อไปโดยเหมาะสม

คุณลักษณะของครูอนุบาล

นัยนา ขนอมเวช (2540 : 16-19) ได้ทำวิจัยเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูอนุบาลซึ่งสอดคล้องกับผลของการประชุมสัมมนาในระดับชาติเรื่อง การปฏิรูปการฝึกหัดครูตามโครงการพัฒนาศึกษาอาเซียน วันที่ 24-27 ธันวาคม 2524 ได้สรุปลักษณะของครูที่พึงประสงค์ไว้ดังนี้ (ศูนย์พัฒนาการแห่งชาติของประเทศไทย. 2524 : 12-13)

1. มีความเป็นครู คือ ทำตนเป็นแบบอย่างที่ดี รักเมตตาปราณีเด็ก รักอาชีพครู ใฝ่รู้โลกทัศน์กว้าง รับผิดชอบต่อหน้าที่ ยอมรับการเปลี่ยนแปลง มีวุฒิภาวะ ยุติธรรม มีชีวิตที่สงบและเรียบง่าย มีบทบาทในการช่วยเหลือชุมชนมากขึ้น
2. มีความรู้ดีในด้านต่อไปนี้
 - 2.1 รู้วิชาเฉพาะอย่างลึกซึ้ง เหมาะสมตามระดับการศึกษาที่จะสอน
 - 2.2 รู้วิชาชีพครู จิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน การวิจัยการประเมินผล
 - 2.3 ความรู้ทั่วไป โดยเฉพาะเรื่องส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมและการอนุรักษ์ธรรมชาติ
3. มีความสามารถในการสอน วิธีการอบรมและการพัฒนาการเป็นผู้นำ ผู้ตาม และผู้ประสานงานที่ดี โดยได้รับการฝึกปฏิบัติเหมาะสมจนเกิดทักษะ

นอกจากนี้ในการประชุมสัมมนาดังกล่าวยังได้สรุปถึงคุณลักษณะของครูที่ต้องการไว้ ดังนี้คือ

1. มีคุณธรรมจรรยาบรรณของครู
2. มีความสามารถในการสอน
3. มีความสามารถในการวิจัย พัฒนา และเฝ้าหาความรู้

แนวความคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะของครู ครุสภาในฐานะองค์กรวิชาชีพครู ซึ่งมีหน้าที่ควบคุมสอดส่องจรรยาและวินัยของครู พัฒนาวินัยวิชาชีพครู โดยคณะกรรมการส่งเสริมวิชาชีพครูได้กำหนดเกณฑ์มาตรฐานครู (ครุสภา. 2533 : 14-20) สรุปได้ดังนี้

1. รอบรู้ คือ จะต้องมีความรู้เกี่ยวกับเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งความเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการที่เกิดขึ้นในสังคมของตนและของโลก มีความรู้รอบในวิชาชีพของตน เช่น ปรัชญาการศึกษา ประวัติการศึกษา หลักการศึกษา นโยบายการศึกษา แผนและโครงการพัฒนาการศึกษา และจะต้องมีความรู้อย่างเชี่ยวชาญในเรื่องหลักสูตร วิธีสอน และวิธีประเมินผลการศึกษาในวิชา หรือกิจกรรมที่ตนรับผิดชอบ

2. สอนดี คือ การสอนจะต้องสอนอย่างมีประสิทธิภาพ มีการพัฒนาสอนให้สอดคล้องกับความสามารถและความสนใจของนักเรียน ทั้งสามารถในการให้บริการแนะแนวในด้าน การเรียน การครองตน และรักษาสุขภาพอนามัย จัดทำและใช้สื่อการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งสามารถปรับการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับสถานการณ์บ้านเมืองในปัจจุบัน

3. มีคุณธรรมจรรยาบรรณ คือ มีศรัทธาในอาชีพครู ตั้งใจใช้ความรู้ความสามารถวิชาชีพ เพื่อให้บริการแก่นักเรียนและสังคม มีความซื่อสัตย์ต่อหลักการของอาชีพครู มีความรับผิดชอบในด้านการศึกษาต่อสังคม ชุมชน และนักเรียน มีความรัก ความเมตตา และความปรารถนาดีต่อ นักเรียน อุทิศตน และเวลา เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนทุกคนได้รับความเจริญเติบโต และพัฒนาการในทุกด้าน

4. มุ่งมั่นพัฒนา คือ รู้จักสำรวจและปรับปรุงตนเอง สนใจใฝ่รู้และศึกษาหาความรู้ต่าง ๆ รู้จักเพิ่มพูนวิทยฐานะของตนเอง คิดค้นและทดลองใช้วิธีการใหม่ ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอน และเป็นประโยชน์ต่อชุมชนด้วย

มัสโกรฟ และเทเลอร์ (โกลินท์ รัชยาพันธ์. 2530 : 55 ; อ้างอิงจาก มัสโกรฟ และ เทเลอร์. ม.ป.ป.) ได้ศึกษาลักษณะครูที่ดีในความคาดหวังของนักเรียน โดยการให้เรียงความเรื่องครูดี สรุปได้ว่า นักเรียนต้องการครูที่มีลักษณะดังนี้

1. มีวิธีการสอนดี
2. รักษาวินัยและปกครองดี
3. มีบุคลิกภาพดี
4. จัดห้องเรียนและบริหารชั้นเรียนดี

กล่าวโดยสรุปแล้ว ครูที่จะประสบความสำเร็จในวิชาชีพครู ควรมีลักษณะที่พึงประสงค์ดังนี้

1. เป็นแบบอย่างในด้านคุณธรรมและจริยธรรม
2. เป็นต้นแบบในการเสียสละ
3. มีวินัยในตนเองเกี่ยวกับเรื่องความเป็นอยู่อย่างสมณะ ดำเนินชีวิตอย่างเรียบง่ายตรง

ต่อเวลา

4. มีความขยัน ครูต้องเป็นแบบอย่างของความขยันขันแข็ง ทำงานให้คุ้มค่า ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีต่อนักเรียน

5. มีโลกทัศน์กว้างไกล เข้าใจนักเรียน ยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล

6. มีความอดทน ทำงานโดยไม่เห็นแก่ความเหนื่อยยาก ช่วยเหลืองานของโรงเรียนและนักเรียน

7. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีทั้งเพื่อนร่วมงาน นักเรียน ผู้ปกครอง และบุคคลทั่วไป
8. ช่วยเหลือนักเรียนในด้านการให้คำปรึกษาทั้งเรื่องการเรียนรู้และเรื่องส่วนตัว
9. มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในวิชาชีพที่ตนเองรับผิดชอบ
10. มีความมุ่งมั่นที่จะเกื้อกูลชุมชน ผดุงสังคม และช่วยกันพัฒนาเพื่อชาติบ้านเมือง
11. หมั่นแสวงหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ ไม่ทำตนเป็นคนล้าสมัย ติดตามข่าวสารเหตุการณ์รอบตัว เข้าใจสถานการณ์ของโลก มุ่งมั่นศึกษาเพิ่มเติม เพื่อนำความรู้ไปใช้ในการสอน
12. ถ่ายทอดแบบอย่างที่ดีในการดำเนินชีวิตแก่นักเรียนและสังคม ด้วยการใช้ชีวิตอย่างซื่อสัตย์และรับผิดชอบ

พนัส หันนาคินทร์ (2521 : 187-188) ได้กล่าวถึงลักษณะของครูดีในทัศนะของสังคมไทย โดยสรุปจากผลของการวิจัยโดยมีรองศาสตราจารย์ ดร.เฉลียว บุรีภักดี เป็นหัวหน้าทำการวิจัย ได้นำผลจากการพิมพ์ออกเผยแพร่ โดยหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู เมื่อเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2520 ผลจากการวิจัยพอสรุปได้ดังนี้

1. ด้านคุณธรรมและความประพฤติ ถือว่าเป็นคุณลักษณะที่สำคัญที่สุด
2. ด้านการยึดมั่นในสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ เป็นองค์ประกอบที่สำคัญ

ของครูดี

3. ความรับผิดชอบต่อนหน้าที่การงาน เป็นลักษณะที่สำคัญสำหรับการเป็นครูที่ดี จำเป็นจะต้องฝึกหัดให้นักศึกษาครูมีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่การงาน

4. มีความสามารถในการใช้ภาษาสื่อสาร ทั้งในการสื่อความคิดในการสอน และการติดต่อกับบุคคลอื่น คุณสมบัตินี้ควรจะเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการคัดเลือกนักเรียนฝึกหัดครู และจะต้องมีการฝึกฝนทั้งด้านการพูด การฟัง การอ่าน และการเขียน

5. ใฝ่หาความรู้อยู่เสมอ ทำให้ครูได้รับความรู้ใหม่ ๆ อันเป็นการช่วยเสริมการสอนอันเป็นอาชีพโดยตรง สถาบันการผลิตครูจะต้องพยายามปลูกฝังให้นักศึกษานิเทศก์ในการค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองอยู่เสมอ

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2526 : 7) ได้กำหนดให้มีระเบียบคุรุสภา จรรยา มารยาท และวินัยตามระเบียบประเพณีของครู พ.ศ. 2526 ซึ่งปรับปรุงจากระเบียบคุรุสภาว่าด้วยจรรยามารยาทตามระเบียบประเพณีของครู พ.ศ. 2506 ซึ่งได้กำหนดคุณลักษณะและพฤติกรรมของครูที่ดีไว้ดังต่อไปนี้

1. เลื่อมใสในการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขด้วยความบริสุทธิ์ใจ

2. ยึดมั่นในศาสนาที่ตนนับถือ ไม่ลบหลู่ดูหมิ่นศาสนาอื่น

3. ตั้งใจสั่งสอนศิษย์และปฏิบัติหน้าที่ของตนให้เกิดผลดีด้วยความเอาใจใส่ อุทิศเวลาของตนให้แก่ศิษย์ จะละทิ้งหรือทอดทิ้งการงานมิได้

4. รักษาชื่อเสียงของตนมิให้ขึ้นชื่อว่า เป็นผู้ประพฤติชั่ว ห้ามประพฤติการใดอันอาจทำให้เสื่อมเสียเกียรติและชื่อเสียงของครู

5. ถือปฏิบัติตามระเบียบและเป็นธรรมเนียมอันดีงามของสถานศึกษา และต้องปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา ซึ่งสั่งงานในหน้าที่การงานโดยชอบด้วยกฎหมาย และระเบียบแบบแผนของสถานศึกษา

6. ถ่ายทอดวิชาความรู้โดยไม่บิดเบือนและปิดอำพราง หรือยอมให้นำผลงานทางวิชาการของตนไปใช้ในทางทุจริต หรือเป็นภัยต่อมนุษยชาติ

7. ให้เกียรติแก่ผู้อื่นทางวิชาการ โดยไม่นำผลงานของผู้ใดมาแอบอ้างเป็นผลงานของตน และไม่เบียดบังใช้แรงงานหรือนำผลงานของผู้อื่นไปเพื่อประโยชน์ส่วนตน

8. ประพฤติตนอยู่ในความซื่อสัตย์ และปฏิบัติหน้าที่ของตนด้วยความซื่อสัตย์สุจริต และปฏิบัติหน้าที่ของตนด้วยความเที่ยงธรรม ไม่แสวงหาประโยชน์สำหรับตนเองหรือผู้อื่นโดยมิชอบ

9. สุภาพ เรียบร้อย ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ รักษาความลับของศิษย์ ของผู้ร่วมงาน และของสถานศึกษา

10. รักษาความสามัคคีระหว่างครูและช่วยเหลือกันในหน้าที่การงาน

โกสินทร์ รังสยาพันธ์ (2530 : 305) ได้กล่าวถึงลักษณะร่วมจากการรวบรวมลักษณะที่ดีของครูตัวอย่างมีอยู่หลายประการ พอสรุปลักษณะของครูที่ดีได้ดังนี้

1. ศึกษาหาความรู้อยู่เสมอ
2. มีระเบียบวินัย
3. ตั้งใจสอน

วิไล อัมสมบุญ (2537 : 40-43) กล่าวโดยสรุปลักษณะที่ดีของครูอนุบาลมีแนวคิดและสาระสำคัญที่น่าสนใจเกี่ยวกับจริยธรรมด้านวิชาชีพครูอนุบาล ในการมีปฏิสัมพันธ์ด้านต่าง ๆ ส่วนที่เกี่ยวข้องกับครอบครัวของเด็ก ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับเพื่อนร่วมงาน ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ ชุมชนและสังคม รวมไปถึงส่วนที่เกี่ยวข้องกับตนเองซึ่งเป็นผู้ประกอบอาชีพ ให้ติดตามปรับปรุงความรู้ความสามารถ การฝึกปฏิบัติในด้านการปฐมวัยอย่างต่อเนื่อง

การพัฒนาโดยวิธีการให้การศึกษาจำเป็นต้องอาศัยครูที่มีความรู้ ความสามารถ มีประสบการณ์ และมีลักษณะในการถ่ายทอดวิชาการต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จนสามารถนำสิ่งที่ได้จากการเรียนไปปรับปรุงสภาพความเป็นอยู่ของตนเองและชุมชนให้ดีขึ้น การที่ครูจะสามารถพัฒนาผู้เรียนเพื่อให้เกิดคุณลักษณะดังกล่าวนี้ได้ ปัจจัยเบื้องต้นก็คือ ตัวครูผู้สอนต้องมีคุณลักษณะที่ดีในการเป็นแบบอย่างให้กับผู้เรียน

สรุปได้ว่า ครูผู้ประพฤติปฏิบัติตนดี นอกจากจะส่งผลดีในด้านการเป็นแบบอย่างแก่ผู้เรียนแล้ว ยังสร้างความนิยมและความเชื่อถือแก่ผู้ที่พบเห็น โดยเฉพาะการสร้าง ความเชื่อถือและศรัทธาจากประชาชน สังคมไทยยังถือว่าครูคือผู้ที่ทำสิ่งที่ถูกต้องดีงามอยู่เสมอ

การรับรู้เจตคติ

การรับรู้ (Perception) หมายถึง การแปลหรือการตีความหมายของสิ่งเร้าที่ผ่านเข้ามากระทบกับอวัยวะรับสัมผัสต่าง ๆ เพื่อเป็นสิ่งที่สิ่งใดที่มีความหมายหรือที่เรารู้จักเข้าใจกันในการแปลความหมายหรือตีความ คนจะต้องใช้ความรู้เดิมหรือประสบการณ์เดิม หรือความชัดเจนที่เคยมีมาแต่ก่อนเป็นเครื่องช่วยสำหรับกระบวนการรับรู้มีดังนี้ (อริภัทร สายนาค. 2543 : 23-24)

1. การสัมผัส ร่างกายจะใช้วิธีต่าง ๆ รับการสัมผัสจากสิ่งเร้าภายนอก ถ้าอวัยวะบกพร่องในส่วนใดจะทำให้การรับสัมผัสด้านนั้น ๆ เสียไป
2. ชนิดและธรรมชาติของสิ่งเร้า สิ่งเร้าต่างชนิดกันจะมีธรรมชาติไม่เหมือนกันบางชนิดเป็นเสียง บางชนิดมีทั้งเสียงและรูปร่างต่าง ๆ เป็นต้น การรับรู้ก็ต้องแล้วแต่ชนิดและธรรมชาติของสิ่งเร้า
3. การแปลความหมายจากการสัมผัส สมองจะเป็นผู้กำหนดหน้าที่โดยอาศัยข้อมูลที่อวัยวะรับสัมผัสมา ถ้าข้อมูลผ่านการสัมผัสมาหลายอย่าง ความถูกต้องจะมีมาก
4. ประสบการณ์เดิม ช่วยให้บุคคลได้เรียบเรียงจัดระบบในสิ่งที่เขารับรู้ดีขึ้น ผู้ที่มีประสบการณ์มากย่อมรับรู้ได้ดีกว่าผู้ที่มีประสบการณ์น้อยทั้งในแนวกว้างและแนวลึก

ความหมายของเจตคติ

เจตคติ มาจากคำในภาษาอังกฤษว่า “Attitude” มีรากศัพท์มาจากคำว่า “Aptus” หมายถึง ทำที่ ความรู้สึก ความคิดเห็นที่แสดงออกมาของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เดิมใช้คำว่า ทัศนคติ ต่อมาคณะกรรมการบัญญัติศัพท์ของกระทรวงศึกษาธิการ โดยความเห็นชอบของราชบัณฑิตยสถาน ให้ใช้คำว่า เจตคติ เจตคติมีความสำคัญยิ่งต่อการเรียนการสอน เพราะเมื่อครูมีเจตคติที่ดีต่อการสอน การจัดกิจกรรมและประสบการณ์ต่าง ๆ ให้กับเด็กก็จะส่งผลให้เด็กได้รับการพัฒนาด้านต่าง ๆ นักการศึกษาทั้งต่างประเทศและในประเทศ ได้ให้ความหมายของเจตคติไว้ดังนี้

กูด (Good, 1957 : 48) ได้กล่าวไว้ว่า เจตคติ หมายถึง ความพร้อมที่จะแสดงออกในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง อาจเป็นการเข้าหาหรือหนี หรือต่อต้านสภาพการณ์บางอย่าง เช่น รักเกลียดกลัว ไม่พอใจต่อสิ่งนั้น ๆ

อลพอร์ต (Allport, 1976 : 142) ได้กล่าวไว้ว่า เจตคติ หมายถึง สภาวะความพร้อมทางจิต ซึ่งเกิดจากประสบการณ์ สภาวะความพร้อมนี้จะเป็แรงที่กำหนดทิศทางการกระทำของบุคคลที่มี

แคทซ์ (ประภาเพ็ญ สุวรรณ, 2520 : 2 ; อ้างอิงจาก Katz, 1960) กล่าวว่า เจตคติมีส่วนประกอบสองส่วน คือ ความรู้สึกในการที่จะชอบหรือไม่ชอบ และความรู้หรือความเชื่อซึ่งอธิบายถึงลักษณะ ตลอดจนความสัมพันธ์ของสิ่งหนึ่งที่มีต่อสิ่งอื่น ๆ

ซีคอน และแบ็คแมน (รวีวรรณ อังคนุรักษ์พันธ์, 2533 : 11 ; อ้างอิงจาก Second and Backman, 1967) กล่าวว่า เจตคติ หมายถึง ความรู้สึก ความนึกคิด และพฤติกรรมของแต่ละบุคคลต่อสภาพแวดล้อม

นักวิชาการของไทยได้ให้ความหมายของเจตคติไว้ดังนี้

สมบุรณ์ ชิตพงศ์ (2523 : 111) กล่าวว่า เจตคติเป็นความรู้สึกโน้มเอียงทางจิตใจของบุคคลที่มีต่อสิ่งของ เรื่องราว และปรากฏการณ์ต่าง ๆ พฤติกรรมด้านเจตคตินี้เป็นผลเนื่องมาจากการเรียนรู้และประสบการณ์ของบุคคล เจตคติไม่สามารถสังเกตได้โดยตรง แต่อาศัยการตีความจากพฤติกรรมที่บุคคลแสดงออกมา บุคคลนั้นมีเจตคติต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งในทางบวกหรือทางลบมากน้อยขนาดไหน

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2525 (2525 : 285) ให้ความหมายของเจตคติว่า หมายถึง ทำที่หรือความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด

ประภาเพ็ญ สุวรรณ (2526 : 3) ให้ความหมายว่าเป็นความคิดเห็น ซึ่งมีอารมณ์เป็นส่วนประกอบ พร้อมที่จะแสดงปฏิกิริยาเฉพาะต่อสถานการณ์ภายนอก

กมลรัตน์ หล้าสุวรรณ (2523 : 172) ให้ความหมายว่า เจตคติ หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลที่ได้จากการเรียนรู้และประสบการณ์ แล้วแสดงสภาวะของร่างกายและจิตใจในด้านความพร้อมที่จะตอบสนองต่อ

บุคคลหรือสิ่งต่าง ๆ ในลักษณะใดลักษณะหนึ่งในสองลักษณะ กล่าวคือ แสดงความพร้อมที่จะเข้าไปหาเมื่อเกิดความรู้สึกชอบ เรียกว่า เจตคติที่ดีหรือทางบวก หรือแสดงความพร้อมที่จะหลีกเลี่ยงเมื่อเกิดความรู้สึกไม่ชอบ เรียกว่า เจตคติที่ไม่ดีหรือทางลบ

ปราณี รามสูตร (2528 : 186) ให้ความหมายว่า เจตคติ หมายถึง ความคิด ความเข้าใจ ความเห็น ความรู้สึก และความเชื่อของบุคคลที่มีต่อสิ่งของ บุคคล หรือสถานการณ์ โดยสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้มีอิทธิพลต่อการแสดงออกของบุคคล

พรรณี ช. เจนจิต (2528 : 258) ให้ความหมายเจตคติว่า เป็นเรื่องของความรู้สึกทั้งที่ พอใจและไม่พอใจที่บุคคลมีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด ซึ่งมีอิทธิพลทำให้แต่ละคนสนองตอบต่อสิ่งเร้า ต่างกัน

พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2536 : 112) ให้ความหมายไว้ว่า เป็นความรู้สึกของบุคคลที่เป็นผลเนื่องจากการเรียนรู้ ประสบการณ์ มากระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรมต่อสิ่งต่าง ๆ ไปในทิศทางหนึ่งทิศทางใด ซึ่งอาจเป็นไปทางสนับสนุนหรือต่อต้านก็ได้

ไพศาล หวังพานิช (2523 : 146) ให้ความหมายของเจตคติไว้ว่า เป็นความรู้สึกภายในของบุคคลที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด อันเป็นผลมาจากประสบการณ์การเรียนรู้เกี่ยวกับสิ่งนั้น และความรู้สึกดังกล่าวจะกำหนดให้บุคคลนั้นแสดงพฤติกรรมตอบสนองในทิศทางใดทิศทางหนึ่ง แสดงลักษณะชอบหรือไม่ชอบ พอใจหรือไม่พอใจ เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย

จากความหมายของเจตคติดังกล่าวมาแล้ว พอสรุปได้ว่า เจตคติ หมายถึง ความเชื่อ ความคิดเห็นและความรู้สึกของบุคคลที่เกิดจากการเรียนรู้และการได้รับประสบการณ์แล้วพร้อมที่จะแสดงพฤติกรรมตอบสนองในทิศทางใดทิศทางหนึ่ง ในลักษณะของการสนับสนุนหรือคัดค้านก็ได้

เจตคติของครูที่มีต่อวิชาชีพครู

ผู้ประกอบอาชีพครูต้องมีคุณลักษณะและคุณสมบัติที่สำคัญหลายประการ ผู้ประกอบอาชีพครูควรมีเจตคติที่ดีต่อคุณลักษณะและคุณสมบัติที่สำคัญ ๆ นั้น ๆ ด้วย จึงจะประสบความสำเร็จในหน้าที่การงาน ก่อให้เกิดผลดีต่อสังคมและประเทศชาติ เจตคติที่ดีต่อคุณลักษณะและ คุณสมบัติของอาชีพครูมีหลายประการ ซึ่งอาจจำแนกได้ดังต่อไปนี้คือ

1. เจตคติที่ดีต่อลักษณะอาชีพของครู ผู้ประกอบอาชีพครูต้องมีความเสียสละ มีเมตตา กรุณาและต้องมีความอดทนอดกลั้นเป็นอย่างยิ่ง ครูควรมีความภูมิใจในอาชีพของตน ไม่ควรคิดว่าต่ำต้อยหรือด้อยเกียรติในสังคม

2. เจตคติที่ดีต่อลักษณะการเป็นครู ผู้ประกอบอาชีพครูควรเป็นผู้รอบรู้ ทันสมัย ขยัน ขันแข็ง แข็งแรง มีสุขภาพสมบูรณ์

3. เจตคติที่ดีต่อนักเรียน ผู้ประกอบอาชีพครูต้องมีความรู้สึกที่ดีต่อเด็ก รักและเอ็นดูเด็ก ให้อภัยและช่วยเหลือเด็กอยู่เสมอ

4. เจตคติที่ดีต่อการเรียนการสอน ผู้ประกอบอาชีพครูต้องมีความรู้รักการสอน มีการเตรียมการสอนที่ดี มีเทคนิคและมีวิธีการสอนที่หลากหลายให้นักเรียนมีความรู้และความ เข้าใจในเนื้อหาวิชาอย่างกว้างขวางชัดเจน พร้อมทั้งมีการปรับปรุงการสอนอยู่เสมอ

5. เจตคติที่ดีต่อความเจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงานของครู อาชีพทุกอาชีพมีความเจริญก้าวหน้าทั้งสิ้น ถ้าผู้ประกอบอาชีพมีความตั้งใจอย่างเต็มที่ กำลัง ความสามารถและยังผลให้งานนั้น สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีอย่างมีประสิทธิภาพ

เจตคติที่ดีต่อวิชาชีพครูมีความสำคัญมากสำหรับบุคคลที่เป็นครูและผู้ศึกษาวิชาชีพครูเพื่อจะได้เป็นครูในอนาคต เพราะเมื่อบุคคลเกิดเจตคติที่ดีต่องานของตนหรือพอใจในงานที่ตนทำอยู่ ย่อมทำให้ทำงานอย่างมีความสุข และมีความตั้งใจในการทำงานอย่างดีที่สุดด้วย

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

มีงานวิจัยที่แสดงถึงความสนใจเกี่ยวกับการยกระดับมาตรฐานวิชาชีพครู และใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู ดังนี้

นพคุณ เคนพรม (2524 : 70-72) ได้ทำการศึกษาทัศนะของครูโรงเรียนประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีต่อวิธีการยกระดับมาตรฐานวิชาชีพครู พบว่า ครูเห็นด้วยกับวิธีการ ยกระดับมาตรฐานวิชาชีพครู และเหตุผลที่สำคัญคือ การที่จะยกระดับมาตรฐานวิชาชีพครูนั้น ต้องทำพร้อมกันทั้งหน่วยผลิตครู คือ ให้ครูมีคุณภาพต่อจากนั้นก็เป็นที่ของหน่วยใช้คือโรงเรียนต่าง ๆ ต้องใช้ครูให้เหมาะสมกับความรู้ความสามารถที่ได้เรียนมา โดยมีหน่วยมาตรฐานการใช้หรือสถาบันวิชาชีพครู คอยควบคุมให้การผลิตและการใช้ครูให้มีคุณภาพและส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพครูให้ดียิ่งขึ้น และครูเห็นด้วยกับการออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู และให้มีระเบียบขั้นตอนที่แน่นอนมีประสิทธิภาพในการออกใบอนุญาต

จักรพันธ์ กวดกิจการ (2526 : 69) ได้ทำการศึกษาทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตการศึกษา 4 ที่มีต่อการยกระดับมาตรฐานวิชาชีพครู พบว่า ครูเห็นด้วยกับการออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู เพราะว่าเป็นการควบคุมคุณภาพการทำงานของครู และการส่งเสริมอาชีพครูให้ก้าวหน้า ครูจำเป็นต้องค้นคว้าหาความรู้อยู่เสมอ และป้องกันคนที่ไม่มีความรู้ประกอบวิชาชีพครูเข้ามาทำงาน จากความพยายามในการขายความคิด สร้างความเข้าใจเพื่อให้เกิดความเห็นพ้องต้องกันถึงความจำเป็นในการยกระดับมาตรฐานวิชาชีพครู จนกระทั่งได้รับการยอมรับ เข้าใจ เห็นพ้องต้องกันมากขึ้นกับการออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และคนอื่น ๆ (2542) ได้วิจัยเกี่ยวกับสาระสำคัญเกี่ยวกับการออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูขึ้น โดยเริ่มจากการวิจัยเอกสารทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อสังเคราะห์เป็นองค์ความรู้ในการออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู โดยจัดประชุมสัมมนาเพื่อนำเสนอผลการวิจัย และรับฟังความคิดเห็นจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งในกรุงเทพมหานครและใน ภูมิภาค 4 ครั้ง 4 จังหวัด จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม 457 ฉบับ ได้แก่

1. จังหวัดสุราษฎร์ธานี	จำนวน 151 ฉบับ
2. จังหวัดเพชรบุรี	จำนวน 107 ฉบับ
3. จังหวัดมหาสารคาม	จำนวน 78 ฉบับ
4. จังหวัดนครสวรรค์	จำนวน 121 ฉบับ

ผู้ตอบแบบสอบถามแยกเป็นครูสูงสุด มีร้อยละ 41.1 รองลงมาคือ ผู้บริหารร้อยละ 39.1 และมีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 59.1 รองลงมาคือ ระดับปริญญาโท/เอก ร้อยละ 32.6 และต่ำกว่าปริญญาตรีร้อยละ 5.0 ซึ่งผลการวิจัยและข้อเสนอที่ได้จากการประชุมสัมมนาได้นำมาใช้ในการจัดทำข้อเสนอสาระสำคัญที่จะนำไปปรับแก้พระราชบัญญัติครู และได้เปิดรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนให้กว้างขวางยิ่งขึ้น ซึ่งมีผู้ให้ความเห็นในการแสดงประชามติเกี่ยวกับการออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู เช่นเดียวกันในทุกจังหวัดว่า ครูควรมีวุฒิต่ำระดับปริญญาตรี และเรียนวิชาชีพครูไม่ต่ำกว่า 17 หน่วยกิต เนื่องจากครูควรมีความรู้เฉพาะทางด้าน จิตวิทยา รวมถึงเทคนิคการสอนต่าง ๆ ฉะนั้นครูควรได้ผ่านหลักสูตรเฉพาะ

วิชาชีพครู เห็นด้วยร้อยละ 84.7 นอกจากนี้ในใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูจะแบ่งเป็น 5 ระดับ มีความเห็นด้วย 88.4 สำหรับการออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู จะออกให้แก่ครูประจำการทุกคนเป็นใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูประเภทชั่วคราว ซึ่งมีอายุ 2 ปี รวมทั้งครูที่บรรจุใหม่ด้วย โดยการรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูควรได้มาจากการสอบหรือผ่านการอบรมสูงสุด คิดเป็นร้อยละ 72.2 รองลงมาได้จากการรับรองสถาบันร้อยละ 64.1 และจากการรับรองหลักสูตรร้อยละ 51.2 อายุของใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู แบ่งเป็นชั่วคราว 2 ปี ร้อยละ 68 สามัญ 5 ปี และต่ออายุร้อยละ 63.2 ถาวร ร้อยละ 31.9 และสามัญ 10 ปี ร้อยละ 30 ตามลำดับ ในการประเมินควรเน้นที่ความประพฤติสูงสุด คิดเป็นร้อยละ 62.4 ในการเพิกถอนใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูทุกจังหวัด เห็นด้วยว่าควรกระทำที่สุด เมื่อผิดจรรยาบรรณร้อยละ 81.6 และสุดท้ายในส่วนของผู้ทำหน้าที่ประเมินใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู ควรได้รับการคัดสรรอย่างดี มีความบริสุทธิ์ยุติธรรม และมีความสามารถเป็นที่ยอมรับนับถือของสังคม

จากผลงานการวิจัยที่ได้เสนอนี้ เป็นความพยายามที่ชี้ให้เห็นว่าข้าราชการครูต้องการยกระดับมาตรฐานวิชาชีพครูให้สูงขึ้น เหมือนกับวิชาชีพชั้นสูงอื่น ๆ โดยการปรับปรุงการผลิตของครู การใช้ครูและควบคุม ตลอดจนกำหนดมาตรฐานวิชาชีพให้เป็นไปในแนวทางที่ถูกต้องและควรให้มีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 และ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ตามลำดับ

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จะเห็นได้ว่า การเป็นวิชาชีพจะต้องมีลักษณะเป็นอาชีพต่าง ๆ เพื่อสร้างผลผลิตและให้บริการแก่ผู้อื่น (กองมาตรฐานวิชาชีพครู. 2537 : 1) ผู้ประกอบวิชาชีพจะต้องใช้เวลาศึกษาวิทยาการและฝึกฝนให้มีความชำนาญจึงจะทำได้อย่างมีประสิทธิภาพ และต้องมีจรรยาบรรณในการประกอบวิชาชีพด้วย สังคมทุกสังคมหรือกลุ่ม ผู้ประกอบวิชาชีพเองต้องมีการดูแลเอาใจใส่ด้วยการรวมกลุ่มกันจัดตั้งเป็นองค์กรและมีกฎหมาย รับรองให้อำนาจ เพื่อที่จะกำกับและพัฒนางานวิชาชีพอยู่เสมอ ทั้งด้านวิชาการ จรรยาบรรณ และการครองชีพ สรุปได้ว่าลักษณะของวิชาชีพต้องประกอบด้วย 1) กระบวนการให้การศึกษอบรมคนเข้าสู่วิชาชีพ 2) กระบวนการพัฒนาคนในอาชีพ 3) จรรยาบรรณของวิชาชีพ 4) องค์กรควบคุม ผู้ประกอบวิชาชีพ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ในมาตรา 53 ของพระราชบัญญัติดังกล่าวกำหนดให้มีองค์กรวิชาชีพครู ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้บริหารการศึกษา มีฐานะเป็น องค์กรอิสระภายใต้การบริหารของสภาวิชาชีพในการกำกับของกระทรวง มีอำนาจหน้าที่กำหนดมาตรฐานวิชาชีพออกและเพิกถอนใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ กำกับดูแล การปฏิบัติตามมาตรฐานและจรรยาบรรณของวิชาชีพเป็นมาตรการหนึ่งของการพัฒนางานวิชาชีพครู ซึ่งสอดคล้องกับบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 อีกทั้งการออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูยังเป็นหลักประกันคุณภาพการศึกษาและประกันคุณภาพครู นับว่าเป็นการปฏิรูปครูเพื่อการปฏิรูปการศึกษาของประเทศ เพื่อให้เยาวชนไทยรุ่นใหม่เป็นผู้ที่พร้อมทั้งความรู้คุณธรรม ตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยด้วย (สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และคนอื่น ๆ 2542)

จากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 จะเห็นได้ว่าได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาครูโดยได้กำหนดไว้ในกฎหมายซึ่งเอื้ออำนวยให้การพัฒนางานวิชาชีพครู (พัชราภรณ์ สงวนนกกล้าจิตต์. 2543 : 5) โดยการออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู พัฒนาการของการจัดระบบใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูที่เริ่มมาตั้งแต่อดีตที่มีครูอาชีพเกิดขึ้นในประเทศไทย แสดงให้เห็นถึงการให้ความสำคัญแก่ครูที่มีมาตั้งแต่ต้น ความพยายามในการตั้งสมาคมวิชาชีพเพื่อร่วมกันพัฒนาครูและวิชาชีพครู การตราพระราชบัญญัติครู พ.ศ. 2488 เพื่อให้มีองค์กรที่ดำเนินการเรื่องวิชาชีพ

ครูอย่างจริงจัง ความพยายามของคณะกรรมการวางพื้นฐานเพื่อปฏิรูปการศึกษาที่ให้ความสำคัญกับครู ครู-สภาในฐานะที่เป็นสถาบันวิชาชีพครูมีหน้าที่ยกระดับมาตรฐานวิชาชีพครู ส่งเสริมและพัฒนาวิชาชีพครูให้สูงขึ้น เป็นที่ศรัทธาของสังคม ได้จัดการประชุมสัมมนาเพื่อกำหนดแนวทางการยกระดับมาตรฐานวิชาชีพครูขึ้น เมื่อวันที่ 9-11 มีนาคม 2537 ณ โรงแรมเวียงอินทร์ จังหวัดเชียงราย และให้การพัฒนายวิชาชีพครูเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ทางคุรุสภาได้จัดการสัมมนาเรื่องแนวทางการออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู และผู้บริหารการศึกษาโดยเชิญคณะครูและผู้บริหารโรงเรียนเอกชนมาร่วมฟังและออกแบบสอบถามความคิดเห็นในเรื่องนี้ให้กับผู้เข้าร่วมฟังสัมมนาในวันพุธที่ 30 มกราคม 2545 ดังนั้นผู้วิจัยซึ่งเป็นผู้หนึ่งที่ประกอบวิชาชีพครูต้องการทราบถึงความคิดเห็นในการรับรู้ของครูปฐมวัย โรงเรียนเอกชนในกรุงเทพมหานคร ในด้านความหมายของการขึ้นทะเบียน คุณค่าของการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพ วิธีการขึ้นทะเบียนการประกอบวิชาชีพ และองค์กรวิชาชีพที่รับผิดชอบว่า ครูเหล่านั้นท่านมีความคิดเห็นเข้าใจจุดมุ่งหมายของการศึกษาและภารกิจในการจัดการเรียนการสอนของท่านตามพระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ. 2542 ที่มีต่อการขึ้นทะเบียนไปประกอบวิชาชีพครูชัดเจนมากน้อยเพียงใด

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูปฐมวัยโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2544 มีรายละเอียดในการศึกษาค้นคว้าเป็นลำดับ ขั้นตอนดังนี้

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนระดับอนุบาลศึกษา โรงเรียนอนุบาล เอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ เฉพาะในเขตกรุงเทพมหานคร

กลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยดำเนินการเลือกกลุ่มตัวอย่างดังนี้

กลุ่มตัวอย่างเป็นครูอนุบาลของโรงเรียนอนุบาลเอกชนเขตกรุงเทพมหานคร 150 คน ได้มาจากการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย กำหนดให้เป็นครูปฐมวัยที่สอนระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1-3 ระดับละ 1 คน ด้วยการสุ่มอย่างง่ายจากโรงเรียน 50 เขต ๑ ละ 1 โรงเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ที่ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาทฤษฎี เอกสาร บทความ วารสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องซึ่งจำแนกเป็นเจตคติเกี่ยวกับวิชาชีพครูปฐมวัยด้านคุณธรรมและจรรยาบรรณของครู ด้านองค์การวิชาชีพครู ด้านเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ด้านการพัฒนาวิชาชีพครูเพื่อนำข้อมูลที่ได้มาประกอบในการพิจารณาและเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2. สร้างข้อคำถามที่แสดงถึงคุณลักษณะของครูปฐมวัยในแต่ละด้านให้สอดคล้องตามที่
นิยามไว้ โดยจำแนกข้อคำถามที่เป็นข้อความเป็นนิเสธ (-) และนิมาน (+) ดังนี้

หัวข้อ	ทางนิมาน	ทางนิเสธ
ความหมายของการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพ	1, 3, 4, 6, 7, 8, 10, 11	2, 5, 9
คุณค่าของการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพ	3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16	1, 2
วิธีการขึ้นทะเบียนการประกอบวิชาชีพ	3, 6, 7, 8, 11, 12, 13, 14	1, 2, 4, 5, 9, 10
องค์กรวิชาชีพที่รับผิดชอบการขึ้นทะเบียน	1, 4, 9, 10, 11, 12, 13	2, 3, 5, 6, 7, 8
รวม	37	17

3. นำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่านตรวจสอบความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา
(Content Validity) ของแบบสอบถามและความชัดเจนของสำนวนภาษาดังนี้

- 3.1 ศาสตราจารย์ ดร. อารี สันตหวิ อาจารย์ใหญ่โรงเรียนสาธิตบางนา
- 3.2 รศ.ทวีบุรณ หอมเย็น นักวิชาการ อาจารย์พิเศษ มหาวิทยาลัยนิวัฒนา
- 3.3 ผศ.ดร.พัชรี ผลโยธิน สาขาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- 3.4 ดร.วรนาท รักสกุลไทย ผู้อำนวยการแผนกอนุบาลโรงเรียนเกษมพิทยา
- 3.5 อ.เอื้องฟ้า สมบัติพานิช ศึกษานิเทศน์สำนักงานคณะกรรมการ
การประถมศึกษาแห่งชาติ

4. นำแบบสอบถามไปปรับปรุงแก้ไขตามความเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีความเห็นตรงกัน 4 ใน
5 พบว่า ผู้เชี่ยวชาญให้มีการแก้ไขดังนี้

ตอนที่ 1 ปัจจัยพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 4 ข้อ ใช้ได้ทั้ง 4 ข้อ

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของครูปฐมวัยเกี่ยวกับการออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู

4 ด้าน ให้ปรับภาษาและข้อรายการคงเหลือข้อคำถามแต่ละด้านดังนี้

ความหมายของการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพ	จำนวน 11 ข้อ
คุณค่าของการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพ	จำนวน 16 ข้อ
วิธีการขึ้นทะเบียนการประกอบวิชาชีพ	จำนวน 14 ข้อ
องค์กรวิชาชีพที่รับผิดชอบการขึ้นทะเบียน	จำนวน 13 ข้อ

5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้กับครูปฐมวัยโรงเรียนเอกชน
ที่มีได้เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามด้วยการหา
สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ .82

6. ปรับปรุงแก้ไขคำผิดของแบบสอบถามในบางส่วนอีกครั้งหนึ่ง ก่อนนำไปใช้เก็บข้อมูลจริง

ส่วนประกอบของแบบสอบถาม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูปฐมวัย โรงเรียนเอกชนที่มีต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูในเขตกรุงเทพมหานคร แบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อคำถามเกี่ยวกับปัจจัยพื้นฐานของครูปฐมวัยเกี่ยวกับอายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงานและระดับชั้นที่ทำการสอนมีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบสำรวจรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 สอบถามข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูปฐมวัยที่เกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพ 5 ด้าน เป็นแบบสอบถามมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ตัวเลือก จำแนกเป็นคำถามที่ครอบคลุมเนื้อหา 4 ด้าน ดังนี้

1. ความหมายของการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพ	จำนวน 11 ข้อ
2. คุณค่าของการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพ	จำนวน 16 ข้อ
3. วิธีการขึ้นทะเบียนการประกอบวิชาชีพ	จำนวน 14 ข้อ
4. องค์กรวิชาชีพที่รับผิดชอบการขึ้นทะเบียน	จำนวน 13 ข้อ

การให้คะแนนและการแปลความหมาย

แบบสอบถามตอนที่ 2 นี้ เป็นแบบสอบถามมีข้อความบวก กำหนดเป็นมาตราส่วนประมาณค่า ดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หมายถึง มีความรู้ความเข้าใจดีมาก	ให้ 5 คะแนน
เห็นด้วย	หมายถึง มีความรู้ความเข้าใจดี	ให้ 4 คะแนน
ไม่แน่ใจ	หมายถึง มีความรู้ความเข้าใจปานกลาง	ให้ 3 คะแนน
ไม่เห็นด้วย	หมายถึง มีความรู้ความเข้าใจน้อย	ให้ 2 คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หมายถึง มีความรู้ความเข้าใจน้อยที่สุด	ให้ 1 คะแนน

แบบสอบถามมีข้อความทางลบ ให้กำหนดเป็นมาตราส่วนประมาณค่าดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หมายถึง มีความรู้ความเข้าใจน้อยที่สุด	ให้ 5 คะแนน
เห็นด้วย	หมายถึง มีความรู้ความเข้าใจน้อย	ให้ 4 คะแนน
ไม่แน่ใจ	หมายถึง มีความรู้ความเข้าใจปานกลาง	ให้ 3 คะแนน
ไม่เห็นด้วย	หมายถึง มีความรู้ความเข้าใจดี	ให้ 2 คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หมายถึง มีความรู้ความเข้าใจดีมาก	ให้ 1 คะแนน

การแปลความหมายคะแนน

จากข้อมูลที่ได้มาด้วยแบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับ ผู้วิจัยแปลความหมายคะแนนดังนี้

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 4.50 – 5.00 หมายถึง มีความรู้ความเข้าใจดีมาก

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 3.50 – 4.49 หมายถึง มีความรู้ความเข้าใจดี

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 2.50 – 3.49 หมายถึง มีความรู้ความเข้าใจปานกลาง

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.50 – 2.49 หมายถึง มีความรู้ความเข้าใจพอใช้

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 0.50 – 1.49 หมายถึง มีความรู้ความเข้าใจไม่ดี

นำข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์ต่อไป

ตอนที่ 3 ข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่ผู้ตอบแบบสอบถามต้องการให้ความคิดเห็นเพิ่มเติม

ตัวอย่างแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ในช่องขวามือเพียงข้อเดียวที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

ข้อ	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
		5	4	3	2	1
0	การรับรองการเป็นผู้ประกอบวิชาชีพทางกฎหมาย					

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยขั้นตอนดัง ต่อไปนี้

1. นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ไปถึงผู้อำนวยการโรงเรียนในเขตกรุงเทพมหานครทั้ง 50 เขต เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามและการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ขอลหนังสือแนะนำตัวจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนถึงผู้รับใบอนุญาตหรือผู้จัดการ หรือผู้อำนวยการ หรือครูใหญ่โรงเรียนเอกชน เพื่อขอความร่วมมือจากผู้บริหาร โรงเรียน และครูผู้สอนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

3. ส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์พร้อมหนังสือนำไปยังโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน ถึง 30 กันยายน 2544 เมื่อครบกำหนด ผู้วิจัยได้ติดตามทางโทรศัพท์และติดตามถึงที่สำหรับบางโรงเรียน จำนวนแบบสอบถามส่งไปทั้งสิ้น 180 ฉบับ ได้รับคืนมา 168 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 93.33 ผู้วิจัยคัดเลือกฉบับสมบูรณ์ได้ 150 ฉบับ

4. นำแบบสอบถามที่ได้รับมาทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูล 150 ฉบับ ปรากฏว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความร่วมมือดี จากนั้นจึงนำมาตรวจให้คะแนนและจำแนกเขตพื้นที่ของโรงเรียน แล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และตรวจสอบความแตกต่างของข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

1. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

1. แจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละของสถานภาพส่วนบุคคล
2. ทหาระดับการความคิดเห็นของครูปฐมวัยโรงเรียนเอกชน โดยใช้การหาค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. เปรียบเทียบการศึกษาความคิดเห็นของครูปฐมวัยโรงเรียนเอกชน เขตกรุงเทพมหานครโดยรวม

2. สถิติพื้นฐาน

การวิเคราะห์ข้อมูลในการทำวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้สถิติพื้นฐานดังนี้

2.1 หาค่าความถี่ (Frequency)

2.2 หาค่าร้อยละ (Percentage)

2.3 หาค่าเฉลี่ย (ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. 2538 : 73)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ	$\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ย
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนครูในกลุ่มตัวอย่าง

2.4 หาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2538 :

79)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ	S.D	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	N	แทน	จำนวนครูในกลุ่มตัวอย่าง
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	$\sum X^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

3. สถิติหาคคุณภาพเครื่องมือ

3.1 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (α - Coefficient) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2538 : 200)

$$\alpha = \frac{N}{N-1} \left(1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right)$$

เมื่อ	α	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น
	N	แทน	จำนวนข้อของแบบสอบถาม
	$\sum S_i^2$	แทน	ผลรวมทั้งหมดของคะแนนความแปรปรวนเป็นรายข้อ
	S_t^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนของแบบสอบถามทั้งฉบับ

3.2 การวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อโดยวิธีการแจกแจงที่ (t-distribution) ใช้เทคนิค 25% ของเอ็ดเวิร์ด (Edwards. 1957 : 152)

$$t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{S_H^2}{n_H} + \frac{S_L^2}{n_L}}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม
	$\bar{X}_H$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของคะแนนในกลุ่มสูง
	$\bar{X}_L$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของคะแนนในกลุ่มต่ำ
	S_H^2	แทน	ความแปรปรวนของการกระจายคะแนนในกลุ่มสูง
	S_L^2	แทน	ความแปรปรวนของการกระจายคะแนนในกลุ่มต่ำ
	n_H	แทน	จำนวนคนของกลุ่มคะแนนสูง
	n_L	แทน	จำนวนคนของกลุ่มคะแนนต่ำ

4. สถิติทดสอบสมมติฐาน

4.1 สถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบความคิดเห็นที่แสดงถึงความรู้ความเข้าใจที่มีต่อการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพของครูปฐมวัยโรงเรียนเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร โดยจำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และระดับชั้นที่ทำการสอน โดยใช้ F-test แบบ One Way หากพบว่ามีนัยสำคัญทางสถิติ ผู้วิจัยจะทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ (Scheffe Method)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นการศึกษาความคิดเห็นของครูปฐมวัยโรงเรียนเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มีต่อการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพ การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

- N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
- X แทน ค่าเฉลี่ย
- S.D. แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
- F แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน F-distribution
- df แทน แทนระดับชั้นความเป็นอิสระ (Degrees of freedom)
- SS แทน ผลบวกกำลังสองของคะแนน (Sum of Square)
- MS แทน ผลรวมของคะแนนเบี่ยงเบนยกกำลังสอง (Mean Square)
- * แทน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
- ** แทน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับพื้นฐานของครูปฐมวัยโรงเรียนเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของครูปฐมวัยโรงเรียนเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มีต่อการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพทั้งโดยรวมและรายด้าน เกี่ยวกับความหมายของการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพครู คุณค่าของการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพ วิธีการขึ้นทะเบียนการประกอบวิชาชีพ และองค์กรวิชาชีพที่รับผิดชอบการขึ้นทะเบียน

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นที่แสดงถึงความรู้ ความเข้าใจที่มีต่อการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพของครูปฐมวัยโรงเรียนเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร โดยจำแนกตามปัจจัยพื้นฐาน ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และระดับชั้นที่สอน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยพื้นฐานของครูปฐมวัยโรงเรียนเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ดังรายละเอียดในตาราง 1

ตาราง 1 ร้อยละของปัจจัยพื้นฐานของครูปฐมวัยผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลส่วนตัว	จำนวน (คน)	ร้อยละ
อายุ		
1. น้อยกว่า 25 ปี	18	12.00
2. 25 – 40 ปี	80	53.30
3. 41 ปีขึ้นไป	52	34.70
รวม	150	100.00
ระดับการศึกษา		
1. ต่ำกว่าปริญญาตรี	43	28.70
2. ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	101	67.30
3. สูงกว่าปริญญาตรี	6	4.00
รวม	150	100.00
ประสบการณ์ทำงาน		
1. 1 – 5 ปี	55	36.70
2. 6 – 10 ปี	43	28.70
3. 11 ปีขึ้นไป	52	34.70
รวม	150	100.00
ระดับชั้นที่สอน		
1. ชั้นอนุบาลปีที่ 1	53	35.30
2. ชั้นอนุบาลปีที่ 2	42	28.00
3. ชั้นอนุบาลปีที่ 3	55	36.70
รวม	150	100.00

จากตาราง 1 พบว่า ครูปฐมวัยโรงเรียนเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง 150 คน ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 25-40 ปี ร้อยละ 53.30 มีการศึกษาในระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่ามากที่สุด ร้อยละ 67.30 โดยมีประสบการณ์ทำงาน 1 - 5 ปี สูงสุด ร้อยละ 36.70 และสอนในระดับชั้นอนุบาลปีที่ 3 มากที่สุด ร้อยละ 36.70

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของครูปฐมวัยในโรงเรียนเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานครที่มีต่อการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพทั้งโดยรวมและรายด้านเกี่ยวกับความหมายของการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพ คุณค่าของการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพ วิธีการขึ้นทะเบียนการประกอบวิชาชีพ และองค์กรวิชาชีพที่รับผิดชอบการขึ้นทะเบียน ดังแสดงในตาราง 2-7

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับความคิดเห็นที่แสดงถึงความรู้ความเข้าใจที่มีต่อการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพของครูปฐมวัยโรงเรียนเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร

ความคิดเห็นต่อการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพครู	X	S.D.	แปลความ
1. ความหมายของการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพ	3.82	0.42	ดี
2. คุณค่าของการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพ	4.03	0.48	ดี
3. วิธีการขึ้นทะเบียนการประกอบวิชาชีพ	3.52	0.42	ดี
4. องค์กรวิชาชีพที่รับผิดชอบการขึ้นทะเบียน	3.47	0.47	ปานกลาง
รวม	3.71	0.36	ดี

จากตาราง 2 พบว่า ครูปฐมวัยโรงเรียนเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร มีระดับความรู้ความเข้าใจต่อการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพในรายด้านและโดยรวม อยู่ในระดับดี ($X = 3.71$) โดยเฉพาะด้านคุณค่าของการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพ มีค่าเฉลี่ยคะแนนอยู่ในระดับสูงสุด

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับความคิดเห็นที่แสดงถึงความรู้ความเข้าใจที่มีต่อการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพของครูปฐมวัยโรงเรียนเอกชน ด้านความหมายของการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพครู

ความคิดเห็นต่อการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพครูด้าน ความหมาย	X	S.D.	แปลความ
1. การรับรองการเป็นผู้ประกอบวิชาชีพทางกฎหมาย	4.08	0.84	ดี
2. การจำกัดหน้าที่ของครูให้อยู่ในกรอบของกฎหมาย	2.87	1.14	ปานกลาง
3. การปฏิรูปวิชาชีพครูให้สอดคล้องกับ พ.ร.บ. 2542	4.00	0.84	ดี
4. การควบคุมกำกับการทำงานของครูให้ถูกต้องและเป็นระบบ	4.01	0.71	ดี
5. การป้องกันครูทำเสื่อมวิชาชีพ	2.67	1.22	ปานกลาง
6. การสร้างครูให้ทำงานอย่างมีจรรยาบรรณ	4.47	0.67	ดี
7. การสร้างความเป็นวิชาชีพให้กับครูและนักการศึกษา	4.29	0.73	ดี
8. การสร้างให้สังคมได้รับการศึกษาจากครูที่ดี	4.29	0.72	ดี
9. การพัฒนาคุณภาพการศึกษาและพัฒนาคุณภาพเด็กและเยาวชนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์	2.48	1.23	พอใช้
10. การรับรองครูที่มีคุณสมบัติและความรู้ตามเกณฑ์ มาตรฐาน และจรรยาบรรณของวิชาชีพ	4.29	0.73	ดี
11. ช่วยให้ผู้ทุกคนตระหนักถึงความสำคัญของวิชาชีพ ว่าเป็น อาชีพที่มีเกียรติมีศักดิ์ศรี	4.51	0.75	ดีมาก
รวม	3.82	0.42	ดี

จากตาราง 3 พบว่า ครูปฐมวัยโรงเรียนเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร มีความคิดเห็น ต่อการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพด้านความหมายอยู่ในระดับดี ($X = 3.82$) และข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยระดับดีมาก คือ ข้อ 11 ช่วยให้ผู้ทุกคนตระหนักถึงความสำคัญของวิชาชีพว่าเป็นอาชีพที่มีเกียรติ มีศักดิ์ศรี ($X = 4.51$) ส่วนข้อ 9 อยู่ในระดับพอใช้ ($X = 2.48$)

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับความคิดเห็นที่แสดงถึงระดับความรู้ความเข้าใจ ที่มีต่อการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพของครูปฐมวัยโรงเรียนเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านคุณค่าของการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพ

ความคิดเห็นต่อการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพครูด้านคุณค่า	X	S.D.	แปลความ
1. ครูสนใจการทำวิจัยทางการศึกษาและวิชาชีพมากขึ้น	2.98	1.08	ปานกลาง
2. ครูเครียดในการทำงานเพราะกลัวการฟ้องร้องทางกฎหมาย	3.28	1.00	ปานกลาง
3. ครูรับผิดชอบงานในหน้าที่ตามกฎหมาย	3.96	0.83	ดี
4. มีระบบตรวจสอบและประกันคุณภาพการจัดการเรียนการสอน	4.07	0.87	ดี
5. มีการพัฒนาวิชาชีพครูอย่างต่อเนื่อง	4.30	0.76	ดี
6. กระตุ้นให้ครูใส่ใจกับวิชาชีพมากขึ้น	4.26	0.76	ดี
7. ครูสามารถปฏิบัติตนได้อย่างอิสระ	3.47	1.04	ปานกลาง
8. ยกระดับมาตรฐานวิชาชีพครูให้สูงขึ้น	4.29	0.88	ดี
9. กระตุ้นให้ครูตระหนักต่อจริยธรรมในการเป็นครูมากขึ้น	4.37	0.70	ดี
10. ทำให้เกิดกระบวนการพัฒนาครูโดยอัตโนมัติ	4.17	0.77	ดี
11. สร้างความเชื่อถือและศรัทธาในอาชีพครู	4.33	0.81	ดี
12. ทำให้สังคมลดการดูถูกครู	4.01	0.89	ดี
13. บทบาทของครูในสังคมจะแน่นอนและมั่นคง	4.24	0.77	ดี
14. เพิ่มอัตราเงินเดือนครูให้สูงขึ้นเทียบเท่าอาชีพอื่น	4.19	1.06	ดี
15. มีจรรยาบรรณวิชาชีพครูชัดเจน	4.28	0.82	ดี
16. วิชาชีพครูมีความหมายต่อสังคม	4.25	0.91	ดี
รวม	4.03	0.48	ดี

จากตาราง 4 พบว่า ครูปฐมวัยโรงเรียนเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร มีความคิดเห็นต่อการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพด้านคุณค่าอยู่ในระดับดี ($X = 4.03$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดระดับ ปานกลาง คือ ข้อ 1 ครูสนใจการทำวิจัยทางการศึกษาและวิชาชีพมากขึ้น ($X = 2.98$)

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับความคิดเห็นที่แสดงถึงความรู้ความเข้าใจที่มีต่อการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพของครูปฐมวัยโรงเรียนเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านวิธีการขึ้นทะเบียนการประกอบวิชาชีพ

ความคิดเห็นต่อการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพครูด้านวิธีการ	X	S.D.	แปลความ
1. ครูต้องสอบขึ้นทะเบียนเพื่อรับใบอนุญาตให้ประกอบวิชาชีพครู	2.97	1.16	ปานกลาง
2. ครูปริญญาตรีเท่านั้นที่ขึ้นทะเบียนได้	3.17	1.12	ปานกลาง
3. ครูกับผู้บริหารขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพแยกกัน	3.79	0.92	ดี
4. ครูต้องขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพทุกปี	3.46	1.09	ดี
5. ครูเก่าจะไม่มีสิทธิ์ขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพต้องผ่านการอบรมก่อน	3.22	0.99	ดี
6. การออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูต้องพิจารณาทั้งด้านการสอนและคุณภาพของนักเรียน รวมทั้งความประพฤติของครู	4.03	0.94	ดี
7. ผู้มีสิทธิ์ขอใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูจะต้องจบการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางการศึกษา	3.79	1.17	ดี
8. ผู้สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรี แต่ไม่จบทางการศึกษาต้องให้สอบเทียบวิชาครูหรือเข้ารับการอบรมวิชาครูก่อนจึงจะมีสิทธิ์ขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ	4.02	0.93	ดี
9. ผู้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูได้รับการพัฒนาเพื่อเพิ่มพูนความรู้ความสามารถ	2.36	1.18	ปานกลาง
10. ครูที่ไม่ได้รับการพัฒนาต้องได้รับการพิจารณาพักใช้และเพิกถอนใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ	2.74	1.06	ปานกลาง
11. ครูประจำการที่มีคุณวุฒิต่ำกว่าระดับปริญญาตรีต้องให้ได้รับคุณวุฒิระดับปริญญาตรีภายใน 5 ปี นับแต่กฎหมายใช้บังคับหรือให้เข้ารับการประเมินประสบการณ์และผลงานที่มีคุณค่าเทียบเคียงกับวุฒิปริญญาตรี	3.87	0.79	ดี
12. ผู้ที่ประกอบวิชาชีพครูภายหลังกฎหมายใช้บังคับก่อนบรรจุแต่งตั้งเป็นครูประจำการต้องทดลองทำการสอนเป็นเวลา 2 ปี และเมื่อผ่านการประเมินตามเกณฑ์ที่กำหนดจึงได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู	3.67 4.07	1.02 0.92	ดี ดี
13. ครูที่ถูกลงโทษอาจถูกพักใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู	4.12	0.84	ดี
14. การเพิกถอนใบประกอบวิชาชีพครูจะทำเมื่อครูกระทำผิดร้ายแรงด้านจรรยาบรรณ			
รวม	3.52	0.42	ดี

จากตาราง 5 พบว่า ครูปฐมวัยโรงเรียนเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร มีความคิดเห็นต่อการขึ้นทะเบียนวิชาชีพด้านวิธีการในระดับดี ($X = 3.52$) ซึ่งมีความคิดเห็นต่อการขึ้นทะเบียนวิชาชีพด้านวิธีการที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดระดับดี คือ ข้อ 14 ($X = 4.12$) แต่ความคิดเห็นต่อการขึ้นทะเบียนวิชาชีพด้านวิธีการใน

ระดับปานกลาง แต่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 9 ผู้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูได้รับการพัฒนาเพื่อเพิ่มพูนความรู้ความสามารถ ($X = 2.36$)

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับความคิดเห็นที่แสดงถึงความรู้ความเข้าใจที่มีต่อการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพของครูปฐมวัยโรงเรียนเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านองค์วิชาชีพที่รับผิดชอบการขึ้นทะเบียน

ความคิดเห็นต่อการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพครูด้านองค์วิชาชีพ	X	S.D.	แปลความ
1. หน่วยงานอิสระมีกฎหมายรองรับเพื่อความคล่องตัวทางการบริหาร	3.95	0.95	ดี
2. หน่วยงานที่มีศักยภาพในการปฏิบัติงาน	2.82	1.09	ปานกลาง
3. หน่วยงานที่สอดคล้องการทำงานของครู	2.93	1.14	ปานกลาง
4. หน่วยงานที่เป็นนิติบุคคล	3.93	0.83	ดี
5. หน่วยงานที่เป็นศาลอุทธรณ์สำหรับครู	2.89	1.07	ปานกลาง
6. หน่วยงานที่ทำหน้าที่ควบคุมมาตรฐานทางการศึกษา	2.71	1.14	ปานกลาง
7. เป็นคณะบุคคลผู้ควบคุมความประพฤติครู	2.85	1.09	ปานกลาง
8. เป็นองค์กรผู้ลงโทษครูที่ไม่สามารถจัดการเรียนการสอนได้	3.07	0.87	ปานกลาง
9. หน่วยงานที่กำกับจรรยาบรรณของครู	4.07	0.84	ดี
10. คณะบุคคลผู้ออกกฎหมายประกอบวิชาชีพครู	3.87	0.83	ดี
11. เป็นองค์กรที่ทำหน้าที่กำกับดูแลการประกอบวิชาชีพครู	4.00	0.84	ดี
12. เป็นศูนย์รวมของผู้ประกอบวิชาชีพครู	3.97	0.83	ดี
13. เป็นที่ติดต่อประสานงานระหว่างครูกับรัฐบาลด้านกฎหมายวิชาชีพ	4.07	0.84	ดี
รวม	3.47	0.47	ปานกลาง

จากตาราง 6 พบว่า ครูปฐมวัยโรงเรียนเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร มีความคิดเห็น ต่อการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพด้านองค์วิชาชีพที่รับผิดชอบการขึ้นทะเบียนอยู่ในระดับ ปานกลาง ($X = 3.47$) โดยครูปฐมวัยโรงเรียนเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มีคะแนนเฉลี่ยระดับดีเป็นอันดับแรก คือ ข้อ 9 หน่วยงานที่กำกับจรรยาบรรณของครู และรองลงมาคือ ข้อ 13 เป็นที่ติดต่อประสานงานระหว่างครูกับรัฐบาลด้านกฎหมายวิชาชีพ ($X = 4.07$)

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นที่แสดงถึงความรู้ความเข้าใจต่อการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพของครูปฐมวัยโรงเรียนเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร
 ด้านความหมายของการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพ ด้านคุณค่าของการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพ ด้านวิธีการขึ้นทะเบียนการประกอบวิชาชีพ ด้านองค์วิชาชีพที่รับผิดชอบการขึ้นทะเบียนโดยรวม จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา ประสิทธิภาพการทำงาน และระดับพื้นที่สอน

ข้อมูลส่วนตัว	ด้านความหมายการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพ				ด้านคุณค่าของการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพ				ด้านวิธีการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพ				ด้านองค์วิชาชีพที่รับผิดชอบการขึ้นทะเบียน				โดยรวม			
	X	S.D.	แปลความ		X	S.D.	แปลความ		X	S.D.	แปลความ		X	S.D.	แปลความ		X	S.D.	แปลความ	
อายุ																				
1. น้อยกว่า 25 ปี	3.96	0.29	ดี		4.12	0.42	ดี		3.63	0.34	ดี		3.59	0.41	ดี		3.83	0.28		ดี
2. 25-40 ปี	3.86	0.46	ดี		4.05	0.49	ดี		3.58	0.42	ดี		3.49	0.49	ปานกลาง		3.74	0.39		ดี
3. 41 ปีขึ้นไป	3.70	0.37	ดี		3.97	0.48	ดี		3.39	0.41	ปานกลาง		3.39	0.49	ปานกลาง		3.61	0.34		ดี
ระดับการศึกษา																				
1. ต่ำกว่าปริญญาตรี	3.79	0.48	ดี		3.99	0.51	ดี		3.51	0.36	ดี		3.47	0.49	ปานกลาง		3.69	0.39		ดี
2. ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	3.82	0.41	ดี		4.04	0.46	ดี		3.53	0.44	ดี		3.47	0.47	ปานกลาง		3.71	0.36		ดี
3. สูงกว่าปริญญาตรี	3.91	0.31	ดี		4.16	0.45	ดี		3.44	0.52	ปานกลาง		3.50	0.38	ดี		3.75	0.21		ดี
ประสิทธิภาพการทำงาน																				
1. 1 – 5 ปี	3.88	0.40	ดี		4.11	0.40	ดี		3.59	0.37	ดี		3.49	0.47	ปานกลาง		3.77	0.33		ดี
2. 6 – 10 ปี	3.84	0.44	ดี		3.99	0.43	ดี		3.51	0.48	ปานกลาง		3.50	0.51	ดี		3.71	0.40		ดี
3. 11 ปีขึ้นไป	3.74	0.42	ดี		3.97	0.57	ดี		3.45	0.40	ดี		3.41	0.45	ปานกลาง		3.64	0.36		ดี
ระดับพื้นที่สอน																				
1. ชั้นอนุบาล 1	3.83	0.42	ดี		4.03	0.51	ดี		3.49	0.39	ดี		3.52	0.44	ดี		3.72	0.35		ดี
2. ชั้นอนุบาล 2	3.78	0.45	ดี		4.01	0.40	ดี		3.51	0.35	ดี		3.42	0.49	ปานกลาง		3.68	0.34		ดี
3. ชั้นอนุบาล 3	3.83	0.41	ดี		1.04	0.49	ดี		3.55	0.48	ดี		3.46	0.49	ปานกลาง		3.72	0.40		ดี
รวม	3.82	0.42	ดี		4.03	0.48	ดี		3.52	0.42	ดี		3.47	0.47	ปานกลาง		3.71	0.36		ดี

จากตาราง 7 พบว่า ครูปฐมวัยโรงเรียนเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มีอายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และระดับชั้นสอน โดยรวม มีความรู้ความเข้าใจที่มีต่อการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพครูโดยรวมอยู่ในระดับดี เมื่อจำแนกในรายละเอียด พบว่า ครูที่มีอายุ 41 ปีขึ้นไป มีความรู้ด้านวิธีการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพ และด้านองค์ความรู้วิชาชีพที่รับผิดชอบการขึ้นทะเบียนอยู่ในระดับปานกลาง ($X = 3.39$) เท่ากัน ซึ่งโดยภาพรวมความรู้เกี่ยวกับด้านองค์ความรู้วิชาชีพที่รับผิดชอบการขึ้นทะเบียนอยู่ในระดับปานกลางทั้งหมด ($X = 3.47$)

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นที่แสดงถึงความรู้ความเข้าใจที่มีต่อการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพของครูปฐมวัยโรงเรียนเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร โดยจำแนกตามปัจจัยพื้นฐาน ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และระดับชั้นที่สอน ดังแสดงในตาราง 8 – 12

ตาราง 8 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นที่แสดงถึงความรู้ความเข้าใจต่อการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพของครูปฐมวัยโรงเรียนเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามอายุ

ความคิดเห็นของครูปฐมวัยที่มีต่อการขึ้นทะเบียนทั้ง 4 ด้าน	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p-value
1. ด้านความหมายของการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	1.15	2	0.58	3.34*	.04
	ภายในกลุ่ม	25.35	147	0.17		
	รวม	26.50	149			
2. ด้านคุณค่าของการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	0.37	2	0.18	0.80	0.45
	ภายในกลุ่ม	33.33	147	0.23		
	รวม	33.70	149			
3. ด้านวิธีการขึ้นทะเบียนการประกอบวิชาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	1.38	2	0.69	4.11*	0.02
	ภายในกลุ่ม	24.73	147	0.17		
	รวม	26.11	149			
4. ด้านองค์กรวิชาชีพที่รับผิดชอบการขึ้นทะเบียน	ระหว่างกลุ่ม	0.64	2	.032	1.45	0.24
	ภายในกลุ่ม	32.51	147	0.22		
	รวม	33.15	149			
5. โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	0.82	2	0.41	3.17*	0.05
	ภายในกลุ่ม	18.97	147	0.13		
	รวม	19.79	149			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 8 พบว่า ครูปฐมวัยโรงเรียนเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครที่มีช่วงอายุต่างกัน มีความคิดต่อการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพด้านความหมายของการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพด้านวิธีการขึ้นทะเบียนการประกอบวิชาชีพและโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ส่วนด้านคุณค่าการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพ และด้านองค์กรวิชาชีพที่รับผิดชอบการขึ้นทะเบียนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเพื่อให้ทราบความแตกต่างระหว่างคู่ ผู้วิจัยจึงใช้วิธีการทดสอบค่าเฉลี่ยระหว่างคู่โดยวิธีของ Scheffe ปรากฏผลดังแสดงในตาราง 9-11

ตาราง 9 การทดสอบความแตกต่างระหว่างคู่ของความคิดเห็นที่แสดงถึงความรู้ความเข้าใจต่อการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพของครูปฐมวัยโรงเรียนเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านความหมายของการขึ้นทะเบียน

อายุ		น้อยกว่า 25 ปี	25 – 40 ปี	41 ปีขึ้นไป
	X	3.96	3.86	3.70
น้อยกว่า 25 ปี	3.96	-	0.10	0.26*
25 – 40 ปี	3.86		-	0.16
41 ปีขึ้นไป	3.70			-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 9 พบว่า ครูปฐมวัยโรงเรียนเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครในช่วงอายุ 41 ปีขึ้นไปกับช่วงอายุน้อยกว่า 25 ปี มีความคิดเห็นต่อการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพด้านความหมายของการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับครูในช่วงอายุอื่น มีความคิดเห็นต่อการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพ ด้านความหมายของการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพไม่แตกต่างกัน

ตาราง 10 การทดสอบความแตกต่างระหว่างคู่ของความคิดเห็นที่แสดงถึงความรู้ความเข้าใจต่อการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพของครูปฐมวัยโรงเรียนเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านวิธีการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพ

อายุ		น้อยกว่า 25 ปี	25 – 40 ปี	41 ปีขึ้นไป
	X	3.63	3.58	3.39
น้อยกว่า 25 ปี	3.63	-	0.05	0.24*
25 – 40 ปี	3.58		-	0.19
41 ปีขึ้นไป	3.39			-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 10 พบว่า ครูปฐมวัยโรงเรียนเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครที่มีอายุ 41 ปี ขึ้นไป มีความคิดเห็นต่อการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพด้านวิธีการขึ้นทะเบียนการประกอบวิชาชีพแตกต่างจากครูปฐมวัยโรงเรียนเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครที่มีอายุน้อยกว่า 25 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่น ๆ มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

ตาราง 11 การทดสอบความแตกต่างระหว่างคู่ของความคิดเห็นที่แสดงถึงความรู้ความเข้าใจต่อการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพของครูปฐมวัยโรงเรียนเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร รวมทุกด้าน

อายุ		น้อยกว่า 25 ปี	25 – 40 ปี	41 ปีขึ้นไป
	X	3.83	3.74	3.61
น้อยกว่า 25 ปี	3.83	-	0.09	0.22*
25 – 40 ปี	3.74		-	0.13
41 ปีขึ้นไป	3.61			-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 11 พบว่า ครูปฐมวัยโรงเรียนเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครในช่วงอายุ 41 ปีขึ้นไปมีความคิดเห็นต่อการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพโดยรวมแตกต่างจากครูในช่วงอายุน้อยกว่า 25 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนครูในช่วงอายุคู่อื่น ๆ มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

ตาราง 12 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นที่แสดงถึงความรู้ความเข้าใจต่อการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพของครูปฐมวัยโรงเรียนเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา

ความคิดเห็นของครูปฐมวัย ต่อการขึ้นทะเบียนทั้ง 4 ด้าน	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p-value
1. ด้านความหมายของการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	0.07	2	0.04	0.20	0.82
	ภายในกลุ่ม	26.43	147	0.18		
	รวม	26.50	149			
2. ด้านคุณค่าของการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	0.17	2	0.08	0.37	0.69
	ภายในกลุ่ม	33.53	147	0.23		
	รวม	33.70	149			
3. ด้านวิธีการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	0.05	2	0.03	0.15	0.86
	ภายในกลุ่ม	26.06	147	0.18		
	รวม	26.11	149			
4. ด้านองค์กรวิชาชีพที่รับผิดชอบการขึ้นทะเบียน	ระหว่างกลุ่ม	0.01	2	0.00	0.01	0.99
	ภายในกลุ่ม	33.14	147	0.23		
	รวม	33.15	149			
5. โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	0.03	2	0.01	0.09	0.91
	ภายในกลุ่ม	19.76	147	0.13		
	รวม	19.79	149			

จากตาราง 12 พบว่าครูปฐมวัยโรงเรียนเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพด้านความหมายการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพ ด้านคุณค่าการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพ ด้านวิธีการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพ และด้านองค์กรวิชาชีพที่รับผิดชอบการขึ้นทะเบียนโดยรวม ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 13 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นที่แสดงถึงความรู้ความเข้าใจต่อการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพของครูปฐมวัยโรงเรียนเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

ความคิดเห็นของครูปฐมวัย ต่อการขึ้นทะเบียนทั้ง 4 ด้าน	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p-value
1. ด้านความหมายของการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	0.50	2	0.25	1.42	0.25
	ภายในกลุ่ม	26.00	147	0.18		
	รวม	26.50	149			
2. ด้านคุณค่าของการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	0.55	2	0.28	1.22	0.29
	ภายในกลุ่ม	33.15	147	0.23		
	รวม	33.70	149			
3. ด้านวิธีการขึ้นทะเบียนการประกอบวิชาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	0.56	2	0.28	1.61	0.20
	ภายในกลุ่ม	25.55	147	0.17		
	รวม	26.11	149			
4. ด้านองค์กรวิชาชีพที่รับผิดชอบการขึ้นทะเบียน	ระหว่างกลุ่ม	0.26	2	0.13	0.57	0.57
	ภายในกลุ่ม	32.89	147	0.23		
	รวม	33.15	149			
5. โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	0.41	2	0.21	1.57	0.21
	ภายในกลุ่ม	19.37	147	0.13		
	รวม	19.78	149			

จากตาราง 13 พบว่า ครูปฐมวัยโรงเรียนเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพด้านความหมายการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพ ด้านคุณค่าการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพ ด้านวิธีการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพ ด้านองค์กรวิชาชีพที่รับผิดชอบการขึ้นทะเบียนโดยรวม ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 14 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นที่แสดงถึงความรู้ความเข้าใจต่อการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพของครูปฐมวัยโรงเรียนเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามระดับชั้นที่ทำการสอน

ความคิดเห็นของครูปฐมวัย ต่อการขึ้นทะเบียนทั้ง 4 ด้าน	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p-value
1. ด้านความหมายของการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	0.08	2	0.04	0.22	0.79
	ภายในกลุ่ม	26.42	147	0.18		
	รวม	26.50	149			
2. ด้านคุณค่าของการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	0.03	2	0.02	0.07	0.93
	ภายในกลุ่ม	33.67	147	0.23		
	รวม	33.70	149			
3. ด้านวิธีการขึ้นทะเบียนการประกอบวิชาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	0.07	2	0.04	0.21	0.81
	ภายในกลุ่ม	26.04	147	0.18		
	รวม	26.11	149			
4. ด้านองค์การวิชาชีพที่รับผิดชอบการขึ้นทะเบียน	ระหว่างกลุ่ม	0.20	2	0.10	0.45	0.64
	ภายในกลุ่ม	32.94	147	0.22		
	รวม	33.14	149			
5. โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	0.05	2	0.02	0.18	0.84
	ภายในกลุ่ม	19.74	147	0.13		
	รวม	19.79	149			

จากตาราง 14 พบว่า ครูปฐมวัยโรงเรียนเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครที่มีระดับชั้น การสอนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพด้านความหมายการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพ ด้านคุณค่าการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพ ด้านวิธีการขึ้นทะเบียนประกอบ วิชาชีพ และด้านองค์การวิชาชีพที่รับผิดชอบการขึ้นทะเบียนโดยรวม ไม่แตกต่างกัน

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความคิดเห็นของครูปฐมวัยโรงเรียนเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ที่แสดงถึงความรู้ความเข้าใจต่อการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพ ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยมีระดับชั้นของการวิจัยและสรุปได้ดังนี้

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของครูปฐมวัยโรงเรียนเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครที่แสดงถึงความรู้ความเข้าใจต่อการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพเกี่ยวกับ
 - 1.1 ความหมายของการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพ
 - 1.2 คุณค่าของการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพ
 - 1.3 วิธีการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพ
 - 1.4 องค์กรวิชาชีพที่รับผิดชอบการขึ้นทะเบียน
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นที่แสดงถึงความรู้ความเข้าใจที่มีต่อการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพของครูปฐมวัยโรงเรียนเอกชนในกรุงเทพมหานครโดยจำแนกตามปัจจัยพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

ความคิดเห็นที่แสดงถึงความรู้ความเข้าใจที่มีต่อการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพครูปฐมวัย จำแนกตามปัจจัยพื้นฐานของครูคือ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน ระดับชั้นที่สอน ไม่แตกต่างกัน

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร
ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นครูผู้สอนระดับชั้นอนุบาล โรงเรียนเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2544 จากทั้งหมด 50 เขต ของกรุงเทพมหานคร
2. กลุ่มตัวอย่าง
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ กำหนดกลุ่มตัวอย่างจากเขตละ 1 โรงเรียน ๆ ละ 3 คน ทั้งหมด 50 เขต รวม 150 คน กำหนดให้เป็นครูปฐมวัยที่ทำการสอนระดับชั้นอนุบาลระดับชั้นละ 1 คน ด้วยการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.82 เครื่องมือแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามแบ่งเป็นอายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และระดับชั้นที่ทำการสอน จำนวน 4 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นของครูปฐมวัยที่แสดงถึงความรู้ความเข้าใจต่อการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพ ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความหมายของการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพ ด้านคุณค่าของการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพ ด้านวิธีการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพ และด้านองค์กรที่รับผิดชอบการขึ้นทะเบียน จำนวน 54 ข้อ

ตอนที่ 3 ข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะอื่น ๆ มีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด เป็นแบบสอบถาม ผลดี ผลเสียต่อครู และความคิดเห็น ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การวิจัยครั้งนี้ดำเนินการศึกษาค้นคว้า โดยผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง และ ส่งจดหมายทางไปรษณีย์ โดยหนังสือขอความอนุเคราะห์พร้อมส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ระยะเวลาดำเนินการตลอดเดือนกันยายน รวม 30 วัน ส่งไป 150 ฉบับ ได้รับคืนกลับมา 150 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 สมบูรณ์ทุกฉบับ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลปัจจัยพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ทำการวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ จำนวนค่าร้อยละ
2. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูปฐมวัยโรงเรียนเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มีต่อการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพ ทำการวิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูปฐมวัยโรงเรียนเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มีต่อการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ความหมายของการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพ คุณค่าของการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพ วิธีการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพ และองค์กรวิชาชีพที่รับผิดชอบการขึ้นทะเบียน จำแนกตามสถานภาพ ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และระดับชั้นที่ทำการสอน ทำการวิเคราะห์โดยวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) ใช้สถิติทดสอบ F-test ถ้าพบความแตกต่างเป็นรายคู่ ทำการวิเคราะห์โดยการทดสอบแบบ Scheffe ทั้งนี้การวิเคราะห์ข้อมูลสถิติดังกล่าวทำโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺ (Statistical Package for the Social Science Personal Computer Plus)

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

จากการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของครูปฐมวัยโรงเรียนเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มีต่อการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพ สรุปผลการวิจัยดังนี้

1. จากการศึกษาครู 150 คน พบว่า กลุ่มครูอายุ 25-40 ปี มีจำนวนมากที่สุด 80 คน (ร้อยละ 53.30) ครูวุฒิปริญญาตรีหรือเทียบเท่ามากที่สุด 101 คน (ร้อยละ 67.30) ครูที่มีประสบการณ์การทำงานระหว่าง 1-5 ปี มีจำนวนมากที่สุด 55 คน (ร้อยละ 36.70) ส่วนใหญ่เป็นครูที่สอนอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 3 มีจำนวน 55 คน (ร้อยละ 36.70)
2. ผลการศึกษาความคิดเห็นที่แสดงถึงความรู้ความเข้าใจที่มีต่อการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพ โดยรวมอยู่ในระดับดี เมื่อจำแนกรายด้าน พบว่า ด้านความหมายของการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพครู ด้านคุณค่าของการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพ และด้านวิธีการขึ้นทะเบียนการประกอบวิชาชีพ อยู่ในระดับดี ($X = 3.52, 3.82$ และ 4.03 ตามลำดับ) ส่วนด้านองค์กรวิชาชีพ ที่รับผิดชอบการขึ้นทะเบียน อยู่ในระดับปานกลาง ($X = 3.47$)

การอภิปรายผล

จากการศึกษาครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายที่สำคัญคือ เพื่อการศึกษาความคิดเห็นของครูปฐมวัยโรงเรียนเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ที่แสดงถึงความรู้ความเข้าใจต่อการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความหมายของการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพ ด้านคุณค่าของการขึ้นทะเบียนวิชาชีพ ด้านวิธีการขึ้นทะเบียนการประกอบวิชาชีพ และด้านองค์กรวิชาชีพ ที่รับผิดชอบการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพครู จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถอภิปรายผล ได้ดังนี้

1. ความรู้ความเข้าใจของครูปฐมวัยโรงเรียนเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็น พบว่า ครูมีความรู้ความเข้าใจต่อการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพครูในระดับดี สามารถอภิปรายได้ว่า รัฐโดยกระทรวงศึกษาธิการได้ดำเนินการปฏิรูปการศึกษาโดยให้ความรู้แก่ครูใน ทุกด้าน ทั้งด้านการเรียนการสอน และการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพครู จึงทำให้ครูมีความรู้ความเข้าใจในระดับดี โดยเฉพาะครูเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร มีโอกาสสูงในการได้รับข้อมูล ข่าวสารเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพ โดยเฉพาะด้านคุณค่าของการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพระดับดี ($X = 4.03$) อันดับแรก ซึ่งสามารถอธิบายได้ว่า การดำเนินงานเพื่อรณรงค์ให้ครูมีความรู้เกี่ยวกับการออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพในคำถามปลายเปิด พบว่า ครูเห็นด้วยกับการที่ส่งเสริมและรักษามาตรฐานวิชาชีพครูหรือควบคุมมาตรฐานวิชาชีพ อาจเป็นเพราะอาชีพครูไม่ได้รับการยอมรับเท่าที่ควร เห็นได้จากจำนวนหรือลำดับที่ในการสมัครสอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัยเป็นอันดับท้าย ๆ ของสาขาที่เกี่ยวกับอาชีพครู ซึ่งแสดงให้เห็นว่าควรมีการส่งเสริมมาตรฐาน วิชาชีพครูเพื่อให้เป็นที่ยอมรับมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับการปฏิรูปการศึกษาที่เน้นให้มีการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพ ซึ่งเป็นการพัฒนาครูให้เป็นวิชาชีพที่ได้รับการยกย่องเพื่อให้ครูได้ทำงานอย่างมีเกียรติ อีกทั้งการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพยังเป็นการสร้างเกณฑ์มาตรฐานเพื่อการ ยกย่องคุณภาพครู สอดคล้องกับรายงานการวิจัย เรื่องใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู ของ สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และคนอื่น ๆ (2542 : 43) ที่พบว่า การขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพ เป็นเส้นทางในการยกมาตรฐานวิชาชีพครู และเป็นแนวทางในการประกันคุณภาพการศึกษา สอดคล้องกับ รุ่ง แก้วแดง (2543 : 51) ที่กล่าวไว้ว่า การออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูครั้งแรกโดยที่มีกฎหมายรองรับ ถึงแม้ว่าจะเป็นแนวคิดใหม่ แต่ครูได้รับรู้มาตั้งแต่ พ.ศ. 2523 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2542 : 20) ซึ่งมีผลงานวิจัยที่เป็นข้อยืนยันและสอดคล้องกับงานวิจัยนี้คือ ผล

การวิจัยของนพคุณ เคนพรม (2524 : 39) นฤกุล ตันริยงค์ (2525 : 84) และเกรียงศักดิ์ วงศ์รัตนะ (2537) พบว่า ครูส่วนใหญ่เห็นว่าวิชาชีพครูไม่เป็นที่ยอมรับของสังคมเท่าที่ควร จึงเห็นว่าควร ยกย่องมาตรฐานวิชาชีพครูให้มีมาตรฐานเช่นเดียวกับวิชาชีพอื่น ๆ เช่น แพทย์ หนายความ วิศวกร ด้วยการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพ วิจิตร ศรีส้าน (2523 : 5) ได้เสนอแนะว่า ในเรื่องการยกย่องมาตรฐานวิชาชีพครู โดยการออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู ถือเป็นสิ่งสำคัญที่สถาบันครูต้องกระทำ เช่นเดียวกับสถาบันวิชาชีพอื่น ๆ เช่น แพทยสภา เนติบัณฑิตสภา ฯลฯ แต่ต้องสอดคล้องกับสภาพของสังคมไทย โดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ เช่น มีการออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพแบบชั่วคราว และหากครูประจำการผู้ใดได้รับการฝึกฝนเพิ่มเติมจนมีความรู้ความสามารถถึงเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด ก็อาจจะได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพแบบถาวรไปเลย และอีกอย่างที่ต้องคำนึงถึงการพัฒนาครูที่ยังมีคุณสมบัติไม่ถึงเกณฑ์มาตรฐานให้ดีขึ้นถึงเกณฑ์มาตรฐาน ผลการวิจัยเมื่อจำแนกเป็นรายด้าน สามารถอภิปรายแต่ละด้านได้ดังนี้

1. ด้านความหมายของการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพ ครูปฐมวัยโรงเรียนเอกชนมีความรู้ความเข้าใจในระดับดี โดยเฉพาะข้อ 11 ได้คะแนนเฉลี่ยระดับดีมาก คือ ช่วยให้ครูทุกคนตระหนักถึงความสำคัญของวิชาชีพว่าเป็นอาชีพที่มีเกียรติ มีศักดิ์ศรี สามารถอธิบายได้ว่า การรณรงค์ของกระทรวงศึกษาธิการ ได้ชี้ให้ครูตระหนักถึงคุณค่าของวิชาชีพด้านการขึ้นทะเบียนโดยเปรียบเทียบกับกลุ่มแพทย์ หนาย วิศวกร เป็นต้น อีกทั้งสามารถให้ครูมีการอบรมเพื่อการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพครู ส่วนข้อ 9 การพัฒนาคุณภาพการศึกษาและพัฒนาคุณภาพเด็กและเยาวชนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ครูมีความรู้ความเข้าใจระดับปานกลาง อาจเป็นเพราะการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพ กับการพัฒนาคุณภาพการศึกษายังไม่สัมพันธ์กันชัดเจน สอดคล้องกับการวิจัยของ วีระวัฒน์ พัฒนกุลชัย (2525 : 98) ที่พบว่า อาจารย์ในวิทยาลัยครูเห็นด้วยว่าวิชาชีพครูจำเป็นจะต้องมีใบอนุญาตประกอบอาชีพครู จะเห็นได้ว่า การออกใบอนุญาตประกอบอาชีพเป็นสิ่งจำเป็นที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือสถาบันวิชาชีพครูต้องเร่งดำเนินการ เพื่อส่งเสริม มาตรฐานวิชาชีพครูให้สูงเท่าเทียมวิชาชีพชั้นสูงอื่น ๆ ผลที่ตามมา นอกจากคุณภาพครู สิ่งที่คุณครูจะตระหนักและเข้าใจคืองานการศึกษาของคุณครูคือการพัฒนาคุณภาพเด็กและเยาวชนโดยตรง

2. ด้านคุณค่าของการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพ พบว่า อยู่ในระดับดี โดยเฉพาะข้อ 9 กระตุ้นให้ครูตระหนักถึงจริยธรรมในความเป็นครูมากขึ้น สามารถอภิปรายได้ว่า การขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพเป็นการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และขั้นตอนที่ดีและเหมาะสมเกี่ยวกับสถาบันวิชาชีพครู ครูเห็นว่าควรมีสถาบันวิชาชีพครูออกใบอนุญาตประกอบอาชีพครูให้แก่ผู้ที่มีคุณสมบัติ เหมาะสมเข้ามาประกอบอาชีพครู และมีสิทธิเพิกถอนใบอนุญาตประกอบอาชีพครู ผู้ที่ปฏิบัติตนไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์หรือจรรยาบรรณวิชาชีพครู (จักรพันธ์ กวดกิจการ. 2523 : 79) ซึ่งหมายความว่า ครูจะต้องตระหนักต่อศักดิ์ศรีของความเป็นครู

3. ด้านวิธีการขึ้นทะเบียนการประกอบวิชาชีพ พบว่า อยู่ในระดับดี โดยเฉพาะข้อ 14 การเพิกถอนใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูปฐมวัย มีความเข้าใจเฉลี่ยสูงสุด สามารถอภิปรายได้ว่า ปัญหาในการดำเนินการออกและเพิกถอนใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู เป็นประเด็นความรู้ที่ครูทุกคนได้รับทราบ ซึ่งจากผลการวิจัยของ สุรชาติ เสนาจักร (2527 : 174) และสมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และคนอื่น ๆ (2542 : 72) พบว่า ครูได้รับทราบว่าคุณครูถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู จะต้องมีส่วนที่จะอุทธรณ์ได้ในกรณีที่เห็นว่าไม่ยุติธรรม ซึ่งสอดคล้องกับ วิจิตร ศรีส้าน (2542 : 125) มีความเห็นว่า ในประเด็นการเพิกถอนใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู ควรเป็นเรื่องที่ต้องเชื่อมโยงกับระบบบริหารบุคคล เพราะถ้าครูถูกถอนใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู ครูจะต้องเปลี่ยนหน้าที่จากการสอนเป็นทำหน้าที่อย่างอื่น หรือต้องการออกจากราชการ โดยเหตุของการไม่มีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู แต่ไม่ใช่ด้วยเหตุที่มีความผิดหรือผิดวินัย ที่เป็นการผิดที่

มักจะเกี่ยวข้องด้วยจรรยาบรรณ ส่วนที่ความรู้ความเข้าใจที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 9 ผู้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูได้รับการพัฒนาเพื่อเพิ่มพูนความรู้ความสามารถ ในประเด็นนี้ อภิปรายได้ว่า ความรู้เกี่ยวกับทะเบียนวิชาชีพมีผลกีดกันครูเก่า เพราะจะต้องไปเรียนให้ได้ปริญญาตรีหรือปริญญาบัณฑิตทางการศึกษาภายใน 5 ปี (ข่าวครูสภา. 2545 : 16) มากกว่าการพัฒนาครูประการหนึ่ง กับอีกประการหนึ่งสาระเกี่ยวกับการพัฒนาครูของการขึ้นทะเบียนยังไม่ชัดเจน

4. ด้านองค์กรวิชาชีพ ครูปฐมวัยมีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับปานกลาง โดยเฉพาะข้อ 9 และข้อ 13 ที่เห็นว่า เป็นหน่วยงานที่กำกับดูแลจรรยาบรรณของวิชาชีพครู และเป็นที่ติดต่อประสานงานระหว่างครูกับรัฐบาลด้านกฎหมายวิชาชีพ อภิปรายได้ว่า ในประเทศไทยมีการควบคุมการประกอบวิชาชีพหลายวิชาชีพ โดยมีการออกกฎหมายควบคุมการประกอบวิชาชีพมาเกือบ 60 ปี แนวทางการควบคุมการประกอบวิชาชีพแบ่งได้เป็น 2 แนวทาง คือ 1) การจัดตั้งองค์กรวิชาชีพขึ้นทำหน้าที่ควบคุมการประกอบวิชาชีพแทนรัฐ เป็นการออกกฎหมายให้ผู้ประกอบวิชาชีพรวมตัวกันจัดตั้งเป็นองค์กรวิชาชีพ ซึ่งเรียกว่า “สภา” เช่น เนติบัณฑิตยสภา แพทยสภา และครูสภา เป็นต้น 2) การจัดตั้งคณะกรรมการควบคุมการประกอบวิชาชีพ การจัดตั้งคณะกรรมการควบคุมการประกอบวิชาชีพ แต่ก่อนมีคณะกรรมการควบคุมการประกอบวิชาชีพวิศวกร (ก.ว.) และคณะกรรมการควบคุมการประกอบวิชาชีพสถาปนิก (ก.ส.) เป็นต้น ปัจจุบันการควบคุมการประกอบวิชาชีพได้เปลี่ยนมาเป็นการควบคุมโดยองค์กรวิชาชีพ ซึ่งได้มีพระราชบัญญัติจัดตั้งสภาวิศวกรและพระราชบัญญัติจัดตั้งสภาสถาปนิกแล้ว (จักรพรรดิ วัฒนา. 2545 : 13-14) ซึ่งองค์กรวิชาชีพที่รับผิดชอบการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพครูนั่น ครูมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง อาจเนื่องมาจากเพราะองค์กรวิชาชีพครูยังไม่ปรากฏแน่ชัดว่าจะเป็นหน่วยงานใดมารับผิดชอบ (ไทยรัฐ. 2545 : 15) เสนอแก้ไข พ.ร.บ. ครู พ.ศ. 2488 ให้เป็นกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา มีคณะกรรมการสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เป็นประธาน ทำหน้าที่กำหนดนโยบายด้านมาตรฐานวิชาชีพ การพัฒนาวิชาชีพ การ ส่งเสริมสวัสดิการ สวัสดิภาพ ความมั่นคงของผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาภายใต้สภาครู ประกอบด้วย 2 องค์กรย่อย ได้แก่ คณะกรรมการวิชาชีพ ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิที่รัฐมนตรี แต่งตั้ง ทำหน้าที่พิจารณาการขอใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู การพักใช้และการเพิกถอนใบอนุญาต และคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการ สวัสดิภาพ และความมั่นคงในการประกอบวิชาชีพ มีปลัดกระทรวง เป็นประธาน

5. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูปฐมวัยตามปัจจัยพื้นฐาน พบว่า ไม่แตกต่างกันยกเว้นครูที่มีอายุต่ำกว่า 25 ปี และครูที่มีอายุ 41 ปีขึ้นไป แตกต่างกันด้านความหมายของการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพ กับด้านวิธีการขึ้นทะเบียนการประกอบวิชาชีพ สามารถอภิปรายได้ว่า ครูปฐมวัยอายุ 41 ปีขึ้นไปผู้เป็นครูอยู่ในปัจจุบัน แต่ไม่จบปริญญาตรี ให้สามารถทำการสอนต่อไปได้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. การให้ความรู้เรื่องการออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ จากผลการวิจัย พบว่า ครูส่วนใหญ่เห็นด้วย แต่ก็มีครูจำนวนไม่น้อยที่เห็นว่าไม่จำเป็น(ครูวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี) ดังนั้นสถาบันหรือส่วนราชการที่เกี่ยวข้องควรจะได้ดำเนินการประชาสัมพันธ์ ชี้แจงให้ครูทั่วไปได้ทราบถึงผลดีและขั้นตอนของการออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู ด้วยปัจจุบันความเจริญก้าวหน้าทางการและด้านอื่น ๆ เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ผู้ประกอบอาชีพครูจำเป็นต้องมีความรู้ให้ทันสมัยอยู่เสมอ ทั้งในวิชาชีพของตนเองและความรู้อื่นนอก

เหนือจากหน้าที่ของตนเอง ดังนั้นทางราชการหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจะได้ดำเนินการจัดอบรมหรือส่งเสริมให้ครูให้ทันสมัยอยู่เสมอ ทั้งในด้านวิชาชีพและด้านอื่น ๆ ควรมีการอบรมเป็นประจำอย่างสม่ำเสมอและทั่วถึง

2. การจัดตั้งองค์กรวิชาชีพครู ควรจะดำเนินการจัดตั้งคุรุสภาให้เป็นสถาบันวิชาชีพที่มีเอกสิทธิ์ทางกฎหมายและทำหน้าที่เกี่ยวกับการประกอบวิชาชีพอย่างชัดเจน ทั้งนี้เพราะคุรุสภาได้ทำหน้าที่นี้อยู่บ้างแล้ว และสะดวกสำหรับการที่จะจัดตั้งเป็นองค์กรของครูอย่างเต็มรูปแบบ เพื่อ ทำหน้าที่ ส่งเสริมและรักษามาตรฐานวิชาชีพครูให้ดียิ่งขึ้น

3. การผลิตครูของสถาบันผลิตครู การผลิตครูควรเน้นในเชิงคุณภาพด้วยการปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะการผนวกรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพและองค์กรวิชาชีพ ร่วมกับการพัฒนาผู้สอน หลักสูตร กระบวนการเรียนการสอน ตลอดจนการปรับปรุงคุณภาพของนักศึกษา และการส่งเสริมคุณธรรม รวมทั้งความประพฤติของนักศึกษาครูให้สอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพ ที่จะมีขึ้น

4. การคัดเลือกนักเรียนฝึกหัดครู ควรเน้นทั้งทางด้านวิชาการและความประพฤติที่เหมาะสมกับอาชีพครู และเป็นผู้รักอาชีพโดยแท้จริง เพื่อเป็นการป้องกันผู้ที่ไม่ได้มีความตั้งใจที่จะประกอบอาชีพครูได้รับอย่างแท้จริง หรือมีคุณสมบัติไม่เหมาะสมเข้ามาสู่อาชีพครู ซึ่งจะเป็วิธีการหนึ่งที่จะทำให้อาชีพครูได้รับการยอมรับนับถือจากสังคมมากยิ่งขึ้น ทางสถาบันผลิตครูและ โรงเรียนควรจะได้ดำเนินการประสานกันในด้านปริมาณและคุณภาพของนักเรียนฝึกหัดครู เพื่อให้การผลิตครูสอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียน และมีปริมาณที่เหมาะสม ในด้านการยกระดับมาตรฐานวิชาชีพครูนั้น จะต้องปรับปรุงด้านสวัสดิการของครูไปพร้อมกันด้วย เพื่อฐานะของครูจะได้ดีขึ้นทัดเทียมกับวิชาชีพชั้นสูงอื่นๆ และในขณะเดียวกันก็ให้ส่วนราชการต่างๆ หรือหน่วยงานบริหารระดับสูงควรได้ลดความเหลื่อมล้ำ ทางด้านสวัสดิการและความก้าวหน้าของอาชีพข้าราชการส่วนต่าง ๆ ลงให้มากที่สุด เพื่อป้องกันการที่มีคุณวุฒิความรู้ความสามารถสูงออกจากอาชีพครู และนอกจากนั้นยังเป็นการจูงใจให้ผู้มีคุณวุฒิคุณธรรมเข้ามาสู่อาชีพครูได้มากขึ้น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยเพื่อศึกษาผลการปฏิบัติงานของครูเมื่อมีการยกระดับมาตรฐานวิชาชีพครู ที่สืบเนื่องจากการออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู
2. ควรมีการวิจัยเพื่อศึกษาการยอมรับของสังคมเมื่อมีการยกระดับมาตรฐานวิชาชีพครูจากการออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู
3. ควรมีการศึกษาในรายละเอียดเกี่ยวกับการดำเนินการยกระดับวิชาชีพครู เช่น การผลิตครู การใช้ครู การควบคุมวิชาชีพ และการส่งเสริมยกย่องวิชาชีพครู
4. ควรมีการศึกษาถึงรูปแบบและลักษณะขององค์กรวิชาชีพครูที่มีบทบาททางกฎหมายและประกอบวิชาชีพครู

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมล สุดประเสริฐ. (2544). *การปฏิรูปการสหกรณ์*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กมลรัตน์ หล้าสูงษ์. (2523). *จิตวิทยาการศึกษา*. กรุงเทพฯ : ศรีเดชาการพิมพ์.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2536). *แนวการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กรกนก รูปประสม. (2542-2543, พฤศจิกายน-มีนาคม). "การศึกษาปฐมวัยอยู่ตรงไหนของ พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ," *สื่อนาจารย์*. 14(28) : 20.
- กองบรรณาธิการ. (2534, เมษายน). "บทบรรณาธิการ," *วารสารการศึกษาปฐมวัย*. 4(2).
- กองมาตรฐานวิชาชีพครู. (2537). *การกำหนดแนวทางในการออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ*. กรุงเทพฯ : ม.ป.พ.
- โกสินทร์ รังสยาพันธ์. (2530). *ปรัชญาและคุณธรรมสำหรับครู*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.
- คณะบรรณาธิการ. (2540, เมษายน). "ปณิธานนำสู่สำหรับครูอนุบาล," *วารสารการศึกษาปฐมวัย*. 1(2) : 77-81.
- คุรุสภา. (2542). *การปรับปรุงคุรุสภาสู่องค์กรวิชาชีพครูตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542*. กรุงเทพฯ : คณะกรรมการการศึกษาและวัฒนธรรมวุฒิสภา.
- _____. (2533). *จรรยาบรรณวิชาชีพครู*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา.
- "คุรุสภาเผยแพร่ ก.ม. จัดตั้งสภาครู," (2545, 10 มกราคม). *ไทยรัฐ*. 53(16060).
- "ครูเอ "กลั่นกรอง" ให้ใบวิชาชีพอัตโนมัติ," (2545, 30 พฤษภาคม). *ไทยรัฐ*. 53(16200) : 15.
- จักรพันธ์ กวดกิจการ. (2526). *ทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตการศึกษา 4 ที่มีต่อการยกระดับมาตรฐานวิชาชีพครู*. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- จักรพรรดิ วะทา. (2545, เมษายน-มิถุนายน). "การจัดตั้งสภาวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษา," *วิทยาจารย์*. 101(1).
- _____. (2545, กุมภาพันธ์). "จะให้ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพแก่ครูได้อย่างไร," *ข่าวคุรุสภา*. หน้า 25.
- เจริญ ไวรัจกุล. (2531). *ความเป็นครู*. กรุงเทพฯ : ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
- ณัฐวัชร จันทโรธรงค์. (2544, มกราคม). "โรงเรียนกรุงเทพมหานครในอนาคต," *วารสารการศึกษา กทม*. 24(4) : 23.
- ดิเรก พรสีมา และคนอื่น ๆ (2541). *รายงานการวิจัยประกอบการร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ประเด็นการพัฒนาวิชาชีพครู*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- ธีรศักดิ์ อัครบวร. (2542). *ความเป็นครู*. ภูเก็ต : คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏภูเก็ต.
- นพคุณ เคนพรม. (2524). *ทัศนะของครูโรงเรียนประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีต่อวิชาการยก ระดับมาตรฐานวิชาชีพครู*. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- นัยนา ขนนเวช. (2540). *คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูอนุบาลในทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนครูอนุบาล และผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตการศึกษา 1*. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- นิยม บุญมี. (2534). *ความสัมพันธ์ในครอบครัว : ครอบครัวสัมพันธ์*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- หนูกุล ดันยิรงค์. (2525). *ความคิดเห็นของครูประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานครต่อการยกระดับมาตรฐานวิชาชีพครู*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (บริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ :บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- บุบผาสวัสดิ์ รัชชตาตะนันท์. (2540, ตุลาคม). "ปัจจัยจำเป็นสำหรับการศึกษาปฐมวัย," *วารสารการศึกษาปฐมวัย*. 1(4) : 6.
- บุหงา วัฒนะ. (2533). *การนำเสนอรูปแบบการจัดประสบการณ์วิชาชีพครูเพื่อส่งเสริมเจตคติทางบวกต่อวิชาชีพครูของนักศึกษาในวิทยาลัยครู*. วิทยานิพนธ์ ค.ด. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ :บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- "ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู," (2542, 10 พฤษภาคม). *มติชนรายวัน*. หน้า 10.
- ปานใจ จิราภาพ. (2543, ตุลาคม). "เด็กได้เรียนรู้อะไรจากการทำงานร่วมกับผู้อื่น," *วารสารการศึกษาปฐมวัย*. 4(4) : 53.
- ประภาเพ็ญ สุวรรณ. (2526). *ทัศนคติ : การจัดการเปลี่ยนแปลงและพฤติกรรมอนามัย*. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- ประเวศ วะสี. (2533). *ทางรอด*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์หมู่บ้าน.
- ปราณี รามสูตร. (2528). *จิตวิทยาการศึกษา*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เจริญกิจ.
- ปราณี รามสูตร. (2544, พฤษภาคม). "เพิ่มเกณฑ์ครูเป็น 12 ข้อ รับ พ.ร.บ. การศึกษา," *ข่าวครูสภา*. 24 : 1, 8.
- พนัส หันนาคินทร์. (2521). *การศึกษาไทย*. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช.
- พรรณี ช. เจนจิต. (2528). *จิตวิทยาการเรียนรู้การสอน*. กรุงเทพฯ : อมรินทร์การพิมพ์.
- พระธรรมปิฎก (ปอ. ปยุตโต). (2538). *พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลศัพท์*. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : มหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2536). *วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- พัชราภรณ์ สงวนกลำจิตต์. (2543). *ความคิดเห็นของครูต่อการออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู : กรณีศึกษา สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (บริหารการศึกษา). ขอนแก่น : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ถ่ายเอกสาร.
- ไพพรรณ เกียรติโชติชัย. (2536). *ความเป็นครู*. กรุงเทพฯ : สถาบันราชภัฏสวนดุสิต.
- ไพศาล หวังพานิช. (2523). *การวัดผลการศึกษา*. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- ภรณ์ คุรุตนะ. (2523). *เด็กก่อนวัยเรียน เรียนรู้อะไร อย่างไร*. นนทบุรี : โรงพิมพ์สถานสงเคราะห์หญิงปากเกร็ด.
- ม. เกิดสว่าง. (2510). *100 เหตุการณ์สำคัญที่เปลี่ยนโลก*. กรุงเทพฯ : ประมวลสาส์น.
- เยาวพา เดชะคุปต์. (2540, กรกฎาคม). "รูปแบบการจัดการศึกษาปฐมวัยในทศวรรษหน้า," *วารสารการศึกษาปฐมวัย*. 1(3) : 10.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2525). *พจนานุกรม*. กรุงเทพฯ : ราชบัณฑิตยสถาน.
- รุ่ง แก้วแดง. (2541). *แนวทางส่งเสริมภูมิปัญญาไทยในการจัดการศึกษา*. กรุงเทพฯ : บริษัทพิมพ์ดี จำกัด.

- ลัดดา เสนาวงษ์. (2532). *ความเป็นครู*. กรุงเทพฯ : พิสิทธิ์การพิมพ์.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2538). *เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- วรรณ พงษ์วรรณ. (2539). *ความต้องการของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารงานโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร*. กรุงเทพฯ : สำนักการศึกษา.
- วิจิตร ศรีธำณ. (2535). *การพัฒนาวิชาชีพศึกษาศาสตร์และบริหารการศึกษาประสบการณ์วิชาชีพบริหารการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 9. นนทบุรี : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช.
- วิไล อิมสมบูรณ์. (2537). *ชีวิตและงานราชกิจของสวัสดิ์*. กรุงเทพฯ : แปลนพับลิชชิ่ง.
- ศุภวดี บุญญวงศ์. (2542). *รายงานการวิจัยศึกษาวิชาชีพของครูคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ*.
สงขลา : ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- ศูนย์พัฒนาการศึกษาแห่งชาติของประเทศไทย. (2524). *"แนวทางการปฏิรูปการฝึกหัดครูไทย," ใน โครงการปฏิรูปการฝึกหัดครู*. กรุงเทพฯ : ม.ป.พ.
- สมบูรณ์ ชิตพงศ์. (2523). *เทคนิคการวัดและประเมินผล*. กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- สมหวัง พริยานุวัฒน์ และคนอื่นๆ. (2542). *ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู*. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- สำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร. (2539). *การศึกษา กทม.* กรุงเทพฯ : สำนักการศึกษา.
- _____. (2541). *รายงานการประเมินแผนพัฒนาการศึกษาของกรุงเทพมหานคร ฉบับที่ 4 (2536-2540)*. กรุงเทพฯ : สำนักการศึกษา.
- _____. (2531). *เอกสารเผยแพร่กิจการของกรุงเทพมหานคร 2531*. กรุงเทพฯ : สภากรุงเทพมหานคร.
- สำนักงานคณะกรรมการการปฏิรูปการศึกษา. (2521). *การศึกษาเพื่อชีวิตและสังคม : โครงสร้างเนื้อหาสาระและกระบวนการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการปฏิรูปการศึกษา.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2538). *แผนการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535-2539)*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อักษรการพิมพ์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานกฤษฎามนตรี. (2540). *แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (2540-2544)*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2535). *แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2535*. กรุงเทพฯ : พันนี้พับลิชชิ่ง.
- _____. (2542). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2543). *สถาบันแห่งชาติเพื่อการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย การพัฒนาเด็กปฐมวัยตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542*. กรุงเทพฯ : สถาบันแห่งชาติเพื่อการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานกฤษฎามนตรี. (2544, กุมภาพันธ์). "สรุปผลการประชุมรับฟังความคิดเห็นการปฏิรูปการศึกษาตามภารกิจ สปศ. : 9 กุมภาพันธ์," *สารสำนักงานปฏิรูปการศึกษา*. 19 : (3).
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. (2542). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ*.
กรุงเทพฯ : พรักหวานกราฟฟิค.

- สำนักงานปฏิรูปการศึกษา. (2544). 108 ปัญหาปฏิรูปการศึกษาคุณ 2. กรุงเทพฯ : พิมพ์ดีจำกัด. สำนักงาน
 เลขาธิการคุรุสภา. (2526). คุณลักษณะและพฤติกรรมของครูตามจรรยาบรรณและวินัยตาม
 ระเบียบประเพณีของครู พ.ศ. 2526. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
 _____. (2539). ระเบียบคุรุสภาว่าด้วยจรรยาบรรณครู พ.ศ. 2539. (เอกสารอัดสำเนา).
 สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา กองวิชาชีพครู. (2541). เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ :
 โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
 สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา คณะอนุกรรมการส่งเสริมวิชาชีพครู. (2533). รายงานการศึกษาเรื่องเกณฑ์
 มาตรฐานวิชาชีพครู. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
 สุโท เจริญสุข. (2515). เทคนิคของความเป็นครู. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.
 สุรชาติ เสนาจักร. (2527). ความคิดเห็นของครูและผู้เกี่ยวข้องกับวิชาชีพครูในเขตการศึกษา 1. ต่อแนวทาง
 การยกระดับวิชาชีพครู. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิต
 วิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
 สุวิทย์ มูลคำ. (2543). เรียนรู้สู่ครูมืออาชีพ. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : ดวงกมลสมัย.
 อภิภัทร สายนาค. (2543). การศึกษาเจตคติต่อการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะของครูที่ใช้คู่มือการ
 ประเมินการปฏิบัติการสอน. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ : บัณฑิต
 วิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
 อมรวิรัช นาคทรพร. (2541). ความจริงของแผ่นดิน ลำดับที่ 1 : กระบวนการเรียนรู้เพื่อเด็ก ๆ และชุมชน
 ของเรา. กรุงเทพฯ : เจฟลิ้มโปรเซส.
 อมรวิรัช นาคทรพร และบุณห์ริก บุณย์กิตติ. (2544, พฤษภาคม). "ครูนิวยอร์กสอบตกไปประกอบวิชาชีพ
 เพิ่มขึ้น," *สานปฏิรูป*. 4(38) : 92.
 อุทุมพร จามรมาน. (2537). การวิจัยของครู. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์.
 Allport, G.W. (1976). "The Handbook of Social Psychology," in *The Nature of Attitudes And Attitudes
 Change*. Edited by W.J. Mcquire Massachusette : Addison-Wesley.
 Andrew, Michael D. (1983, January-February). "The Characteristics of Student in a Five
 Year Teacher Education Program," *Journal of Teacher Education*. p. 20-30.
 Bayles, Michael D. (1981). *Professional Ethics*. Belmont California : Wadsworth.
 Collins Cobuild Dictionary English Language. (1987). London : William Collins Sons.
 Feldman, Fred. (1978). *Introductory Ethics*. Englewood Cliffs : N.J.
 Good, Carter V. (1957). *Dictionary of Education*. New York : McGraw-Hill Book
 Company.
 Kilber, Robert J., et al. (1981). *Objective for Instruction and Evaluation*. 2nd ed. Boston :
 Allyn and Bacon Inc.
 Hoyle, Eric. (1969). *The Role of the Teacher*. London : Routledge and Kegan Paul Ltd.
 Marks, Janes R. and others. (1979). *Handbook of Educational Supervision : a Guide for the
 Practitioner*. 2nd ed. Boston : Allyn and Bacon Inc.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

หนังสือติดต่อขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญ

ที่ ทม 1012/ ๒๐ ๕๕

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

16 มีนาคม 2545

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ศาสตราจารย์อารี สันหลวี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวอมรา สุวรรณมณีแดง นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “ความคิดเห็นของครูปฐมวัย โรงเรียนเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานครที่มีต่อการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพ” โดยมี รองศาสตราจารย์กุลยา ตันติผลลาชีวะ และ อาจารย์รัชชัย บุญธิมา เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญท่าน เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามความคิดเห็นของครูปฐมวัยโรงเรียนเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานครที่มีต่อการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพ

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวอมรา สุวรรณมณีแดง ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพร หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 664-1000 ต่อ 5726, 5644

โทรสาร. 258-4119

ที่ ทม 1012/ 2043

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

18 มีนาคม 2545

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนิวยอร์ก

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวอมรา สุวรรณณิแฉง นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “ความคิดเห็นของครูปฐมวัย โรงเรียนเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานครที่มีต่อการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพ” โดยมี รองศาสตราจารย์กุลยา ตันติผลาชีวะ และ อาจารย์ราชันย์ บุญธิมา เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ รองศาสตราจารย์ทวิบุรณ หอมเย็น เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามความคิดเห็น ของครูปฐมวัยโรงเรียนเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานครที่มีต่อการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพ

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวอมรา สุวรรณณิแฉง ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพร หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 664-1000 ต่อ 5726, 5644

โทรสาร. 258-4119

ที่ ทม 1012/ 2042

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

/6 มีนาคม 2545

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ประธานสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวอมรา สุวรรณฉวีแดง นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “ความคิดเห็นของครูปฐมวัย โรงเรียนเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานครที่มีต่อการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพ” โดยมี รองศาสตราจารย์กุลยา ตันติผลลาชีวะ และ อาจารย์ราชนันท์ บุญธิมา เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พัชรีย์ ผลโยธิน เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามความคิดเห็นของครูปฐมวัยโรงเรียนเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานครที่มีต่อการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพ

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวอมรา สุวรรณฉวีแดง ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์อานภรณ์ หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 664-1000 ต่อ 5726, 5644

โทรสาร. 258-4119

ที่ ทม 1012/ 2046

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

16 มีนาคม 2545

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ครูใหญ่แผนกอนุบาล โรงเรียนเกษมพิทยา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวอมรา สุวรรณฉวีแสง นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “ความคิดเห็นของครูปฐมวัย โรงเรียนเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานครที่มีต่อการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพ” โดยมี รองศาสตราจารย์กุลยา คันคิตลาชีวะ และ อาจารย์รัชชัย บุญธิมา เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญท่าน เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามความคิดเห็นของครูปฐมวัยโรงเรียนเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานครที่มีต่อการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพ

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวอมรา สุวรรณฉวีแสง ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพร หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 664-1000 ต่อ 5726, 5644

โทรสาร. 258-4119

ที่ ทม 1012/ 2044

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

16 มีนาคม 2545

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวอมรา สุวรรณฉวีแดง นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “ความคิดเห็นของครูปฐมวัย โรงเรียนเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานครที่มีต่อการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพ” โดยมี รองศาสตราจารย์กุลยา คันติผลาชีวะ และ อาจารย์รัชานันท์ บุญธิมา เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ อาจารย์เอื้องฟ้า สมบัติพานิช ศึกษาพิเศษ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถาม ความคิดเห็นของครูปฐมวัยโรงเรียนเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานครที่มีต่อการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพ

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวอมรา สุวรรณฉวีแดง ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภกรณ์ หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดี

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 664-1000 ต่อ 5726, 5644

โทรสาร. 258-4119

ภาคผนวก ข

หนังสือติดต่อขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

ที่ ทบ 1012/ 2022

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๔๕ มิถุนายน 2545

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวอมรา สุวรรณณีนแดง นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์เรื่อง “ความคิดเห็นของครูปฐมวัยโรงเรียนเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มีต่อการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพ” โดยมี รองศาสตราจารย์กุลยา ตันติผลาชีวะ และ อาจารย์ราชันย์ บุญธิมา เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขออนุญาตให้ครูอนุบาล จำนวน 3 คน ตอบแบบสอบถามความคิดเห็นของครูปฐมวัยโรงเรียนเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มีต่อการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพ ในระหว่างเดือนกรกฎาคม 2545

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวอมรา สุวรรณณีนแดง ได้เก็บข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพร หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5726, 5644

โทรสาร. 02-258-4119

ภาคผนวก ค

แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่อง
ความคิดเห็นของครูปฐมวัยโรงเรียนเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร
ที่มีต่อการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพครู

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามเพื่อการวิจัยชุดนี้ เป็นการศึกษาความคิดเห็นของครูปฐมวัยโรงเรียนเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มีต่อการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพครู

2. แบบสอบถามนี้ใช้สำหรับเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยเท่านั้น จะไม่มีผลกระทบต่อการปฏิบัติงานในหน้าที่และสถานภาพของท่านแต่ประการใด เพราะการวิเคราะห์ข้อมูลจะปรากฏออกมาเป็นภาพรวม แต่จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู

3. แบบสอบถามนี้มีทั้งหมด 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ปัจจัยพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามมี 4 ข้อ

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของครูปฐมวัยเกี่ยวกับการออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู

4 ด้าน

ตอนที่ 3 ข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะอื่น ๆ

4. เมื่อท่านตอบแบบสอบถามเสร็จแล้ว กรุณาตรวจสอบอีกครั้งหนึ่งว่าท่านได้ตอบแบบสอบถามครบถ้วนหรือไม่ แบบสอบถามที่ตอบครบทุกข้อเท่านั้น จึงจะเป็นแบบสอบถาม ที่สมบูรณ์และใช้ได้ ขอขอบคุณท่านเป็นอย่างสูงที่ให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามครั้งนี้เป็นอย่างดี

(นางสาวอมรา สุวรรณณีแดง)

นิสิตปริญญาโท สาขาการศึกษาปฐมวัย
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ตอนที่ 1 ปัจจัยพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง แบบสอบถามต่อไปนี้ต้องการข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ขอให้ท่าน
ใส่เครื่องหมาย ☒ ลงในช่องว่างตามความเป็นจริง

1. อายุของท่านนับตามปีปฏิทิน
☐ น้อยกว่า 25 ปี ☐ 25 – 40 ☐ 41 ปีขึ้นไป
2. ระดับการศึกษาสูงสุดของท่าน
☐ ต่ำกว่าปริญญาตรี ☐ ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ☐ สูงกว่าปริญญาตรี
3. ประสบการณ์ทำงานในด้านการศึกษาปฐมวัย
☐ 1 – 5 ปี ☐ ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ☐ สูงกว่าปริญญาตรี
4. ระดับชั้นที่ท่านทำการสอนปัจจุบัน
☐ ชั้นอนุบาลปีที่ 1 ☐ ชั้นอนุบาลปีที่ 2 ☐ ชั้นอนุบาลปีที่ 3

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของครูปฐมวัยเกี่ยวกับการออกไปอนุญาตประกอบวิชาชีพครู

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อความไปแบบสอบถามแต่ละข้อว่าท่านมีความคิดเห็นต่อการออกไป

อนุญาตประกอบวิชาชีพครูอยู่ในระดับใด แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับ
ความคิดเห็นของท่าน

- 5 หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับถูกต้องมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับถูกต้องมาก
- 3 หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับไม่แน่ใจ
- 2 หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับถูกต้องน้อย
- 1 หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับถูกต้องน้อยที่สุด

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วย อย่างยิ่ง 5	เห็น ด้วย 4	ไม่แน่ใจ 3	ไม่เห็น ด้วย 2	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง 1
1.	<u>ความหมายของการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพ</u> การรับรองการเป็นผู้ประกอบวิชาชีพทางกฎหมาย					
2.	การกำหนดหน้าที่ของครูให้อยู่ในกรอบของกฎหมาย					
3.	การปฏิรูปวิชาชีพครูให้สอดคล้องกับ พ.ร.บ. 2542					
4.	การควบคุมกำกับการทำงานของครูให้ถูกต้อง					
5.	การป้องกันครูทำเสื่อมวิชาชีพ					
6.	ครูทำงานอย่างมีจรรยาบรรณ					
7.	การสร้างความเป็นวิชาชีพให้กับครูและนักการศึกษา					
8.	การสร้างให้สังคมได้รับการศึกษาจากครูที่ดี					
9.	การพัฒนาคุณภาพการศึกษาและพัฒนาคุณภาพเด็กและเยาวชนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์					
10.	การรับรองครูที่มีคุณสมบัติและมีความรู้ตามเกณฑ์มาตรฐานและจรรยาบรรณของวิชาชีพ					
11.	ทำให้ครูตระหนักถึงความสำคัญของวิชาชีพว่าเป็นอาชีพที่มีเกียรติมีศักดิ์ศรี					

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วย อย่างยิ่ง 5	เห็น ด้วย 4	ไม่แน่ใจ 3	ไม่เห็น ด้วย 2	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง 1
1.	คุณค่าของการขึ้นทะเบียน ครูสนใจการทำวิจัยทางการศึกษาและ วิชาชีพมากขึ้น					
2.	ครูเครียดในการทำงานเพราะกลัวการ ฟ้องร้องทางกฎหมาย					
3.	ครูรับผิดชอบงานในหน้าที่ตามกฎหมาย					
4.	มีระบบตรวจสอบและประกันคุณภาพ การจัดการเรียนการสอน					
5.	มีการพัฒนาวิชาชีพครูอย่างต่อเนื่อง					
6.	ครูใส่ใจกับวิชาชีพมากขึ้น					
7.	ครูสามารถปฏิบัติตนได้อย่างอิสระ					
8.	ยกระดับมาตรฐานวิชาชีพครูให้สูงขึ้น					
9.	ครูตระหนักถึงจริยธรรมในความเป็นครู มากขึ้น					
10.	ทำให้เกิดกระบวนการพัฒนาครูโดย อัตโนมัติ					
11.	สร้างความเชื่อถือและศรัทธาในอาชีพครู					
12.	ทำให้สังคมลดการดูถูกครู					
13.	บทบาทของครูในสังคมจะแน่นอนและ มั่นคง					
14.	เพิ่มอัตราเงินเดือนครูให้สูงขึ้นเทียบเท่า อาชีพอื่น					
15.	มีจรรยาบรรณวิชาชีพครูชัดเจน					
16.	วิชาชีพครูมีความหมายต่อสังคม					

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วย อย่างยิ่ง 5	เห็น ด้วย 4	ไม่ แน่ใจ 3	ไม่เห็น ด้วย 2	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง 1
1.	วิธีการขึ้นทะเบียนการประกอบวิชาชีพ ครูต้องสอบขึ้นทะเบียนเพื่อรับใบอนุญาต ให้ประกอบวิชาชีพครู					
2.	ครูปริญญาตรีเท่านั้นที่ขึ้นทะเบียนได้					
3.	ครูกับผู้บริหารขึ้นทะเบียนประกอบวิชา ชีพแยกกัน					
4.	ครูต้องขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพทุกปี					
5.	ครูเก่าจะไม่มีสิทธิ์ขึ้นทะเบียนประกอบ วิชาชีพต้องผ่านการอบรมก่อน					
6.	การออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู ต้องพิจารณาทั้งด้านการสอนและคุณภาพ ของนักเรียน รวมทั้งความประพฤติของ ครู					
7.	ผู้มีสิทธิ์ขอใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู จะต้องจบการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรี ทางการศึกษา					
8.	ผู้สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรี แต่ไม่จบทางการศึกษา ต้องให้สอบเทียบ วิชาครูหรือเข้ารับการอบรมวิชาครูก่อนจึง จะมีสิทธิ์ขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ					
9.	ผู้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูได้รับ การพัฒนาเพื่อเพิ่มพูนความรู้ความ สามารถ					
10.	ผู้ไม่ปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานต้องได้รับ การพิจารณาพักใช้และเพิกถอนใบ อนุญาตประกอบวิชาชีพ					
11.	ครูประจำการที่มีคุณวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี ต้องให้ได้รับคุณวุฒิระดับปริญญาตรี ภายใน 5 ปีนับแต่กฎหมายใช้บังคับหรือ ให้เข้ารับการประเมินประสบการณ์และ ผลงานที่มีคุณค่าเทียบเคียงกับคุณวุฒิ ปริญญาตรี					

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วย อย่างยิ่ง 5	เห็น ด้วย 4	ไม่ แน่ใจ 3	ไม่เห็น ด้วย 2	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง 1
12.	ผู้ที่ประกอบวิชาชีพครูภายหลังกฎหมาย ใช้บังคับก่อนบรรจุแต่งตั้งเป็นครูประจำ การต้องทดลองปฏิบัติการสอนเป็นเวลา 2 ปี และเมื่อผ่านการประเมินตามเกณฑ์ที่ องค์กรวิชาชีพกำหนด จึงจะได้รับ ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู					
13.	ครูที่ถูกลงโทษอาจถูกพักใบอนุญาต ประกอบวิชาชีพครู					
14.	เพิกถอนใบอนุญาตประกอบวิชาชีพโดย ให้คณะกรรมการบริหารสภาวิชาชีพครู เป็นผู้พิจารณาอุทธรณ์					

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วย อย่างยิ่ง 5	เห็น ด้วย 4	ไม่ แน่ใจ 3	ไม่เห็น ด้วย 2	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง 1
1.	<u>องค์กรวิชาชีพ</u> หน่วยงานอิสระมีกฎหมายรองรับเพื่อ ความคล่องตัวทางการบริหาร					
2.	หน่วยงานที่มีศักยภาพในการปฏิบัติงาน					
3.	หน่วยงานที่สอดคล้องการทำงานของครู					
4.	องค์กรวิชาชีพครูมีฐานะเป็นนิติบุคคล					
5.	หน่วยงานที่เป็นศาลอุทธรณ์สำหรับครู					
6.	หน่วยงานที่ทำหน้าที่ควบคุมมาตรฐาน การศึกษา					
7.	เป็นคณะบุคคลผู้ควบคุมความประพฤติ ของครู					
8.	เป็นองค์กรผู้ลงโทษครูที่ไม่สามารถจัด การเรียนการสอนได้					
9.	หน่วยงานที่กำกับดูแลจรรยาบรรณของ วิชาชีพครู					
10.	คณะบุคคลผู้ออกกฎหมายประกอบวิชา ชีพครู					
11.	เป็นองค์กรที่ทำหน้าที่กำกับดูแลการ ประกอบวิชาชีพของครู					
12.	เป็นศูนย์รวมของผู้ประกอบวิชาชีพครู					
13.	เป็นที่ติดต่อประสานงานระหว่างครูกับ รัฐบาลด้านกฎหมายวิชาชีพ					

ตอนที่ 3 ข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะอื่น ๆ

คำถาม ท่านคิดว่า การที่รัฐจะให้ครูขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพเป็นกฎหมายนั้น ท่านคิดว่าจะมี
ผลดีผลเสียกับครูอย่างไร

ผลดีต่อครู.....

.....

ผลเสียต่อครู.....

.....

ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะอื่น ๆ.....

.....

.....

.....

ขอได้รับความขอบคุณ

นางสาวอมรา สุวรรณมณีแดง

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ	นางสาวอมรา สุวรรณณีนีแดง
สถานที่เกิด	เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	257 ถนนพระราม 4 แขวงรองเมือง เขตปทุมวัน
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	ผู้ช่วยครูใหญ่
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนอนุบาลชุตติมา 328 ถนนศรีนครินทร์ แขวงหัวหมาก เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร 10240 สังกัดคณะกรรมการการศึกษาเอกชน
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2522	มัธยมศึกษาตอนปลายจากโรงเรียนสายน้ำผึ้ง
พ.ศ. 2531	บธ.บ. (การเงิน-การธนาคาร) จากมหาวิทยาลัยรามคำแหง
พ.ศ. 2533	ศศ.บ. (การศึกษาปฐมวัย) จากสถาบันราชภัฏสวนดุสิต
พ.ศ. 2546	กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ